

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

(πρώην Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων – Μεσολόγγι)

Πτυχιακή εργασία

**Συνεταιριστικές Τράπεζες.
Παρελθόν, παρόν και μέλλον.
Μία συγκριτική μελέτη για την Ελλάδα.**

ΖΑΧΑΡΙΟΥ ΑΡΓΥΡΗΣ – ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ 16373

ΟΡΦΑΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ 16534

Επιβλέπων καθηγητής
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΤΡΑΒΟΣΚΟΥΦΗΣ

Μεσολόγγι 2020

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Πανεπιστήμιο Πατρών, Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης Επιχειρήσεων, Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας και ειδικότερα από το πρώην Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων/Μεσολογίου του πρώην ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

Εικόνα 1 : Πανεπιστήμιο Πατρών - πρώην ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ- ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ - ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

«Η ισχύς εν τη ενώσει»
(Αίσωπος, 620-560 π.Χ., αρχαίος μυθοποιός)

«Μία μέλισσα μέλι ου ποιεί»
(Αρχαιοελληνική παροιμία)

«Μόνοι μας μπορούμε να κάνουμε τόσο λίγα.
Μαζί μπορούμε να κάνουμε τόσο πολλά»
(Hellen Keller, 1880-1968, τυφλή και κωφάλαλη
Αμερικανίδα συγγραφέας και λέκτορας)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η εργασία αυτή αποτελεί την πτυχιακή μας εργασία και η εκπόνησή της σηματοδοτεί την ολοκλήρωση των σπουδών μας στο Πανεπιστήμιο Πατρών, Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης Επιχειρήσεων, Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας και ειδικότερα στο πρώην ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδος, Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων Μεσολογίου.

Το θέμα της εργασίας είναι « Συνεταιριστικές Τράπεζες. Παρελθόν, παρόν και μέλλον. Μία συγκριτική μελέτη για την Ελλάδα».

Με την ολοκλήρωση της προσπάθειάς μας αισθανόμαστε την ιδιαίτερη ανάγκη να εκφράσουμε τις ολόθερμες ευχαριστίες μας στον επιβλέποντα καθηγητή μας κ. Στραβοσκούφη Αθανάσιο, για την εμπιστοσύνη, την καθοδήγηση και την δημιουργική στήριξη του.

Παράλληλα και με την ευκαιρία της ολοκλήρωσης του κύκλου των σπουδών μας, επιθυμούμε να απευθύνουμε ευχαριστίες στις οικογένειές μας και σε όλους τους συνοδοιπόρους μας της περιόδου αυτής (επιστημονικούς και διοικητικούς συντελεστές της σχολής, συσπουδαστές και φίλους) καθώς και στην Ιερά Πόλη του Μεσολογίου για τις ευχάριστες αναμνήσεις που μας χάρισε.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της πτυχιακή μας εργασίας είναι η διαπραγμάτευση της έννοιας των Συνεταιριστικών Τραπεζών, των αρχών και της φιλοσοφίας που υπαγόρευσαν την δημιουργία τους, του θεσμικού οικονομικού ρόλου τους και της αναπτυξιακής συμβολής τους.

Η μελέτη αφορά αποκλειστικά στην ελληνική οικονομική πραγματικότητα ενώ οι αναφορές στο ευρωπαϊκό ή στο παγκόσμιο επίπεδο, είναι περιορισμένες και όπου κρίθηκε αναγκαίο.

Αρχικά περιγράφονται οι έννοιες, οι αρχές, η δομή, η λειτουργία, ο οικονομικός ρόλος και το θεσμικό πλαίσιο, τόσο του Πιστωτικού Συνεταιρισμού όσο και του Χρηματοπιστωτικού και Τραπεζικού Συστήματος, και με την βοήθειά τους οδηγούμαστε στον ορισμό της Συνεταιριστικής Τράπεζας. Ακολουθεί αναφορά στο παρελθόν και το παρόν ενώ δίνεται παράδειγμα ίδρυσης, οργάνωσης, διοίκησης και δραστηριοποίησης μιας Συνεταιριστικής Τράπεζας. Τέλος παρατίθενται οι ιδιαιτερότητες τους, με τα χαρακτηριστικότερα συγκριτικά πλεονεκτήματα και σημεία αδυναμιών, ενώ επιχειρείται η ψηλάφηση των μελλοντικών προοπτικών τους και φωτίζεται η αναπτυξιακή οικονομική συμβολή τους.

Η μέθοδος εργασίας, είναι αυτή της βιβλιογραφικής αλλά και της διαδικτυογραφικής έρευνας, με αξιοποίηση του περιεχομένου των ιστοσελίδων της Τράπεζας της Ελλάδας, των εμπορικών και συνεταιριστικών Ελληνικών Τραπεζών καθώς και των ενώσεων τους όπως η Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος και η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών. Παράλληλα αναζητήθηκαν άρθρα, δημοσιογραφικές έρευνες και πληροφορίες καθώς και δημοσιευμένες συνεντεύξεις και ομιλίες προσώπων που γνωρίζουν ή σχετίζονται με τον χώρο των Συνεταιριστικών Τραπεζών.

Συνεισφορά της εργασίας αποτελεί ο τρόπος προσέγγισης του χώρου των Συνεταιριστικών Τραπεζών, που επιχειρείται εννοιολογικά, ιστορικά, θεσμικά, πρακτικά και συγκριτικά, μέσω των αντίστοιχων προσεγγίσεων των χώρων των Πιστωτικών Συνεταιρισμών καθώς και του Χρηματοπιστωτικού και του Τραπεζικού Συστήματος με τα Πιστωτικά Ιδρύματα. Πιστεύεται ότι έτσι αναδεικνύονται σαφέστερα τα συγκριτικά πλεονεκτήματα και οι αδυναμίες που διαθέτουν ενώ γίνεται πιο κατανοητή η δραστηριότητα και η μελλοντική προοπτική τους.

Στα σημαντικότερα ευρήματα κατατάσσονται οι αρκετές ιδιαιτερότητες που παρουσιάζουν οι Συνεταιριστικές Τράπεζες αποτελώντας ουσιαστικά μία σύζευξη, έναν «συνδυασμό», του χώρου των πιστωτικών συνεταιρισμών και αυτού των πιστωτικών ιδρυμάτων. Εξαιτίας αυτού εκφράζουν την φιλοσοφία και απολαμβάνουν τις ευκαιρίες καθώς και τους κινδύνους και των δύο χώρων. Από τις ιδιαιτερότητες πηγάζουν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα αλλά και οι αδυναμίες τους, με κυρίαρχο τον τοπικό χαρακτήρα τους, που τις καθιστά εντονότερες. Αξιοσημείωτο χαρακτηριστικό είναι ότι οι περισσότερες ιδιαιτερότητες αποτελούν ταυτόχρονα, πηγή πλεονεκτήματος και αιτία αδυναμίας.

Η μελλοντική προοπτική των Συνεταιριστικών Τραπεζών επηρεάζεται από το γενικότερο οικονομικό κλίμα αλλά και από τις συνθήκες των τοπικών αγορών, που είναι ο κύριος χώρος στόχευσης των δραστηριοτήτων τους. Με την βελτίωση του οικονομικού κλίματος και την συνεχή και σταθερή προσπάθεια μεγιστοποίησης των πλεονεκτημάτων και ελαχιστοποίησης των αδυναμιών τους, μπορούν να συμβάλουν, κατά τρόπο αξιόλογο και συμπληρωματικό με το λοιπό τραπεζικό σύστημα, στην βιώσιμη ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών και της ελληνικής οικονομίας.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

Πιστωτικός Συνεταιρισμός : Έννοια – Σκοπός – Είδη - Φιλοσοφία – Νομικό Πλαίσιο – Ίδρυση – Δομή – Λειτουργία – Λύση – Ιστορικά στοιχεία.

Χρηματοπιστωτικό Σύστημα - Τραπεζικό Σύστημα : Έννοια – Δομή – Χαρακτηριστικά- Θεσμικό και Νομικό Πλαίσιο.

Συνεταιριστικές Τράπεζες : Έννοια – Σκοπός - Ίδρυση – Δομή - Λειτουργία – Δομή της ελληνικής συνεταιριστικής πίστης - Συγκριτική θέση στο Τραπεζικό Σύστημα – Ιστορική εξέλιξη – Συγκριτικά Πλεονεκτήματα και σημεία αδυναμιών - Προοπτικές.

SUMMARY

The purpose of our study is to negotiate the concept of Cooperative Banks, the principles and the philosophy that dictated their creation, their institutional economic role and their contribution to development.

The study focuses exclusively on Greek economic reality, while references at European or World level are limited and where necessary.

Initially the concepts, principles, structure, function, financial role and institutional framework of both the Credit Cooperative and the Financial and Banking System are described, and with their help we are guided to the definition of the Cooperative Bank. The following is a reference to the past and the present while giving an example of the establishment, organization, management and operation of a Cooperative Bank. Finally, their peculiarities are outlined, with the most significant comparative advantages and disadvantages, while attempting to refine their future prospects and illuminating their economic growth contribution.

The method of work is that of bibliographic and online research, utilizing the content of Bank of Greece websites, commercial and cooperative Greek Banks and their associations such as the Association of Cooperative Banks of Greece and the Association of Greek Banks. At the same time, articles, journalistic research and information were searched, as well as published interviews and speeches of people who knew or were associated with the area of Cooperative Banks.

The contribution of the work is the approach of Cooperative Banking space, which is attempted conceptually, historically, institutionally, practically and comparatively, through the respective approaches of Credit Cooperative space as well as the Financial and Credit Banking System. It is believed that this will make their comparative advantages and disadvantages more prominent as their activity and future prospects are more clearly understood.

The most important findings are the several peculiarities presented by the Cooperative Banks, constituting essentially a conjunction, a "combination" of credit cooperative and credit institutions. Because of this, they express the philosophy and enjoy the opportunities as well as the dangers of both sites. Comparative advantages and disadvantages derive from their peculiarities, dominated by their local character, which makes them stronger. It is noteworthy that most of the peculiarities are at the same time a source of advantage and a cause of weakness.

The future outlook of the Cooperative Banks is influenced by the general economic climate but also by the conditions of the local markets, which is the main target area of their activities. With the improvement of the economic climate and the continuous and constant effort to maximize their advantages and minimize their weaknesses, they can contribute, in a significant and complementary way to the rest of the banking system, to the sustainable development of local communities and the Greek economy.

KEYWORDS

Credit Cooperative: Concept - Purpose - Types - Philosophy - Legal Framework - Establishment - Structure - Operation - Dissolution - Historical Data.

Financial System - Banking System: Concept - Structure - Characteristics - Institutional and Legal Framework.

Cooperative Banks: Concept - Purpose - Establishment - Structure - Function - Structure of Greek Cooperative Banking System - Comparative Position in the Banking System - Historical Data - Comparative Advantages and Weaknesses - Prospects.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	ii
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	vi
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.....	ix
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ- ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΙ.....	xi
ΑΠΟΔΟΣΗ ΟΡΩΝ.....	xii
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	xiii
1. ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟ ΣΤΗΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ.....	1
1.1 Πιστωτικός Συνεταιρισμός – Εννοιολογικό και θεσμικό πλαίσιο	1
1.2 Χρηματοπιστωτικό και Τραπεζικό Σύστημα	9
1.2.1 Χρηματοπιστωτικό Σύστημα	9
1.2.2 Τραπεζικό Σύστημα – Πιστωτικά Ιδρύματα	15
1.2.3 Βασικά στοιχεία θεσμικού πλαισίου για τα Πιστωτικά Ιδρύματα	27
1.3 Συνεταιριστική Τράπεζα - Ορισμός.....	31
2. Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	33
2.1 Ιστορικά στοιχεία και πρόσφατο παρελθόν	33
2.2 Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος	39
2.3 Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες στην Ελλάδα σήμερα	42
2.3.1 Η σημερινή εικόνα της Συνεταιριστικής Πίστης	42
2.3.2 Μέλη της Ένωσης Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος και διάκριση των μελών σε τακτικά και σε συνδεδεμένα μέλη.....	43
2.3.3. Η Γεωγραφική κατανομή των ελληνικών Συνεταιριστικών Τραπεζών	45
2.3.4. Συνεταιριστική Τράπεζα Δράμας	46
2.3.5. Συνεταιριστική Τράπεζα Ηλείου.....	47

2.3.6. Συνεταιριστική Τράπεζα Καρδίτσας	49
2.3.7. Συνεταιριστική Τράπεζα Κεντρικής Μακεδονίας	51
2.3.8. Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων	53
2.3.9. Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα	55
2.3.10. Συνεταιριστική Τράπεζα Θεσσαλίας.....	57
3. ΙΔΡΥΣΗ - ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΔΟΜΗ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ.....	58
4. ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΚΑΙ Η ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΟΥΣ.....	67
4.1 Συγκριτικά πλεονεκτήματα – σημεία αδυναμιών των Συνεταιριστικών Τραπεζών.....	67
4.2. Προοπτικές των Συνεταιριστικών Τραπεζών	69
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	73
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	74
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	I

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ – ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΙ

ΤΕΙ. :	Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
ΤτΕ :	Τράπεζα της Ελλάδος
ΠΔΤΕ :	Πράξη Διοικητή Τραπεζής Ελλάδος
ΕΝΠΙΘ :	Επιτροπή Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων της ΤτΕ
ΕΠΑΘ :	Επιτροπή Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της ΤτΕ
ΦΕΚ :	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης
ΣΥΝ. Π.Ε. :	Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης
Ε.Σ.Τ.Ε. :	Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος
ΕΕΤ :	Ένωση Ελληνικών Τραπεζών
Ν. αριθμός :	Νόμος με αριθμό τάδε
Κλπ. :	Και λοιπά
ΕΕ :	Ευρωπαϊκή Ένωση

ΑΠΟΔΟΣΗ ΟΡΩΝ

- Underwriting :** Οικονομικός όρος που έχει την έννοια της διαδικασίας αναδοχής από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο ενεργεί ως ενδιάμεσος μεταξύ ενός εκδότη κάποιου χρεογράφου (π.χ. νέων μετοχών σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου) και του επενδυτικού κοινού. Για τις εργασίες και τις υπηρεσίες αυτές προσπορίζεται συμφωνημένης αμοιβής. Τέτοιες εργασίες δεν διενεργούνται από τις Συνεταιριστικές Τράπεζες.
- e-banking** Ηλεκτρονική Τραπεζική. Η άσκηση τραπεζικής με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων των νέων ηλεκτρονικών τεχνολογιών, όπως για παράδειγμα του διαδικτύου.
- Mobile Banking ή m-banking** Κινητή Τραπεζική. Η άσκηση τραπεζικής με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η ραγδαία ανάπτυξη και εξέλιξη της τηλεφωνίας και ιδιαίτερα των δικτύων της κινητής τηλεφωνίας.
- Επιτροπή Βασιλείας** Επιτροπή που ιδρύθηκε το 1974, εδρεύει στην πόλη Βασιλεία της Ελβετίας, στην Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών, δεν έχει νομική προσωπικότητα και έργο της αποτελεί η διασφάλιση της σταθερότητας του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος και η προσπάθεια διαμόρφωσης ισοδύναμων όρων ανταγωνισμού.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με δεδομένο ότι αντικείμενο της παρούσας εργασίας μας είναι η μελέτη των Συνεταιριστικών Τραπεζών, δημιουργήθηκε αμέσως η λογική ανάγκη να ξεκινήσουμε από τον ορισμό του αντικειμένου της μελέτης μας.

Άμεσα έγινε αντιληπτό ότι ο όρος «Συνεταιριστική Τράπεζα» αποτελείται από δύο λέξεις, “συνεταιρισμός” και “τράπεζα”, που η κάθε μια της έχει την δική της αυτόνομη έννοια και ότι μια σύντομη αλλά ουσιαστική αναφορά στις επιμέρους έννοιες αυτές, θα πρέπει να προηγηθεί.

Η λέξη συνεταιρίζομαι εννοιολογικά είναι συνώνυμη με την λέξη συνεργάζομαι και έχει την σημασία της, από κοινού με άλλον, συμμετοχής σε επιχείρηση ενώ ο όρος συνεταιρισμός έχει την έννοια του οργανισμού του οποίου τα μέλη συνεργάζονται για να βελτιώσουν την οικονομική τους κατάσταση αλλά και να καρπώνονται τα οφέλη ανάλογα με την συνεισφορά τους σε αυτόν.

Παρότι ιστορικά ο όρος αναπτύχθηκε αρκετά παλαιότερα (ιδιαίτερα τον 19^ο αιώνα), σύμφωνα με έναν πιο σύγχρονο ορισμό, που σχηματοποιήθηκε σε παγκόσμιο συνέδριο συνεταιριστικών οργανώσεων που έλαβε χώρα το 1995 στην Αγγλία, ο συνεταιρισμός αποτελεί «μία αυτόνομη ένωση προσώπων που συγκροτείται εθελοντικά για την αντιμετώπιση των κοινών οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών και επιδιώξεών τους, διαμέσου μιας συνιδιόκτητης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης».

Η συγκρότηση συνεταιρισμού ή το “συνεταιρίζεσθαι”, αποτελεί κατοχυρωμένη ελευθερία και δικαίωμα στα συντάγματα όλων των δημοκρατικών πολιτειών ενώ βρίσκεται και στην Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Στον χώρο της ελληνικής νομοθεσίας συναντάται η διάκριση μεταξύ :

- Αστικού συνεταιρισμού, του οποίου νομικά η λειτουργία ρυθμίζεται από τον Ν.1667/1986 έτσι όπως αυτός τροποποιήθηκε τα επόμενα χρόνια και ισχύει σήμερα, και ο οποίος περιλαμβάνει επιμέρους είδη συνεταιρισμών όπως ο καταναλωτικός, ο παραγωγικός, ο προμηθευτικός, ο μεταφορικός, ο τουριστικός αλλά και ο πιστωτικός (που θα μας απασχολήσει στο πλαίσιο της εργασίας μας).
- Αγροτικού συνεταιρισμού, που δραστηριοποιείται στους διάφορους τομείς της αγροτικής οικονομίας (γεωργικός, κτηνοτροφικός, αλιευτικός) και του οποίου η λειτουργία διέπεται από διαφορετικό και ξεχωριστό νομοθετικό πλαίσιο (Ν.2810/2000).

Στην Ελλάδα ιστορικά, οι συνεταιρισμοί έχουν συμμετοχή στην οικονομία και λειτουργούν παράγοντας και διαθέτοντας στην αγορά προϊόντα και υπηρεσίες.

Με την λέξη Τράπεζα ή με τον όρο Πιστωτικό Ίδρυμα νοείται μία επιχείρηση που είναι ειδικά εξουσιοδοτημένη να δραστηριοποιείται με χρηματικές και πιστωτικές συναλλαγές και έχει ως κύριο αντικείμενο το “εμπόριο” του χρήματος. Ουσιαστικά “αγοράζει” χρήμα δεχόμενο καταθέσεις από αυτούς που τους περισσεύει (ιδιώτες, επιχειρήσεις, κυβερνήσεις) πληρώνοντας τόκο, το οποίο χρήμα στην συνέχεια “πουλάει” διαθέτοντάς το με την μορφή δανείων (πιστώσεων) σε όσους από τους προαναφερθέντες έχουν σχετική έλλειψη και ανάγκη, εισπράττοντας τόκο, με επιτόκιο υψηλότερο από αυτό των καταθέσεων. Από την διαφορά των επιτοκίων πηγάζουν τα κέρδη της δραστηριότητας. Παράλληλα παρέχει με αμοιβή εγγυοδοσίες αλλά και πλήθος άλλες διαμεσολαβητικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες οικονομικής φύσεως.

Οι Τράπεζες αποτελούν την ραχοκοκαλιά του πιστωτικού συστήματος κάθε χώρας, ο ρόλος τους είναι κρίσιμος για την λειτουργία της οικονομίας της και επιδρούν καθοριστικά στην ανάπτυξή της.

Από τα ανωτέρω πηγάζει ένας αρχικός αλλά περιεκτικός συλλογισμός, με βάση τον οποίο μια Συνεταιριστική Τράπεζα είναι ένα πιστωτικό ίδρυμα που έχει την μορφή πιστωτικού συνεταιρισμού.

Είναι βέβαιο ότι ο ορισμός αυτός είναι λιτός και απαιτεί αναντίρρητα περισσότερη ανάλυση στην συνέχεια.

Το “ταξίδι” στο γνωστικό αντικείμενο της εργασίας μόλις άρχισε !

Η εργασία ξεδιπλώνεται σε τέσσερα κεφάλαια και ολοκληρώνεται με τα συμπεράσματα.

Στο πρώτο κεφάλαιο περιγράφεται η πορεία από τον Πιστωτικό Συνεταιρισμό στην Συνεταιριστική Τράπεζα. Προηγείται ο ορισμός του Πιστωτικού Συνεταιρισμού και στην συνέχεια περιγράφεται η φιλοσοφία, η δομή, η λειτουργία καθώς και το θεσμικό πλαίσιο που τον διέπει. Ακολουθούν παρουσιάσεις του Χρηματοπιστωτικού και του Τραπεζικού Συστήματος με τα Πιστωτικά Ιδρύματα, τι είναι, ποιος ο ρόλος τους, ποιοι τα απαρτίζουν, ποια τα κυριότερα χαρακτηριστικά τους ενώ προσδιορίζεται ο ορισμός και η θέση των Συνεταιριστικών Τραπεζών σε αυτά.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζεται η εικόνα της συνεταιριστικής πίστης στην Ελλάδα. Προηγούνται ιστορικά στοιχεία και γεγονότα κυρίως από το πρόσφατο παρελθόν και ακολουθεί αναλυτική αναφορά στο παρόν. Παρουσιάζονται η Ένωση Ελληνικών Συνεταιριστικών Τραπεζών και το σύνολο των Συνεταιριστικών Τραπεζών που λειτουργούν σήμερα στην χώρα μας.

Στο τρίτο κεφάλαιο περιγράφεται ο τρόπος ίδρυσης, οργάνωσης, ανάπτυξης, διοίκησης και δραστηριοποίησης μιας Συνεταιριστικής Τράπεζας. Για την περιγραφή επιλέχθηκε η μέθοδος του παραδείγματος στην πράξη, με την έννοια ότι όλα αυτά παρουσιάζονται με την αναλυτική παράθεση των στοιχείων μιας λειτουργούσας συγκεκριμένης Συνεταιριστικής Τράπεζας, που επιλέχθηκε να είναι η Συνεταιριστική Τράπεζα Θεσσαλίας.

Το τέταρτο κεφάλαιο είναι αφιερωμένο στις ιδιαιτερότητες των Συνεταιριστικών Τραπεζών με τα χαρακτηριστικότερα συγκριτικά πλεονεκτήματα και τα σημεία αδυναμιών ενώ δίνεται μία προσέγγιση της προοπτικής τους στο μέλλον.

Η εργασία ολοκληρώνεται με τα συμπεράσματα.

Στο τέλος της εργασίας υπάρχει παράρτημα που περιλαμβάνει τα οικονομικά στοιχεία και το οργανόγραμμα της Συνεταιριστικής Τράπεζας Θεσσαλίας καθώς και τα οικονομικά στοιχεία δύο Πιστωτικών Συνεταιρισμών που δεν έχουν λάβει άδεια λειτουργίας ως Πιστωτικό Ίδρυμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : Η ΠΟΡΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟ ΣΤΗΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

1.1. Πιστωτικός Συνεταιρισμός – Εννοιολογικό και θεσμικό πλαίσιο

Ο Πιστωτικός Συνεταιρισμός αποτελεί τον πρόδρομο, το πρώτο απαραίτητο και υποχρεωτικό σκαλοπάτι για την δημιουργία Συνεταιριστικής Τράπεζας ενώ νομικά είναι ένα είδος Αστικού Συνεταιρισμού.

Η εννοιολογική του θεμελίωση καθώς και ο τρόπος ίδρυσης και λειτουργίας του, περιγράφονται, υπαγορεύονται και διέπονται από τις διατάξεις του Ν.1667 της 5/6.12.1986 (ΦΕΚ Α'196) «Αστικοί συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις», έτσι όπως αυτός τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και επικαιροποιήθηκε στα επόμενα χρόνια και ισχύει σήμερα.

Ο εννοιολογικός προσδιορισμός δίνεται στο πρώτο άρθρο του Ν.1667/86 :

«Αστικός συνεταιρισμός είναι εκούσια ένωση προσώπων με οικονομικό σκοπό, η οποία, χωρίς να αναπτύσσει δραστηριότητες αγροτικής οικονομίας, αποβλέπει ιδίως με τη συνεργασία των μελών του στην οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη των μελών του και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους γενικά μέσα σε μια κοινή επιχείρηση».

Στον ορισμό τονίζεται ρητά ο οικονομικός σκοπός και η εξυπηρέτηση των αναγκών των μελών του και γίνεται σαφής διαχωρισμός του αστικού συνεταιρισμού από την έννοια του αγροτικού συνεταιρισμού.

Θεσμικά προσδιορίζεται ότι αστικοί συνεταιρισμοί, στους οποίους αποκλειστικά αναφέρεται ο Ν.1667/86, είναι οι καταναλωτικοί, οι παραγωγικοί, οι μεταφορικοί, οι τουριστικοί, οι προμηθευτικοί και οι πιστωτικοί συνεταιρισμοί.

Οι πιστωτικοί συνεταιρισμοί διακρίνονται σε αυτούς που λειτουργούν αμιγώς ως πιστωτικοί συνεταιρισμοί και σε αυτούς που έχουν λάβει επιπρόσθετα την σχετική άδεια λειτουργίας ως πιστωτικό ίδρυμα από την ΤτΕ.

Στην περίπτωση αυτή έχουμε την μετεξέλιξη ενός Πιστωτικού Συνεταιρισμού σε Συνεταιριστική Τράπεζα που είναι και ο απώτερος στόχος της ίδρυσης των πιστωτικών συνεταιρισμών.

Οι αξίες και η φιλοσοφία των πιστωτικών συνεταιρισμών στηρίζονται στις ευρύτερες συνεταιριστικές αρχές και αξίες :

- Της ελευθερίας, που εκφράζεται με την ελεύθερη και εθελοντική συμμετοχή, κάθε προσώπου, χωρίς διακρίσεις, που θέλει να γίνει μέλος χρησιμοποιώντας τις υπηρεσίες του συνεταιρισμού και αποδεχόμενο τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μέλους.
- Της ανοιχτής επιχείρησης, αφού οποιοδήποτε μέλος εισέρχεται και εξέρχεται ελευθέρως με σεβασμό στις κοινές καταστατικές αρχές.
- Της αλληλεγγύης, αφού ο σκοπός είναι η αποτελεσματική κάλυψη των κοινών αναγκών όλων των μελών και ειδικά των αδύναμων οικονομικά.
- Της συνεργασίας, αφού οι σκοποί επιδιώκονται μέσα από κοινή επιχείρηση των συνεταιριστών - μελών, που είναι συνιδιοκτήτες και συνέταιροι.
- Της ισοτιμίας στην οικονομική συμμετοχή, αφού τα μέλη ισότιμα εισφέρουν και διαχειρίζονται το κεφάλαιο του συνεταιρισμού.
- Της δημοκρατίας, αφού η διοίκηση γίνεται από τα ίδια τα μέλη που συμμετέχουν στην λήψη των αποφάσεων που αφορούν την λειτουργία και εξέλιξη του συνεταιρισμού ενώ έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν ενεργά στα διοικητικά όργανα ως αιρετοί εκπρόσωποι και υπόλογοι στα μέλη του συνεταιρισμού.
- Της ισότητας, αφού όλα τα μέλη έχουν με κοινούς όρους, τα ίδια ακριβώς δικαιώματα (χρήσης όλων των υπηρεσιών και δυνατοτήτων του συνεταιρισμού, συμμετοχής και παρουσίας στα όργανα, εκλέγειν και εκλέγεσθαι, λόγου και προτάσεων, ψήφου στην λήψη αποφάσεων, ελέγχου και προσβολής των αποφάσεων, αιτήσεως σύγκλησης των οργάνων, ισότιμης και πλήρους ενημέρωσης για τα θέματα του συνεταιρισμού, συμμετοχής στην διανομή κερδών και προϊόντος εκκαθάρισης, αποχώρησης με ανάληψη της συνεταιριστικής μερίδας κατά την έξοδο) αλλά και τις ίδιες υποχρεώσεις (καταβολής εισφοράς για την είσοδο αλλά και εκτάκτως, συμμετοχής και συνεργασίας στην λειτουργία του συνεταιρισμού, αποφυγής βλαπτικών για τα συμφέροντα του συνεταιρισμού ενεργειών, ευθύνης για τα χρέη).
- Της ανεξαρτησίας, δεδομένου ότι οι συνεταιρισμοί είναι οργανώσεις, με αυτόνομη νομική προσωπικότητα και αυτοδιοίκητες, που στοχεύουν στην αυτοβοήθεια και με τις ευθύνες να βαρύνουν τα μέλη τους.
- Του ανθρωποκεντρικού χαρακτήρα, αφού κεντρικό ενδιαφέρον του συνεταιρισμού αποτελεί ο άνθρωπος και οι ανάγκες του.
- Της κοινότητας των προσπαθειών, αφού ο σκοπός του συνεταιρισμού είναι η εξυπηρέτηση των αναγκών των μελών του, που επιτυγχάνεται μέσα από την ένωση των προσπαθειών για το κοινό συμφέρον. Στον αμιγή συνεταιρισμό, επιχείρηση και πελάτης είναι ουσιαστικά το ίδιο πρόσωπο.
- Της συνεργασίας μεταξύ συνεταιρισμών, αφού η αποτελεσματικότητα των μελών μεγιστοποιείται και η γενικότερη συνεταιριστική κίνηση ισχυροποιείται, όταν πραγματοποιούνται ευρύτερες συνεργασίες μεταξύ συνεταιρισμών, με την βοήθεια οργανώσεων τοπικού, περιφερειακού, εθνικού και διεθνούς επιπέδου.

Η παρουσίαση που ακολουθεί εστιάζει στον Ν.1667/86 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, ο οποίος περιλαμβάνει τις διατάξεις που αφορούν στους Αστικούς Πιστωτικούς Συνεταιρισμούς, αμιγείς ή με άδεια πιστωτικού ιδρύματος, ως προς την «συνεταιριστική τους ιδιότητα» και όχι ως προς την «τραπεζική τους ιδιότητα», η οποία διέπεται από ειδικό πρόσθετο νομοθετικό πλαίσιο που ισχύει για τα πιστωτικά τραπεζικά ιδρύματα.

Σύμφωνα με τον Ν.1667/86 σκοπός των αστικών συνεταιρισμών είναι η ανάπτυξη δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τα μέλη τους και στις οποίες συγκαταλέγονται η προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών για την κάλυψη των επαγγελματικών, βιοτικών και άλλων αναγκών των μελών τους, η κοινή οργάνωση παραγωγής και η παροχή προς τα μέλη τεχνικής και οργανωτικής βοήθειας με στόχο την βελτιστοποίηση και αύξηση της παραγωγής αλλά και την μεταποίηση ή διάθεση προϊόντων, η παροχή επαγγελματικής και συνεταιριστικής εκπαίδευσης και στήριξης, η ικανοποίηση κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών καθώς και η παροχή δανείων, εγγυήσεων, ασφαλειών ή άλλων οικονομικής φύσεως διευκολύνσεων στα μέλη τους.

Για την σύσταση ενός αστικού πιστωτικού συνεταιρισμού απαιτείται να προηγηθούν συγκεκριμένες ενέργειες και να ικανοποιούνται μια σειρά από προϋποθέσεις, που ρητά και αναλυτικά περιγράφονται στον νόμο, με βασικότερες τις παρακάτω :

- Να έχει συνταχθεί καταστατικό υπογεγραμμένο από 15 τουλάχιστον πρόσωπα.
- Το καταστατικό να περιέχει υποχρεωτικά συγκεκριμένα στοιχεία όπως : την επωνυμία, την έδρα, τον σκοπό, τα στοιχεία των ιδρυτικών μελών του, τους όρους εισόδου και εξόδου κάθε μέλους, την έκταση της ευθύνης των συνεταίρων, το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας, την μέθοδο αποτίμησης της αναπροσαρμοσμένης αξίας όσων συνεταιριστικών μερίδων εξοφλούνται ή αποδίδονται σε συνεταίρους που αποχωρούν, την μέθοδο αποτίμησης της εισφοράς που πρέπει να καταβάλει για την είσοδό του ένα νέο μέλος καθώς και τον ορισμό προσωρινής διοίκησης με καθήκοντα την μέριμνα έγκρισης του καταστατικού και σύγκλισης της πρώτης γενικής συνέλευσης που θα αναδείξει τα όργανα διοίκησης.
- Ειδικά η επωνυμία του συνεταιρισμού ορίζεται από τον σκοπό του, το είδος του και την έκταση της ευθύνης των συνεταίρων ενώ ονόματα συνεταίρων ή τρίτων δεν πρέπει να περιλαμβάνονται στην επωνυμία του συνεταιρισμού.
- Να έχει καταχωρηθεί το καταστατικό στο σχετικό μητρώο συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου της περιφέρειας που εδρεύει ο συνεταιρισμός, με την καταχώρηση αυτή να σηματοδοτεί την απόκτηση από τον συνεταιρισμό της νομικής του προσωπικότητας και της εμπορικής του ιδιότητας. Ο Ειρηνοδίκης με πράξη του εντός συγκεκριμένων προθεσμιών μπορεί να αρνηθεί αιτιολογημένα την καταχώρηση ή να ζητήσει απαραίτητες διορθώσεις ή να το εγκρίνει διατάσσοντας την καταχώρησή του. Το Ειρηνοδικείο εντός 30 ημερών από την καταχώρηση, στέλνει αντίγραφο του καταστατικού, με την ημερομηνία καταχώρησης και τον αριθμό μητρώου, στον Δήμο της έδρας του συνεταιρισμού, στην Νομαρχία και στην Υπηρεσία Συνεταιρισμών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

Μέλη ενός συνεταιρισμού μπορούν να γίνουν :

- Ενήλικα φυσικά πρόσωπα που έχουν το δικαίωμα να κάνουν νόμιμες συναλλαγές και έχουν τα προαπαιτούμενα του καταστατικού.
- Δήμοι ή άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, εφόσον επιτρέπεται από το καταστατικό τους.
- Όσα από τα προαναφερόμενα φυσικά ή νομικά πρόσωπα δεν μετέχουν σε άλλο συνεταιρισμό που έχει την ίδια έδρα και τον ίδιο σκοπό.

Για να αποκτηθεί η ιδιότητα του μέλους απαιτούνται :

- Εφόσον δεν είναι ιδρυτικό μέλος και η είσοδος επιδιώκεται μετά την σύσταση ως νέο μέλος, απαιτείται γραπτή αίτηση προς το διοικητικό συμβούλιο που αποφασίζει για την αποδοχή ή την απόρριψη.
- Η εγγραφή των νέων μελών εγκρίνεται και από την επόμενη γενική συνέλευση οπότε το νέο μέλος αποκτά εκτός από την ιδιότητα και πλήρη δικαιώματα.

Για την απώλεια της ιδιότητας του μέλους (αποχώρηση ή αποκλεισμός) ισχύουν :

- Ο αποκλεισμός μέλους γίνεται εφόσον αποφασιστεί αιτιολογημένα και με αυξημένη απαρτία από την Γενική Συνέλευση, όταν έχει παραβιάσει το καταστατικό ή αν με τις παραβάσεις του βλάπτει τα συμφέροντα του συνεταιρισμού.
- Κάθε συνέταιρος μπορεί να αποχωρήσει οικειοθελώς ύστερα από γραπτή δήλωση του προς το διοικητικό συμβούλιο που υποβάλλεται τουλάχιστον τρεις μήνες πριν το τέλος της οικονομικής χρήσης.
- Υπάρχουν καταστατικά συνεταιρισμών που προβλέπουν ελάχιστο χρόνο παραμονής που όμως δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία έτη.
- Σε κάθε συνέταιρο που αποχωρεί ή αποκλείεται αποδίδεται η συνεταιριστική του μερίδα που εισέφερε, το αργότερο σε τρεις μήνες από την έγκριση του ισολογισμού χρήσης μέσα στην οποία έγινε η αποχώρηση ή ο αποκλεισμός. Η αξία της μερίδας που αποδίδεται είναι η μικρότερη μεταξύ της ονομαστικής και της πραγματικής, σύμφωνα με πρόσφατη τροποποίηση του Ν.4583/2018.
- Ειδικά, στους πιστωτικούς συνεταιρισμούς που έχουν λάβει την άδεια της ΤτΕ να λειτουργούν ως πιστωτικά ιδρύματα, σε κάθε συνέταιρο που αποχωρεί ή αποκλείεται ή σε κάθε περίπτωση που εξοφλείται από τον συνεταιρισμό συνεταιριστική μερίδα, αποδίδεται η αξία της, που αναλογεί στην καθαρή περιουσία του πιστωτικού συνεταιρισμού, όπως αυτή προκύπτει από τον ισολογισμό της τελευταίας χρήσης που έχει ελεγχθεί από νόμιμο ελεγκτή όπως ορίζουν οι σχετικοί νόμοι για τους ελέγχους. Η αξία αυτή μπορεί να αναπροσαρμόζεται με μέθοδο αποτίμησης που προσδιορίζεται στο καταστατικό και εφόσον ο υπολογισμός αυτός πιστοποιείται από τον νόμιμο ελεγκτή. Η απόδοση τελεί υπό την προϋπόθεση ότι δεν θίγονται οι υποχρεώσεις αυτών των πιστωτικών συνεταιρισμών, που σχετίζονται με το ύψος των ιδίων κεφαλαίων, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες εποπτείας.

Κάθε μέλος υποχρεούται σε χρηματική εισφορά για την απόκτηση συνεταιριστικής μερίδας για την οποία προβλέπονται τα εξής :

- Οι συνεταιριστικές μερίδες διακρίνονται σε υποχρεωτικές και προαιρετικές, οι αξίες των οποίων είναι ίσες αλλά διακρίνονται και σε αυτές που έχουν δικαίωμα ψήφου και σε αυτές που δεν έχουν τέτοιο δικαίωμα.
- Η συνεταιριστική μερίδα είναι αδιαίρετη και ίση για όλους τους συνεταίρους.
- Κάθε συνέταιρος εγγράφεται για μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα που καθορίζεται από το καταστατικό.
- Το καταστατικό έχει την δυνατότητα να επιτρέπει την απόκτηση από κάθε συνέταιρο έως πέντε προαιρετικών μερίδων εκτός της υποχρεωτικής ενώ αν ο συνέταιρος είναι νομικό

πρόσωπο δημοσίου δικαίου επιτρέπεται στο καταστατικό να προβλέπει την απόκτηση προαιρετικών μερίδων χωρίς περιορισμό. Η γενική αυτή περιοριστική πρόβλεψη απόκτησης προαιρετικών μερίδων για τους αστικούς συνεταιρισμούς, έχει διαφοροποιήσεις ανάλογα με το είδος του συνεταιρισμού. Έτσι για τους πιστωτικούς ισχύει μέχρι χίλιες πεντακόσιες και μία προαιρετικές μερίδες ενώ για όσους πιστωτικούς έχει ληφθεί η άδεια λειτουργίας ως πιστωτικό ίδρυμα, το κάθε καταστατικό μπορεί να επιτρέπει την απόκτηση από κάθε συνέταιρο απεριόριστου αριθμού προαιρετικών μερίδων.

- Κάθε νέος συνέταιρος εκτός από το ποσό της μερίδας του, υποχρεούται να καταβάλει εισφορά ανάλογη της καθαρής περιουσίας του συνεταιρισμού, όπως αυτή προκύπτει από τον τελευταίο ισολογισμό και η εισφορά αυτή αποτελεί ειδικό αποθεματικό.
- Η συνεταιριστική μερίδα μεταβιβάζεται με γραπτή συμφωνία. Η μεταβίβαση γίνεται μόνο σε συνέταιρο ενώ για μεταβίβαση σε τρίτο πρόσωπο απαιτείται να έχει προηγηθεί συναίνεση του διοικητικού συμβουλίου. Η συναίνεση αυτή δίνεται μόνο εάν το τρίτο πρόσωπο εκπληρώνει τους όρους που απαιτούνται για την είσοδο νέου συνεταίρου στον συνεταιρισμό.
- Η συνεταιριστική μερίδα δεν κατάσχεται για χρέη συνεταίρων σε τρίτους.
- Ειδικά και μόνο για τους πιστωτικούς συνεταιρισμούς που λειτουργούν ως πιστωτικά ιδρύματα, τα καταστατικά τους μπορούν να περιέχουν διατάξεις με τις οποίες :
 - α) παρέχεται η δυνατότητα μετατροπής σε συνεταιριστικές μερίδες των ομολόγων εκδόσεως τους, με τιμή μετατροπής σύμφωνα με όσα ισχύουν νομικά για την απόκτηση των συνεταιριστικών μερίδων και σύμφωνα με το καταστατικό του πιστωτικού συνεταιριστικού ιδρύματος
 - β) επιτρέπεται η διάκριση των συνεταιριστικών μερίδων σε κοινές (υποχρεωτική και προαιρετικές) και προνομιούχες (προαιρετικές) καθώς και η έκδοση τέτοιων προαιρετικών μερίδων χωρίς δικαίωμα ψήφου με προνόμιο το δικαίωμα λήψης μερίσματος πολλαπλάσιου εκείνου που αντιστοιχεί σε κάθε κοινή συνεταιριστική μερίδα. Η έκδοση προνομιούχων προαιρετικών συνεταιριστικών μερίδων και ο πολλαπλασιαστής του μερίσματος αποφασίζονται από την γενική συνέλευση.
 - γ) τα ομόλογα και οι προαιρετικές μερίδες δύναται να αποτελούν κινητές αξίες που μπορούν εισαχθούν σε οργανωμένη αγορά και για τον λόγο αυτό η απόκτησή τους με αυτόν τον τρόπο δεν προσδίδει στους κατόχους αυτούς την ιδιότητα του μέλους του συνεταιρισμού. Τέτοιοι κάτοχοι δεν έχουν δικαίωμα ψήφου στην Γενική Συνέλευση του συνεταιρισμού.
- Ανεξάρτητα από τον αριθμό των συνεταιριστικών μερίδων που κατέχει, ο κάθε συνέταιρος συμμετέχει στην γενική συνέλευση με μία μόνο ψήφο. Αυτό διαφοροποιείται για τους πιστωτικούς συνεταιρισμούς με άδεια πιστωτικού ιδρύματος, για τους οποίους ο αριθμός των ψήφων μπορεί να καθορίζεται ανάλογα με τον αριθμό των μερίδων που έχουν δικαίωμα ψήφου, με την σχέση της αναλογίας τους να ορίζεται στο καταστατικό. Έτσι υπάρχει διάκριση μεταξύ του συνόλου των μελών μιας συνεταιριστικής τράπεζας και του συνόλου του αριθμού των συνεταιριστικών μερίδων με δικαίωμα ψήφου, με διάφορες προβλέψεις για τον σχηματισμό πλειοψηφιών ενώ μέλος που κατέχει ποσοστό πάνω από 5% του συνόλου των ψήφων θεωρείται ότι μπορεί να ασκεί ουσιώδη επιρροή στην διαχείριση και υπόκειται σε πρόσθετους εποπτικούς κανόνες του Ν.4261/14. Τα ποσοστά συμμετοχής και δικαιωμάτων ψήφου στους πιστωτικούς συνεταιρισμούς με άδεια πιστωτικού ιδρύματος παίζουν ιδιαίτερους ρόλους που καταγράφονται στον νόμο και αυτό για τις ανάγκες εύρυθμης λειτουργίας τους ως πιστωτικό ίδρυμα.

Τα όσα προαναφέρθηκαν αποτελούν μια επιγραμματική παρουσίαση των κυριότερων αρχών που διέπουν τα κρίσιμα θέματα, που σχετίζονται με την αποτίμηση της αξίας των συνεταιριστικών μερίδων και των δικαιωμάτων τους, την οικονομική πτυχή της διαδικασίας απόκτησης τους για την είσοδο του μέλους και εξόφλησής τους κατά την αποχώρηση. Στόχος είναι η προσέγγιση της σπουδαιότητας των θεμάτων αυτών και της αναγκαιότητας διαφοροποιημένης αντιμετώπισης όταν υπάρχει άδεια λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος και όχι η λεπτομερής ανάλυση της πολυπλοκότητάς τους, κάτι που ξεπερνά τους στόχους της παρούσας εργασίας.

Σαν γενική παρατήρηση στα θέματα αυτά επισημαίνεται ότι οι διάφοροι κανόνες αποτίμησης της αξίας των συνεταιριστικών μερίδων που θεσπίζονται και οι νομικές και καταστατικές προϋποθέσεις για την είσοδο των μελών με την καταβολή εισφοράς και για την απόσυρση των μελών με την λήψη των μερίδων τους, αποσκοπούν στην προστασία της σταθερότητας του πιστωτικού συνεταιρισμού από κινδύνους που μπορεί να προκληθούν από την απόσυρση κεφαλαίων. Ειδικότερα, στους πιστωτικούς συνεταιρισμούς με άδεια λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος, η ανάγκη αυτή είναι εντονότερη.

Ιδιαίτερη σημασία έχει το γεγονός ότι τα μέλη ενός συνεταιρισμού εκτός από δικαιώματα και υποχρεώσεις έχουν και ευθύνες για τα χρέη του. Οι ευθύνες αυτές εξαρτώνται από μια άλλη διάκριση των συνεταιρισμών σε συνεταιρισμούς απεριόριστης ευθύνης και σε συνεταιρισμούς περιορισμένης ευθύνης (Συν. Π.Ε.), διάκριση που περιγράφεται και στην επωνυμία τους. Στους συνεταιρισμούς απεριόριστης ευθύνης κάθε συνέταιρος ευθύνεται για το σύνολο (εις ολόκληρον) των χρεών του συνεταιρισμού σε τρίτους, ενώ στους περιορισμένης ευθύνης κάθε συνέταιρος ευθύνεται για τα χρέη αυτά, μέχρι ενός ορισμένου χρηματικού ποσού, που είναι ίσο ή πολλαπλάσιο της αξίας κάθε συνεταιριστικής μερίδας και ορίζεται από το καταστατικό. Η ευθύνη του κάθε συνεταίρου αφορά χρέη που δημιουργήθηκαν από την ίδρυση του συνεταιρισμού ακόμη και αν δεν ήταν μέλος και μέχρι την έξοδο του μέλους από τον συνεταιρισμό, με την αξίωση να παραγράφεται εφόσον περάσει ένας χρόνος από την έξοδο ή από την ολοκλήρωση διαδικασίας πτώχευσης ή εκκαθάρισης του συνεταιρισμού.

Τα αρμόδια όργανα έχουν καθορισμένη δομή, συγκεκριμένες αρμοδιότητες και τρόπο λειτουργίας και λήψης αποφάσεων, που περιγράφονται στον νόμο, και συνοπτικά είναι τα εξής :

- Γενική Συνέλευση :

Απαρτίζεται από όλα τα μέλη.

Αποτελεί το ανώτατο όργανο που αποφασίζει για όλα τα θέματα του συνεταιρισμού.

Στην αποκλειστική της αρμοδιότητα υπάγονται συγκεκριμένα θέματα όπως η τροποποίηση του καταστατικού, η διάρκεια, η συγχώνευση, η διάλυση και η αναβίωση του συνεταιρισμού, η συμμετοχή σε άλλη εταιρία, η έγκριση του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης, η εκλογή διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου και αντιπροσώπων σε δευτεροβάθμιες οργανώσεις, η επιβολή εισφοράς στα μέλη για την αντιμετώπιση εκτάκτων ζημιών ή εξαιρετικών καταστάσεων, η έγκριση αιτήσεων συνεταίρων για την απόδοση της αξίας της συνεταιριστικής μερίδας στην αποχώρησή τους καθώς και άλλα που απαριθμούνται στον νόμο.

Διακρίνεται σε τακτική που συνέρχεται τουλάχιστον μια φορά κάθε έτος, μέσα σε έξι μήνες από την λήξη της διαχειριστικής περιόδου καθώς και σε έκτακτη.

Η απαρτία απαιτεί να παρίστανται τα μισά συν ένα τουλάχιστον μέλη ενώ για ορισμένα κρίσιμα θέματα που απαριθμούνται στον νόμο απαιτείται αυξημένο ποσοστό παρουσίας.

Σε κάθε περίπτωση, ο νόμος ορίζει τα ποικίλα απαιτούμενα ποσοστά για την λήψη έγκυρων αποφάσεων ενώ και στην περίπτωση αυτή υπάρχουν ειδικές διατάξεις που αφορούν αποκλειστικά στα συνεταιριστικά πιστωτικά ιδρύματα.

- Διοικητικό Συμβούλιο :

Διοικεί και εκπροσωπεί τον συνεταιρισμό.

Εκλέγεται από την Γενική Συνέλευση και είναι τουλάχιστον πενταμελές ή επταμελές στα συνεταιριστικά πιστωτικά ιδρύματα.

Εκλέγει τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο, το γραμματέα και τον ταμία και την επιτροπή ελέγχου.

Η διάρκεια θητείας του καθορίζεται από το καταστατικό (2 με 4 έτη).

Ο νόμος ορίζει την απαιτούμενη απαρτία για την λήψη έγκυρων αποφάσεων.

Υπάρχουν ειδικές διατάξεις που αφορούν αποκλειστικά τα πιστωτικά συνεταιριστικά ιδρύματα.

- Εποπτικό Συμβούλιο :

Ελέγχει τις πράξεις του Διοικητικού Συμβουλίου και την τήρηση των διατάξεων των νόμων, του καταστατικού και των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης καθώς και τον ισολογισμό με τα αποτελέσματα χρήσης, συντάσσοντας σχετική έκθεση ενώ για τους λόγους αυτούς ο νόμος προβλέπει ασυμβίβαστα για την συμμετοχή σε αυτό.

Εκλέγεται από την Γενική Συνέλευση και είναι τουλάχιστον τριμελές.

Όταν διαπιστώσει παραβάσεις ή παρατυπίες, ζητά από το Διοικητικό Συμβούλιο την λήψη επανορθωτικών μέτρων ενώ σε σοβαρές περιπτώσεις συγκαλεί την Γενική Συνέλευση.

Η θέση είναι υπεύθυνη αφού τα μέλη ευθύνονται για κάθε πταίσμα.

Υπάρχουν ειδικές διατάξεις που αφορούν αποκλειστικά τα πιστωτικά συνεταιριστικά ιδρύματα.

Για την λειτουργία των συνεταιρισμών απαιτείται η τήρηση συγκεκριμένων βιβλίων και στοιχείων σύμφωνα τόσο με την εκάστοτε φορολογική νομοθεσία όσο και με τις επιταγές του νόμου που τα κατονομάζει. Η διαχειριστική χρήση είναι ετήσια και λήγει την 31^η Δεκεμβρίου ενώ στο τέλος της, συντάσσεται ισολογισμός και αποτελέσματα χρήσεως, που υποβάλλονται για έγκριση στην Γενική Συνέλευση και υπόκεινται σε κάθε θεσμική διαδικασία ελέγχου. Η διαδικασία διανομής των κερδών καθορίζεται από συγκεκριμένες διατάξεις.

Ο συνεταιρισμός διαλύεται όταν τα μέλη μειθούν κάτω από 10, όταν λήξει χωρίς παράταση η καταστατική διάρκειά του, όταν το αποφασίσει η Γενική Συνέλευση ή όταν πτωχεύσει οπότε ακολουθείται ειδική διαδικασία. Η διάλυση καταχωρίζεται στο μητρώο των συνεταιρισμών και ακολουθεί η εκκαθάριση. Στην εκκαθάριση τακτοποιούνται οι εκκρεμότητες, εισπράττονται οι απαιτήσεις, πληρώνονται τα χρέη και ρευστοποιείται η περιουσία. Αν υπάρξει θετικό υπόλοιπο διανέμεται στους συνεταιίρους ανάλογα με τις μερίδες τους εκτός εάν το καταστατικό ορίζει κάτι διαφορετικό.

Οι συνεταιρισμοί έχουν την δυνατότητα να συγχωνεύονται, με απόφαση των Γενικών τους Συνελεύσεων και καταχώρηση του νέου καταστατικού στο μητρώο των συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα του ο νέος συνεταιρισμός που προκύπτει μετά την συγχώνευση. Ο νέος συνεταιρισμός αναλαμβάνει όλες τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συνεταιρισμών που συγχωνεύθηκαν. Ειδικότερα η συγχώνευση των πιστωτικών συνεταιριστικών ιδρυμάτων γίνεται, είτε με απορρόφηση είτε με σύσταση νέου συνεταιρισμού, με ειδικές διατάξεις.

Ο νόμος προβλέπει επίσης συγκεκριμένες ενέργειες όταν ο συνεταιρισμός αδυνατεί να πληρώσει τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του ή όταν τα παθητικά υπερβαίνει κατά ένα συγκεκριμένο ποσοστό το ενεργητικό του. Συγκαλείται η Γενική Συνέλευση προκειμένου να αποφασιστεί με την αυξημένη απαιτούμενη απαρτία, η επιβολή στα μέλη κατάλληλης έκτακτης εισφοράς, κατ' αναλογία των συνεταιριστικών μερίδων, η καταβολή της οποίας από όλα τα μέλη είναι υποχρεωτική. Αλλιώς υπάρχει ο κίνδυνος ο συνεταιρισμός να πτωχεύσει.

Συνοψίζοντας, ο πιστωτικός συνεταιρισμός αποτελεί ξεχωριστό από τα μέλη του νομικό πρόσωπο, με εμπορική ιδιότητα και με σκοπό την εξυπηρέτηση των οικονομικών αναγκών των μελών του.

Διαφέρει από μία εμπορική εταιρία, η οποία με την δράση της στοχεύει βασικά στο κέρδος εξυπηρετώντας τις ανάγκες τρίτων με τους οποίους συναλλάσσεται, ενώ ο πιστωτικός συνεταιρισμός, παρόλο που δραστηριοποιείται στην ίδια ελεύθερη αγορά, έχει πρωταρχικό σκοπό την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των μελών του, με τα οποία βασικά συναλλάσσεται, καλύπτοντας τουλάχιστον το κόστος.

Ένας πιστωτικός συνεταιρισμός δεν μπορεί να ταυτίζεται εννοιολογικά και ούτε να μετατραπεί θεσμικά σε ανώνυμη εταιρία, καταργώντας την ουσία του συνεταιριστικού θεσμού. Ο συνεταιρισμός με την ανθρωποκεντρική του φιλοσοφία, έχει μέλη και στηρίζεται στην συνεργασία προσώπων, σε αντίθεση με την συγκέντρωση κεφαλαίων που είναι η ανώνυμη εταιρία.

Για την μετεξέλιξη του αμιγούς πιστωτικού συνεταιρισμού σε συνεταιριστικό πιστωτικό ίδρυμα δημιουργήθηκε η αναγκαιότητα εξειδικευμένης αντιμετώπισης μιας σειράς επιμέρους θεμάτων, χωρίς να βλάπτεται η ουσία των συνεταιριστικών αρχών και αξιών, όπως για παράδειγμα το εύρος των συναλλασσομένων καθώς και το είδος, το εύρος, η πολυπλοκότητα, το χρηματικό ύψος και η επικινδυνότητα των συναλλαγών όπως και το σκοπούμενο αποτέλεσμα των εργασιών και η οργάνωση δομών και ελέγχου. Το γεγονός αυτό απαιτήσε όχι μόνο την εισαγωγή τροποποιήσεων, συμπληρώσεων και ειδικών διατάξεων, σε εμπλουτισμό του συνεταιριστικού νομοθετικού πλαισίου, αλλά παράλληλα απαιτήθηκε να συντρέξουν επιπρόσθετες και ιδιαίτερες προϋποθέσεις και προαπαιτούμενα, που θα αναλυθούν σε επόμενες παραγράφους.

1.2. Χρηματοπιστωτικό και Τραπεζικό Σύστημα

1.2.1. Χρηματοπιστωτικό Σύστημα

«Το σύνολο των οργανισμών, αγορών και θεσμών μιας οικονομίας, που λειτουργούν ως διαμεσολαβητές μεταξύ πλεονασματικών και ελλειμματικών οικονομικών μονάδων, ή το σύνολο των χρηματοπιστωτικών αγορών με τα άτομα και τα ιδρύματα που διαπραγματεύονται στις αγορές αυτές, καθώς και τις ρυθμιστικές και εποπτικές αρχές του συστήματος». (Γρηγόριος Γκίκας – Αλίνα Χυζ, Χρήμα & Χρηματοπιστωτικό Σύστημα).

Με δεδομένο ότι για κάθε οικονομία η μεγέθυνση και η αναπτυξιακή της εξέλιξη, βρίσκονται σε άμεση αλληλεπίδραση με την ανάπτυξη και λειτουργικότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, γίνεται με σαφήνεια αντιληπτή η βαρύνουσα και καθοριστική σημασία που έχει αποκτήσει η ύπαρξη αναπτυγμένου και σωστά οργανωμένου χρηματοπιστωτικού συστήματος, στην οικονομική λειτουργία, διαδικασία και εξέλιξη μιας χώρας.

Οικονομική ανάπτυξη χωρίς επενδύσεις πολύ δύσκολα ευδοκimei, καθώς οι επενδύσεις αποτελούν τον κυρίαρχο μοχλό που οδηγεί το τραίνο της ανάπτυξης σε θετική, γρήγορη και ορθή τροχιά δημιουργίας.

Κομβικό σημείο, αποτελεί η θετική συμβολή του χρηματοπιστωτικού συστήματος, αφού οι επενδύσεις χρειάζονται πηγές χρηματοδότησης. Τέτοιες πηγές αποτελούν τα χρηματικά διαθέσιμα που έχουν οι φορείς των επενδύσεων ή οι χρηματοδοτικές δυνατότητες που παρέχουν οι διάφορες σχηματοποιημένες χρηματοπιστωτικές αγορές.

Αυτό σημαίνει ότι οι πηγές χρηματοδότησης μιας επένδυσης διακρίνονται σε εσωτερικές δηλαδή αυτοχρηματοδότηση και εξωτερικές με την έννοια της προσφυγής σε δανειακά κεφάλαια όπως τραπεζικά δάνεια ή έκδοση αξιογράφων (κυρίως μετοχές και ομολογίες).

Ειδικότερα η εξεύρεση εξωτερικών δανειακών κεφαλαίων πραγματοποιείται μέσω της διαμεσολαβητικής λειτουργίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος και των διάφορων αγορών του, που είναι οι «χώροι» όπου συναντιούνται η πλεονάζουσα χρηματική ρευστότητα με την ανάγκη κάλυψης χρηματοδοτικών ελλείψεων.

Αυτός είναι και ο ρόλος του χρηματοπιστωτικού συστήματος καθώς και των ποικίλων οργανισμών που δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο των αγορών του. Ο ρόλος αυτός συνίσταται στην πιστωτική διαμεσολάβηση που αποτελεί την βασική λειτουργία μέσω της οποίας γίνεται εφικτή η συγκέντρωση πλεονάζουσας αποταμιευτικής ρευστότητας η οποία, αφού μετασηματιστεί σε διαθέσιμα δανειοδοτικά κεφάλαια, προσφέρεται στις ελλειμματικές οικονομικές μονάδες για να καλύψουν τις πολύμορφες επενδυτικές ή καταναλωτικές ανάγκες τους.

Οι οικονομικές μονάδες που αποτελούν τους φορείς της οικονομικής δραστηριότητας, και δέχονται τις υπηρεσίες του χρηματοπιστωτικού συστήματος είτε ως αποταμιευτές είτε ως δανειοδοτούμενοι, κατατάσσονται σε τέσσερις βασικές κατηγορίες που είναι :

- Τα νοικοκυριά (ιδιώτες) : Στην περίπτωση που τα εισοδήματά τους είναι τέτοια που αφού αφαιρεθούν οι δαπάνες τους, παραμένει περίσσειμα, προχωρούν σε αποταμιεύσεις οι οποίες τοποθετούνται στο χρηματοπιστωτικό σύστημα με στόχο την αποκόμιση αποδόσεων. Παράλληλα κάποια νοικοκυριά προχωρούν σε επενδύσεις όπως για παράδειγμα αγορές ακινήτων ή σε κάποιες καταναλωτικές δαπάνες σημαντικού ύψους (σπουδές, νοσηλεία, τουρισμός), για την κάλυψη των οποίων καταφεύγουν στο χρηματοπιστωτικό σύστημα προκειμένου να λάβουν στεγαστικά ή καταναλωτικά δάνεια πληρώνοντας τους αναλογούντες τόκους. Η κατηγορία αυτή κατά κανόνα διαθέτει πλεονάσματα και αποτελεί την βασική πηγή των αποταμιεύσεων.
- Οι επιχειρήσεις : Από τα έσοδά τους που προκύπτουν από τις πωλήσεις των αγαθών και υπηρεσιών που παράγουν εάν αφαιρεθεί το κόστος παραγωγής τους και παραμείνει περίσσειμα, οι επιχειρήσεις προχωρούν σε αποταμιευτική αξιοποίησή τους για την λήψη πρόσθετων αποδόσεων. Κατά κανόνα όμως οι επιχειρήσεις έχουν συνεχείς επενδυτικές ανάγκες που δεν είναι πάντα εφικτό να καλύπτονται από τα ίδια κεφάλαιά τους και έτσι καταφεύγουν στην άντληση δανειακών κεφαλαίων από το χρηματοπιστωτικό σύστημα. Συγκεκριμένα όταν οι προγραμματισμένες επενδύσεις δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τις εσωτερικές πηγές είτε γιατί αυτές δεν επαρκούν ποσοτικά ή είτε γιατί δεν καλύπτουν χρονικά τις ανάγκες, οι επιχειρήσεις προσφεύγουν στην εξωτερική δανειοδότηση, κάνοντας χρήση των υπηρεσιών και δυνατοτήτων του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Ουσιαστικά πρόκειται για την βασική κατηγορία που δημιουργεί ζήτηση για δανειακά χρηματικά κεφάλαια, τα οποία μετατρέπει σε παραγωγικές επενδύσεις.
- Η Κυβέρνηση (Δημόσιος Τομέας) : από την φύση του παίζει και τους δύο ρόλους. Προσφέρει αποταμιεύσεις όταν διαθέτει πλεονάσματα και δημιουργεί συνήθως ζήτηση για δάνεια προκειμένου να χρηματοδοτήσει τις ποικίλες δημόσιες επενδύσεις και να καλύψει τις τρέχουσες δαπάνες του.
- Το εξωτερικό (οι αλλοδαποί) : η κατηγορία αυτή εμφανίζεται να λαμβάνει μέρος με την μορφή της εισροής – εισαγωγής και της εκροής – εξαγωγής κεφαλαίων. Η σύγχρονη οικονομική πραγματικότητα, με την αλληλεπίδραση των χρηματοπιστωτικών συστημάτων και αγορών από διάφορες χώρες, μας δείχνει το πόσο αναγκαίο είναι να υπάρχουν οι δομές εκείνες και οι θεσμοί που επιτρέπουν την ομαλότερη δυνατή συνεργασία των χρηματοπιστωτικών συστημάτων σε διεθνές επίπεδο.

Ως προς την διαδικασία των δανειοδοτήσεων όταν δεν παρεμβαίνει κανείς, και ο δανειοδοτούμενος με τον δανειστή έχουν απευθείας διαπραγματεύσεις, έχουμε την περίπτωση της άμεσης χρηματοδότησης μιας ελλειμματικής από μία πλεονασματική μονάδα. Ο τρόπος αυτός, συνάντησης της προσφοράς με την ζήτηση χρήματος, είναι ο σπανιότερος και αυτό διότι χαρακτηρίζεται από μειονεκτήματα όπως η μη σύμπτωση τόσο ποσοτικά όσο και χρονικά των απαιτήσεων και επιθυμιών των δύο πλευρών, η παρουσία πολλών

ανασταλτικών παραγόντων που έχουν να κάνουν με αποστάσεις τόπων, ανυπαρξία οργανωμένης διαδικασίας επαφών, νομικές πολυπλοκότητας και άλλους.

Στον αντίποδα, επειδή η λειτουργία οργανωμένων χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών, που παρεμβαίνουν μεταξύ πλεονασματικών και ελλειμματικών μονάδων, αμβλύνει αποτελεσματικά τα πιο πάνω μειονεκτήματα, έχει καταστήσει την έμμεση χρηματοδότηση ως την συνηθέστερη μορφή δανειοδότησης και τους χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές και τις αγορές που δραστηριοποιούνται, ως το «κανάλι» μέσω του οποίου «επικοινωνούν» αυτοί που έχουν περίσσειμα χρήματος με εκείνους που το χρήμα βρίσκεται σε έλλειψη και το χρειάζονται.

Άρα οι φορείς της οικονομικής δραστηριότητας μπορεί να εμφανιστούν είτε ως ελλειμματικές είτε ως πλεονασματικές μονάδες, με το χρηματοπιστωτικό σύστημα να συμβάλει στην διαμεσολάβηση μεταξύ τους και στην δημιουργία των κατάλληλων προϋποθέσεων, ώστε η πλεονάζουσα χρηματοδοτική ρευστότητα των πλεονασματικών μονάδων να διοχετευθεί συντεταγμένα στην κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών των ελλειμματικών μονάδων.

Το χρηματοπιστωτικό σύστημα έχει αγορές. Ως προς την λήξη «αγορά» αυτή έχει εννοιολογικά την σημασία της συνάντησης αλλά και του τόπου συνάντησης ανθρώπων. Στην οικονομία ειδικότερα η αγορά λαμβάνει την έννοια της συνάντησης προσφοράς και ζήτησης δηλαδή του φυσικού ή νοητού τόπου συνάντησης των ανθρώπων ή των οικονομικών φορέων που προσφέρουν ένα προϊόν ή μια υπηρεσία, με αυτούς που ζητούν αυτό το προϊόν ή την υπηρεσία, ώστε να συμφωνήσουν στους όρους που θα γίνει η σχετική μεταβίβαση και παροχή.

Οι διάφορες αγορές του χρηματοπιστωτικού συστήματος, έχουν κατηγοριοποιήσεις και οι βασικότερες από τις οποίες είναι :

- Χρηματαγορές (αγορές χρήματος) και Κεφαλαιαγορές (αγορές κεφαλαίου) : Η διάκριση μεταξύ τους έγκειται στην χρονική διάρκεια ζωής των προϊόντων που η κάθε αγορά διαπραγματεύεται. Στην αγορά χρήματος τα προϊόντα έχουν κατά κανόνα λήξεις μέχρι ένα έτος ενώ στην κεφαλαιαγορά οι λήξεις κατά κανόνα υπερβαίνουν το έτος. Έτσι οι χρηματαγορές έχουν βραχυπρόθεσμα προϊόντα (καταθετικά, δανειακά, έντοκα γραμμάτια δημοσίου χρεόγραφα κλπ.) που για το λόγο αυτό είναι πιο διαδεδομένα, έχουν ικανοποιητική ρευστότητα, πιο περιορισμένους κινδύνους, δεν απαιτούν συνήθως μακροχρόνιες και πολύπλοκες αποφάσεις και είναι πιο κατανοητά για το ευρύ αποταμιευτικό, δανειοδοτούμενο και επενδυτικό κοινό. Αντίθετα τα προϊόντα της κεφαλαιαγοράς (μετοχές, ομόλογα Δημοσίου και Εταιρικά, μεγάλα ομολογιακά και μακροχρόνια επενδυτικά δάνεια κλπ.) λόγω της μεγάλης τους διάρκειας, έχουν μεγαλύτερο ποσοστό κινδύνων, αβεβαιότητας και πολυπλοκότητας όχι μόνο στους απλούς ιδιώτες αλλά ακόμη πολλές φορές και σε εταιρίες ή οργανισμούς (ασφαλιστικές, ταμεία συντάξεως, τράπεζες κλπ.) .
- Αγορές χρέους και αγορές μετοχών : η διάκριση έχει να κάνει με την θέση του χρηματοδότη και τον τρόπο που γίνεται η άντληση τω κεφαλαίων από τον

χρηματοδοτούμενο. Στην πρώτη έχουμε τους δανειστές μιας επιχείρησης που έχουν συμβατική συμφωνία με τον δανειοδοτούμενο να τους επιστέψει το χρέος με καθορισμένο τρόπο, τόκο και χρόνο ενώ στην δεύτερη έχουμε τους μετόχους που έχουν δικαίωμα στα καθαρά κέρδη της επιχείρησης και στο σύνολο των περιουσιακών της στοιχείων. Όμως οι δανειστές σε περίπτωση οικονομικών δυσκολιών έχουν προτεραιότητα έναντι των μετόχων στην ικανοποίηση των απαιτήσεών τους κατά της επιχείρησης. Αντίθετα οι μέτοχοι θα λάβουν αναλογικά τα χρήματα που επένδυσαν τελευταίοι και μόνο εάν μετά την ρευστοποίηση όλων των περιουσιακών στοιχείων και την εξόφληση όλων των υποχρεώσεων της επιχείρησης, υπάρξει πλεόνασμα.

- Πρωτογενείς και δευτερογενείς αγορές : Στην πρώτη αγορά ένα προϊόν πωλείται απευθείας από τον εκδότη στον αρχικό αγοραστή (πρώτη έκδοση μετοχών ή ομολόγων). Στην δευτερογενή ένα προϊόν που ήδη κατέχεται από έναν αρχικό αγοραστή μεταπωλείται και έχει την δυνατότητα στην συνέχεια να αλλάζει χέρια (οι μετοχές στο Χρηματιστήριο). Η πρωτογενής αγορά δεν είναι τόσο άμεσα προσιτή στο ευρύ κοινό και στις περιπτώσεις έκδοσης μετοχών μία επενδυτική τράπεζα συνήθως βοηθά την εκδότρια επιχείρηση να πωλήσει πρωτογενώς τις νέες μετοχές σε ενδιαφερομένους. Η υπηρεσία αυτή ονομάζεται *underwriting* και δεν επιτρέπεται να παρέχεται από συνεταιριστικές τράπεζες. Αντίθετα μια δευτερογενής αγορά (για παράδειγμα το Χρηματιστήριο Αξιών για τις μετοχές που ήδη έχουν εκδοθεί) είναι πιο προσιτή στο ευρύ κοινό.
- Οργανωμένες-χρηματιστηριακές και μη χρηματιστηριακές αγορές : Οι πρώτες βρίσκονται σε γνωστή και συγκεκριμένη γεωγραφικά τοποθεσία (για παράδειγμα Χρηματιστήριο Αθηνών, Λονδίνου, Νέας Υόρκης κλπ.) ενώ λειτουργούν με αυστηρά καθορισμένους κανόνες, συναλλακτικές διαδικασίες και περιορισμούς, με συγκεκριμενοποιημένες υποχρεώσεις και δικαιώματα εκδοτών, συναλλασσομένων και χρηματιστών, καθορισμένο ωράριο, τυποποιημένες παραμέτρους των οικονομικών προϊόντων, απαιτούμενη εξειδίκευση των διαμεσολαβητών ενώ υπόκεινται σε θεσμοθετημένες εποπτικές διαδικασίες και αρχές. Οι δεύτερες, γνωστές ευρύτερα με τον αγγλικό όρο *over the counter – OTC*, δεν έχουν φυσική έδρα, δεν υπάρχουν περιορισμοί ως προς την εξειδίκευση των διαμεσολαβητών, τις παραμέτρους (ποσότητες, λήξεις), την τυποποίηση διαδικασιών και συμφωνιών, το ωράριο λειτουργίας κλπ. Οι ενδιαφερόμενοι αγοραστές επικοινωνούν μέσω ηλεκτρονικών μέσων με έναν *dealer* που έχει στην διάθεσή του διάφορα προϊόντα και οικονομικά εργαλεία και συμφωνούν τους όρους και τις τιμές. Οι αγορές αυτές λόγω της δυνατότητας να βρίσκονται διαθέσιμες όλο το 24ωρο και ουσιαστικά σε οποιοδήποτε μέρος της υφελίου, είναι εξαιρετικά ανταγωνιστικές.
- Αγορές εγχώριου νομίσματος και αγορές συναλλάγματος : Κάθε χώρα χρησιμοποιεί το δικό της νόμισμα και η ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου απαιτεί συναλλαγές μεταξύ χωρών με διαφορετικά νομίσματα άρα και μια μέθοδο καθορισμού των ισοτιμιών μεταξύ διαφορετικών νομισμάτων. Η ανάγκη αυτή εντάθηκε όταν αναπτύχθηκαν και πιο πολύπλοκες συναλλαγές μεταξύ χωρών, πέραν του εμπορίου. Τέτοιες είναι οι μεταφορές κεφαλαίων και οι επενδυτικές τοποθετήσεις, από χώρα σε χώρα και από νόμισμα σε νόμισμα. Κατά καιρούς αναπτύχθηκαν διάφοροι τρόποι καθορισμού ισοτιμιών αλλά με την σταδιακή απελευθέρωση των παγκόσμιων αγορών και την κατάργηση πολλών περιορισμών στην διακρατική κίνηση κεφαλαίων, τα επίπεδα των ισοτιμιών επηρεάζονταν κύρια από την προσφορά και ζήτηση μεταξύ των νομισμάτων.

Ως προς την εννοιολογική θεμελίωση του όρου «χρηματοπιστωτικό σύστημα», οι βασικοί πυλώνες είναι οι έννοιες των δύο απλών λέξεων που συμμετέχουν στην σύνθεση της λέξης «χρηματοπιστωτικό». Οι λέξεις αυτές είναι το χρήμα και η πίστωση που εδράζεται στην πίστη, όχι μόνο με την ειδική έννοια της παροχής πίστωσης (δανειοδότησης) αλλά και με την ευρύτερη έννοια της εμπιστοσύνης.

Αναφορικά με το «χρήμα» :

- Με την λέξη χρήμα η οικονομική επιστήμη ορίζει «οτιδήποτε γίνεται γενικά αποδεκτό για την πληρωμή των αγαθών και υπηρεσιών ή την εξόφληση χρεών δηλαδή με τον όρο χρήμα εννοείται το σύνολο των αξιών που οι άνθρωποι χρησιμοποιούν καθημερινά για την ανταλλαγή των αγαθών και την πληρωμή των χρεών» (Γρηγόριος Γκίκας – Αλίνα Χυζ, Χρήμα & Χρηματοπιστωτικό Σύστημα).
- Ουσιαστικά η έννοια του χρήματος δεν ταυτίζεται μόνο με το «νόμισμα», του οποίου η ποσότητα που κυκλοφορεί σε κάθε χώρα είναι μέρος της ευρύτερης έννοιας του χρήματος, αλλά αποσαφηνίζεται από τις οικονομικές λειτουργίες του.
- Για τις οικονομικές λειτουργίες του χρήματος επιγραμματικά αναφέρεται ότι αποτελεί μέσο συναλλαγών, κοινό μέτρων αξιών και μέσο αποθεματοποίησης του πλούτου και είναι αυτές που του προσδίδουν την καθοριστική αναγκαιότητα, σημασία και βαρύτητα στα ανθρώπινα δρώμενα.
- Το χρήμα, για να κατορθώσει να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στην οικονομική του αποστολή, απαιτείται να διαθέτει μία σειρά από ιδιότητες όπως η ομοιογενής τυποποίηση, η φορητότητα, η ανθεκτικότητα και η διαιρετότητα.
- Στο πέρασμα των αιώνων το χρήμα έλαβε διάφορες μορφές με κομβική τάση το πέρασμα από τις απτές και υλικές μορφές, στις λιγότερο υλικές ή ακόμη πιο προχωρημένα στις άυλες. Έτσι έχουμε ιστορικά την παρουσία διάφορων υλικών νομισμάτων που εξελίχθηκαν σε μεταλλικά κέρματα και στην συνέχεια σε χαρτονομίσματα, για να ακολουθήσει αργότερα η μετάβαση σε νέες μορφές όπως το λογιστικό και τραπεζικό χρήμα με τις επιταγές, εντολές πληρωμής, μεταφορές κεφαλαίων κλπ. ενώ με την εξέλιξη των τεχνολογιών και την ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων εμφανίζονται σύγχρονες μορφές όπως οι πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες («πλαστικό» χρήμα), οι ηλεκτρονικές συναλλαγές («ηλεκτρονικό» χρήμα) και σε ακόμη πιο απούλοποιημένη μορφή με την εισαγωγή νέων μορφών όπως το εικονικό χρήμα, ευρύτερα γνωστό με τον όρο bitcoin.
- Το χρήμα θεωρείται σαν μία από τις σπουδαιότερες ανθρώπινες ανακαλύψεις ενώ ο ρόλος του είναι συνυφασμένος με την έννοια της οικονομικής δραστηριότητας και εξέλιξης αφού η επίδραση και συμβολή του είναι καθοριστική στην μεγέθυνση των οικονομιών, στην αποτελεσματική λειτουργία τους και στην διατήρηση της σταθερότητάς τους.

Αναφορικά με την «πίστη» :

- Η οικονομική έννοια της πίστης ή εναλλακτικά της παροχής πίστωσης, είναι παλαιά όσο και η έννοια του χρήματος, με αρκετούς οικονομολόγους να ερίζουν για το πια από τις δύο προηγήθηκε.
- Η πίστη όπως και το χρήμα είναι συνυφασμένη με την έννοια της συναλλαγής. Είναι και αυτή άρρηκτα συνδεδεμένη με την οικονομική πράξη της αγοράς όχι όμως για να την

ολοκληρώσει όπως το χρήμα που την επιτελεί άμεσα αλλά για να την μεταθέσει χρονικά, με την πληρωμή να μην γίνεται κατά την συναλλαγή αλλά αργότερα.

- Η πίστη προϋποθέτει δύο γεγονότα, την διενέργεια συναλλαγής και το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της πραγματοποίησης της συναλλαγής και της διενέργειας της πληρωμής της. Το χρήμα υπεισέρχεται στην σχέση αυτή για να πραγματοποιήσει την πληρωμή.
- Η πίστη, πέραν της παροχής πίστωσης και την χρονική μετάθεση στο μέλλον μιας πληρωμής, εμπεριέχει και την έννοια της εμπιστοσύνης. Το γεγονός ότι μια πληρωμή αφέθηκε για αργότερα, με μια υπόσχεση να ολοκληρωθεί σε μία μελλοντική στιγμή, δεν διασφαλίζει ότι θα τιμηθεί η υπόσχεση και η πληρωμή θα πραγματοποιηθεί. Ένας από τους συνεκτικούς κρίκους είναι η εμπιστοσύνη, η πίστη δηλαδή ότι αυτός που υποσχέθηκε μελλοντική πληρωμή έχει την πρόθεση να την τιμήσει.
- Παράλληλα μια μετάθεση πληρωμής στο μέλλον έχει και κινδύνους, πέραν της εμπιστοσύνης. Στο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί ενδέχεται να συμβούν γεγονότα που να καταστήσουν την δυνατότητα και την ικανότητα πληρωμής από μέρους αυτού που την υποσχέθηκε, μερικά ή συνολικά αδύνατη, παρά την ύπαρξη έμπιστων προθέσεων.
- Οι έννοιες της εμπιστοσύνης και του κινδύνου είναι κεφαλαιώδεις για την λειτουργία της πίστης. Για παράδειγμα αναφέρεται ότι οι καταθέτες εμπιστεύονται μια Τράπεζα ότι θα τους επιστρέψει τις καταθέσεις τους με τους τόκους στο μέλλον και πιστεύουν ότι δεν θα υπάρξει κίνδυνος απρόσκοπτης επιστροφής από μέρους της. Παράλληλα η Τράπεζα εμπιστεύεται τον δανειοδοτούμενο ότι θα τιμήσει την υπόσχεση εξόφλησης του χρέους του κατά την συμφωνημένη μελλοντική στιγμή μαζί με τους τόκους ενώ πιστεύει ότι έχει λάβει τα απαραίτητα μέτρα που θα αποτρέπουν ή θα μετριάσουν μια επικίνδυνη κατάσταση αδυναμίας επιστροφής του δανείου από τον οφειλέτη.
- Από το παραπάνω απλό παράδειγμα γίνεται αντιληπτό, ότι για την λειτουργία της πίστης και κάθε συστήματος που βασίζεται σε αυτήν, πόσο αρνητική επίπτωση επιφέρουν γεγονότα που αυξάνουν τους κινδύνους και κλονίζουν την εμπιστοσύνη. Πολύ περισσότερο όταν ένας τραυματισμός της εμπιστοσύνη ή μία έξαρση κινδύνων ή και τα δύο μαζί, παίρνουν ευρύτερες διαστάσεις. Τότε μπορεί να δημιουργηθούν σοβαρές αποσταθεροποιητικές τάσεις για ένα ολόκληρο χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Μέλη του χρηματοπιστωτικού συστήματος είναι κάθε χρηματοπιστωτικός διαμεσολαβητής, ασφαλιστικές εταιρίες, συνταξιοδοτικά και ασφαλιστικά ταμεία, αμοιβαία κεφάλαια, επενδυτικά κεφάλαια (funds), χρηματομεσίτες (brokers) που ασχολούνται με την διαμεσολάβηση αγοραπωλησίας χρεογράφων για λογαριασμό τρίτων με προμήθεια, διαμεσολαβητές (dealers) που ασχολούνται με την διαμεσολάβηση αγοραπωλησίας χρεογράφων για δικό τους λογαριασμό, εταιρίες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), εταιρίες πρακτόρευσης (factoring) καθώς και οι εμπορικές, στεγαστικές, επενδυτικές Τράπεζες.

Η ύπαρξη και λειτουργία θεσμοθετημένων και οργανωμένων χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών, συμβάλει στην ομαλή πιστωτική διαμεσολάβηση, με ορθολογικό κόστος συναλλαγών και με αποτροπή προβλημάτων λόγω των ατελειών των αγορών και της

περιορισμένης πληροφόρησης των ενδιαφερομένων και των εμπλεκομένων σε αυτές. Αν απουσίαζαν οι χρηματοπιστωτικοί διαμεσολαβητικοί οργανισμοί, οι χρηματοοικονομικές αγορές δεν θα είχαν ούτε πλήρη δυναμικότητα ούτε επαρκή αποτελεσματικότητα.

Συμπερασματικά,

Το γεγονός ότι ο βαθμός οικονομικής ανάπτυξης και ευημερίας μιας χώρας επηρεάζεται καθοριστικά από τον ρυθμό πραγματοποίησης επενδύσεων, προσδιορίζει την σημαντικότητα ύπαρξης ενός χρηματοπιστωτικού συστήματος, υγιούς, αναπτυγμένου, ολοκληρωμένου με όλα τα σύγχρονα οικονομικά εργαλεία, θωρακισμένου από εύστοχο και ευέλικτο θεσμικό και νομοθετικό πλαίσιο, ικανού για διεθνείς συνεργασίες και εύρυθμα εποπτευόμενου.

Η εξέλιξη του χρηματοπιστωτικού συστήματος επηρεάζεται και από την ανάπτυξη άλλων κλάδων και συστημάτων, όπως των τηλεπικοινωνιών, της πληροφορικής, των νέων τεχνολογιών και των δικτυακών και διαδικτυακών συστημάτων.

Κάθε σύγχρονο χρηματοπιστωτικό σύστημα χαρακτηρίζεται από την πολυμορφικότητα και την πολυπλοκότητα της δομής του, που οφείλεται κύρια στην αυξανόμενη διεθνοποίηση των αγορών και στην οξύτητα του ανταγωνισμού, γεγονότα που πυροδοτούνται από την ραγδαία ανάπτυξη των τεχνολογιών, δίνοντας την αίσθηση ότι όλα λειτουργούν με αμεσότητα συνύπαρξης σε μια «μεγάλη γειτονιά».

Οι πιστωτικοί συνεταιρισμοί, παρά τις καίριες ιδιαιτερότητές τους, παρουσιάζουν την συνάφεια που τους δίνει η πιστωτική τους λειτουργία.

Εξέχοντα μέλη του χρηματοπιστωτικού συστήματος αποτελούν οι Τράπεζες και το Τραπεζικό Σύστημα που συγκροτούν, στο οποίο περιλαμβάνονται και οι Συνεταιριστικές Τράπεζες.

1.2.2. Τραπεζικό Σύστημα

Το τραπεζικό σύστημα είναι μέρος του χρηματοπιστωτικού συστήματος, ουσιαστικά αποτελεί την καρδιά του, απαρτίζεται από το σύνολο των Πιστωτικών Ιδρυμάτων - Τραπεζών που δραστηριοποιούνται στην χώρα και έχει αποφασιστική συμβολή στην οικονομική εξέλιξη.

Οι Τράπεζες – Πιστωτικά Ιδρύματα είναι επιχειρήσεις που αποτελούν τους κυριότερους πιστωτικούς διαμεσολαβητές. Έχουν ως κύριο αντικείμενο να δέχονται καταθέσεις (παθητική λειτουργία) από τις οικονομικές μονάδες που αποτελούν την βασική πηγή των κεφαλαίων που διαχειρίζονται και να χορηγούν δάνεια κάθε μορφής (ενεργητική λειτουργία) ενώ από την διαφορά των επιτοκίων καταθέσεων και δανεισμού εξαρτάται η κερδοφορία τους. Παράλληλα διενεργούν και πλήθος άλλων διαμεσολαβητικών εργασιών οικονομικής φύσης.

Σύμφωνα με τον ορισμό που δίνεται στο ελληνικό δίκαιο, «Πιστωτικό Ίδρυμα είναι η επιχείρηση, η δραστηριότητα της οποίας συνίσταται στην αποδοχή καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων από το κοινό και στη χορήγηση πιστώσεων για λογαριασμό της» (Πηγή : Ν.4261/2014 όπως αντικατέστησε τους Ν.3601/2007 και Ν. 2076/1992).

Στον κατάλογο των δραστηριοτήτων, πέραν της αποδοχής των καταθέσεων (ταμειευτηρίου, όψεως, προθεσμιακές) και των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων δανείων και πιστώσεων κάθε μορφής (επιχειρηματικά, καταναλωτικά, στεγαστικά, ομολογιακά, επενδυτικά, κοινοπρακτικά, ναυτιλιακά κλπ.), συμπεριλαμβάνονται οι πράξεις αναδόχου είσπραξης απαιτήσεων με ή χωρίς δικαίωμα αναγωγής (factoring), η χρηματοδότηση εμπορικών συναλλαγών (forfeiting), η διενέργεια πληρωμών και οι πράξεις μεταφοράς κεφαλαίων (σχετικά παραδείγματα αποτελούν η κάλυψη των αναγκών του εισαγωγικού και εξαγωγικού εμπορίου, των μεταφορών και του τουρισμού καθώς και η εκμετάλλευση επενδυτικών ευκαιριών σε διάφορους τύπους), η χρηματοδοτική μίσθωση (leasing), η έκδοση και διαχείριση μέσων πληρωμής (ταξιδιωτικές και τραπεζικές επιταγές, χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες), οι εγγυήσεις, οι αναλήψεις υποχρεώσεων, συναλλαγές για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό της πελατείας (ιδιώτες, επιχειρήσεις, δημόσιο, αλλοδαπές οικονομικές μονάδες) σε μέσα χρηματαγοράς (αξιόγραφα, πιστοποιητικά καταθέσεων κλπ.), συνάλλαγμα, προθεσμιακά συμβόλαια χρηματοπιστωτικών τίτλων (ομολόγων) και δικαιωμάτων (forwards, swaps, future rate agreements), συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps) και συναλλάγματος, κινητές αξίες, διαχείριση χαρτοφυλακίου ή παροχή σχετικών συμβουλών, φύλαξη και διαχείριση κινητών αξιών, εκμίσθωση θυρίδων, παροχή εμπορικών πληροφοριών και υπηρεσιών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας πελατών, παροχή συμβουλών σε επιχειρήσεις αναφορικά με την διάρθρωση κεφαλαίου, την βιομηχανική στρατηγική και συναφή θέματα, παροχή υπηρεσιών για συγχωνεύσεις και εξαγορές επιχειρήσεων, συμμετοχές σε εκδόσεις τίτλων και παροχή συναφών υπηρεσιών αναδόχου εκδόσεως τίτλων (underwriting), μεσολάβηση στις διατραπεζικές αγορές και έκδοση ηλεκτρονικού χρήματος (Πηγή : οι κατηγορίες δραστηριοτήτων χωρίς τις επεξηγήσεις Ν.4261/2014 όπως αντικατέστησε τους Ν.3601/2007 και Ν. 2076/1992).

Κατά την λειτουργία τους αντιμετωπίζουν μια σειρά από κινδύνους. Κίνδυνος θεωρείται «η αρνητική πλευρά μιας δραστηριότητα που πρέπει να αποφεύγεται ή να ελαχιστοποιείται ενώ από χρηματοοικονομική άποψη σχετίζεται με την αβεβαιότητα των αποδόσεων των επενδύσεων και την πιθανότητα το πραγματικό αποτέλεσμα να διαφέρει από το αναμενόμενο» (Γρηγόριος Γκίκας – Αλίνα Χυζ , Χρήμα & Χρηματοπιστωτικό Σύστημα).

Οι κίνδυνοι εξαρτώνται από ποικίλους αλληλοεπηρεαζόμενους εγχώριους ή διεθνοποιημένους οικονομικούς, πολιτικούς, κοινωνικούς, δημογραφικούς και τεχνολογικούς παράγοντες, με κρίσιμες παραμέτρους την επαρκή γνώση της φύσης τους, την έκτασή τους, το μέγεθος των επιπτώσεων και οικονομικών ζημιών που προκαλούν και τις δυνατότητες εκτίμησης και ελαχιστοποίησής τους. Τέτοιοι κίνδυνοι είναι οι :

- Πιστωτικός: θεωρείται η σημαντικότερη μορφή κινδύνου και έχει να κάνει με την αδυναμία των δανειοδοτούμενων να εξυπηρετήσουν και να επιστρέψουν, μερικά ή συνολικά, τα δάνεια που έλαβαν ή τους τόκους ή και τα δύο. Είναι το πρόβλημα που περιγράφεται με τον ευρέως γνωστό όρο των «κόκκινων δανείων». Η εκτίμηση του κινδύνου αυτού και η ανάπτυξη τεχνικών περιορισμού του, είναι το κρισιμότερο μέλημα της Τράπεζας. Η έκταση του πολλές φορές μπορεί να εξελιχθεί τόσο, που να έχει αποσταθεροποιητικές συνέπειες στην λειτουργία μιας Τράπεζας και στην δυνατότητά της να επιστρέψει απρόσκοπτα τις καταθέσεις των οικονομικών μονάδων.
- Κίνδυνος ρευστότητας : έχει να κάνει με ενδεχόμενη αδυναμία της Τράπεζας να ανταπεξέλθει άμεσα στις απαιτητές υποχρεώσεις της, χωρίς να επιβαρυνθεί με υπερβολικό κόστος τόσο οικονομικό όσο και φερεγγυότητας.

- **Επιτοκιακός :** αφορά σε τυχόν μελλοντικές δυσμενείς ή και δυσβάσταχτες μεταβολές επιτοκίων στις χρηματαγορές. Επειδή η κερδοφορία μιας Τράπεζας εξαρτάται κύρια από την διαφορά των επιτοκίων καταθέσεων – δανείων δηλαδή από την διαφορά των εσόδων από τόκους δανείων που η Τράπεζα χορηγεί και των εξόδων από τόκους που πληρώνει για να δανειστεί τα κεφάλαια που διαχειρίζεται (καταθέτες, χρηματαγορές κλπ.), είναι αντιληπτό ότι η διατάραξη των ισορροπιών μπορεί να οδηγήσει σε ζημίες.
- **Κίνδυνος αγοράς :** συνδέεται με ενδεχόμενες ζημίες που μπορεί να υποστεί μια Τράπεζα από δυσμενείς μεταβολές στην αγορά, της αξίας περιουσιακών στοιχείων που κατέχει (μετοχές, τίτλους, κρατικά ομόλογα, συνάλλαγμα κλπ.).
- **Λειτουργικός :** συνδέεται με την λειτουργία μιας Τράπεζα (σφάλματα, ή ελλιπής εκπαίδευση προσωπικού, παράνομες πράξεις στελεχών και προσωπικού, ανεπαρκείς διαδικασίες ελέγχου και πληροφοριακών συστημάτων, απώλεια σημαντικών στελεχών, κλπ.) .

Από τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά του Τραπεζικού Συστήματος είναι οι παρακάτω έννοιες :

- **Κεφαλαιακή επάρκεια :** κάθε πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να διαθέτει και να διατηρεί ένα κατάλληλο ύψος ιδίων κεφαλαίων, επαρκές για την αντιμετώπιση ενδεχόμενων μελλοντικών ζημιών. Η βαρύνουσα σημασία της καταδεικνύεται από το γεγονός ότι έχουν θεσπιστεί οι έννοιες του ελάχιστου υποχρεωτικού ύψους ιδίων κεφαλαίων καθώς δείκτες για την μέτρηση της επάρκειας που υποχρεωτικά πρέπει μονίμως να διατηρείται. Οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας ενός πιστωτικού ιδρύματος, μετρούν την δυνατότητα να καλύψει ζημίες και κυρίως αυτές που προέρχονται από τις επισφαλείς απαιτήσεις έναντι των δανειοδοτούμενων (τα γνωστά ως κόκκινα δάνεια), ώστε να μην αμφισβητείται η δυνατότητα ανταπόκρισης στις υποχρεώσεις, με κυριότερη την δυνατότητα απρόσκοπτης επιστροφής των καταθέσεων στους δικαιούχους τους, και να μην τραυματίζεται η φερεγγυότητα και η αξιοπιστία του. Η κεφαλαιακή επάρκεια απασχολεί διεθνώς την επιτροπή της Βασιλείας που διαμορφώνει κανόνες και διατάξεις για την ρύθμιση και εποπτεία του χρηματοπιστωτικού συστήματος σε παγκόσμιο επίπεδο και σε κάθε περίπτωση αποτελεί κρίσιμο ρυθμιστικό και εποπτικό εργαλείο των εποπτικών αρχών.
- **Ρευστότητα :** κάθε πιστωτικό ίδρυμα οφείλει να ανταπεξέρχεται άμεσα στις υποχρεώσεις του όταν είναι απαιτητές ή να έχει την δυνατότητα να δανειοδοτείται για την κάλυψή τους και η πρόσβαση αυτή να είναι απρόσκοπτη και με το αναμενόμενο προσιτό κόστος που επικρατεί στις αγορές. Οι πηγές άντλησης ρευστότητας είναι ,τα εισοδήματα από τις δραστηριότητές, οι καταθέσεις, η κεντρική αγορά, η διατραπεζική αγορά και ευρύτερα το επενδυτικό κοινό. Δυσμενείς εξελίξεις γενικότερες ή ειδικότερες για το κάθε πιστωτικό ίδρυμα, οδηγούν σε δυσκολίες δανεισμού ή επιβάρυνση με υπερβολικό κόστος ή μπορεί σε περιπτώσεις υπέρμετρης ή μαζικής ζήτησης για ανάληψη των καταθέσεων να έχουμε καταστάσεις αφερεγγυότητας ή και αποσταθεροποίησης του πιστωτικού ιδρύματος.
- **Αποτελεσματικότητα :** ο βαθμός ικανότητας κάθε πιστωτικού ιδρύματος να δραστηριοποιείται εύστοχα, επιτυχώς με ελαχιστοποίηση σφαλμάτων και κακών επιλογών, ώστε οι εργασίες να είναι κερδοφόρες και τα αποτελέσματα θετικά, ικανοποιώντας με τις επιδόσεις αυτές τους μετόχους, τις αγορές, τους καταθέτες και το προσωπικό του. Για την μέτρησή της έχει θεσπιστεί σειρά σχετικών δεικτών.

- Εσωτερικός Έλεγχος : λόγω της οικονομικής σημασίας και της πολυπλοκότητας των τραπεζικών εργασιών υφίσταται η ανάγκη, η λειτουργία κάθε πιστωτικού ιδρύματος να μην είναι αυθαίρετη αλλά να είναι σύννομη, οργανωμένη και συγκροτημένη. Για τον σκοπό αυτό έχουν αναπτυχθεί από κάθε πιστωτικό ίδρυμα μηχανισμοί, συστήματα και εκπαιδευμένες ομάδες ανθρώπων (σύστημα εσωτερικού ελέγχου), με στόχο την τήρηση νόμων και διαδικασιών, την πρόληψη, τον έγκαιρο εντοπισμό κινδύνων με λήψη διορθωτικών μέτρων και την ασφαλή λειτουργία.
- Εποπτεία : Λόγω της αξιολογής αβεβαιότητας και μεταβλητότητας του περιβάλλοντος δραστηριοποίησης του Τραπεζικού Συστήματος, απαιτείται η ύπαρξη και συνεχής επικαιροποίηση του νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των πιστωτικών ιδρυμάτων. Λόγω επίσης της κρίσιμης συμβολής του στην οικονομική ζωή και της αλληλεπίδρασης με το γενικότερο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον, απαιτείται η σχηματοποίηση ενός προστατευτικού συστήματος εποπτείας, για την διατήρηση της ασφάλειας και της σταθερότητας του Τραπεζικού Συστήματος, με την διαμόρφωση κανόνων, διαδικασιών και ελέγχων. Λόγω επίσης του βαθμού δυσκολίας της εποπτείας απαιτείται η συνεχής καταγραφή δεδομένων, στατιστική ανάλυση, βαθειά γνώση, διορατικότητα και διαχωρισμός του έργου σε στάδια. Μνημονεύονται τρία στάδια : 1) της πρόληψης, με την έννοια της ανάπτυξης μηχανισμών αποτροπής προβλημάτων και έγκαιρου εντοπισμού, 2) της πρώιμης παρέμβασης, με την έννοια της άμεσης λήψης διορθωτικών ή προληπτικών μέτρων αφού έχει διαπιστωθεί η αναστρεψιμότητα των προβλημάτων και 3) της εξυγίανσης, με την έννοια της ενεργοποίησης τεχνικών και διαδικασιών, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, σε τράπεζες που πτώχευσαν ή βρίσκονται στα πρόθυρα και δεν διαφαίνεται περιθώριο ανάκαμψης με ιδιωτικά κεφάλαια ή εποπτικές συνήθειες παρεμβάσεις. Για την επίτευξη των στόχων και την ενεργοποίηση των εποπτικών συστημάτων, υπάρχουν εξειδικευμένοι φορείς επιφορτισμένοι με αυτό το έργο. Παραδείγματα τέτοιων φορέων εποπτείας αποτελούν η Τράπεζα της Ελλάδος (Ελλάδα), η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ζώνη ευρώ), η επιτροπή Βασιλείας (Βασιλεία I, II,III για το διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα).

Συμπερασματικά, ο θετικός οικονομικός ρόλος ενός πιστωτικού ιδρύματος και του τραπεζικού συστήματος γενικότερα, βασίζεται στην ύπαρξη κατάλληλων ανθρώπων και διαδικασιών για ακριβή αξιολόγηση, τιμολόγηση και κάλυψη των κινδύνων, καθώς και στην οργάνωση και ευστοχία των εποπτικών και ελεγκτικών μηχανισμών (εσωτερικών και εξωτερικών).

Λόγο του σημαντικού οικονομικού ρόλου αλλά και του επιχειρηματικού μεγέθους, είναι καίρια η θετική συμβολή των εύρωστων Πιστωτικών Ιδρυμάτων στην οικονομική και κοινωνική ευημερία της χώρας. Στην αντίθετη περίπτωση οι αρνητικές επιπτώσεις, διαχέονται και επηρεάζουν ανάλογα, πολλές φορές δραματικά, την λειτουργία της οικονομίας και της κοινωνίας ενώ σε ακραίες περιπτώσεις δεν αποκλείεται να τραυματίζουν την εθνική αξιοπιστία ή την λειτουργία διεθνών αγορών.

Ειδικότερα στην χώρα μας η λειτουργία του Τραπεζικού Συστήματος είναι εξαιρετικά σημαντική. Η Ελλάδα θεωρείται χώρα μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) αφού αντιπροσωπεύουν το 72,1% της προστιθέμενης αξίας και το 85,8% της συνολικής απασχόλησης, με τα ποσοστά αυτά να είναι υψηλότερα από τα αντίστοιχα των υπολοίπων

χωρών της ΕΕ (Γρηγόριος Γκίκας – Αλίνα Χυζ, Χρήμα & Χρηματοπιστωτικό Σύστημα). Συνεπώς η ελληνική οικονομία βασίζεται αρκετά στις επιδόσεις και την βιωσιμότητα των ΜΜΕ, οι οποίες για να αναπτυχθούν χρειάζονται κεφάλαια. Στο αρχικό στάδιο στηρίζονται στους πόρους των ιδιοκτητών όμως στην συνέχεια απαιτείται η πρόσβαση σε ξένα δανειακά κεφάλαια. Δεδομένου του περιορισμένου κατά κανόνα μεγέθους τους, δεν διαθέτουν ούτε την εξειδίκευση ούτε την δυνατότητα να καταφύγουν στην κεφαλαιαγορά και επομένως η τραπεζική χρηματοδότηση αποτελεί την κύρια εξωτερική τους πηγή για την άντληση κεφαλαίων.

Ιστορικά η ανάπτυξη των Τραπεζών μπορεί να εκτοξεύθηκε κατά την σύγχρονη εποχή, εκμεταλλευόμενη την εκρηκτική εξέλιξη των τεχνολογιών, η ιδέα όμως και η διενέργεια τραπεζικών πράξεων έχει καταγωγή που χάνεται στα αρχαία χρόνια. Ενδεικτικά μνημονεύονται οι αργυραμοιβοί της αρχαίας Αθήνας, με αντικείμενο την ανταλλαγή νομισμάτων και την παροχή μορφών πιστώσεων για την χρηματοδότηση του εμπορίου της εποχής τους, αλλά και πλήθος γνωστών τραπεζιτών της ελληνικής αρχαιότητας. Παράλληλα η ιστορία καταγράφει πράξεις τραπεζικής φύσης και σε άλλους αρχαίους λαούς όπως για παράδειγμα στην Μεσοποταμία. Μορφές πιο εξελιγμένης και οργανωμένης δραστηριοποίησης εμφανίζονται στους χρόνους της Αναγέννησης και αργότερα των αιώνων 18^{ου} και 19^{ου} στην Ευρώπη, με τις διάφορες φάσεις οικονομικής εξέλιξης. Γενικά η Τραπεζική ιδέα και λειτουργία είχε συνεχή ιστορική παρουσία, που ακολουθούσε τις διαμορφούμενες ανάγκες, ευκαιρίες και δυνατότητες της κάθε εποχής.

Η κατηγοριοποίηση των Πιστωτικών Ιδρυμάτων που λειτουργούν στην Ελλάδα έχει ως εξής:

- Κεντρική Τράπεζα

Κεντρική Τράπεζα της χώρας είναι η Τράπεζα της Ελλάδας που ιδρύθηκε το 1927 και έχει την μορφή Ανώνυμης Εταιρίας.

Είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (ΧΑΑ) από το 1930 ενώ οι μετοχές της είναι ονομαστικές. Τηρεί και δημοσιεύει τις προβλεπόμενες οικονομικές καταστάσεις.

Οι λειτουργίες της αναπτύσσονται στο Κεντρικό Κατάστημα στην Αθήνα, σε 17 υποκαταστήματα στις πρωτεύουσες των νομών, 2 θυρίδες σε μεγάλες πόλεις και 32 πρακτορεία που στεγάζονται σε Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες και εξυπηρετούν εισπράξεις και πληρωμές του Ελληνικού Δημοσίου.

Από το 2001 αποτελεί μέλος του Ευρωσυστήματος που απαρτίζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και τις Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) τα οποία ανήκουν στη ζώνη του Ευρώ.

Επίσης συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών στο οποίο, εκτός από τα μέλη του Ευρωσυστήματος, μετέχουν και οι κεντρικές τράπεζες των υπολοίπων κρατών – μελών της ΕΕ που δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ.

Παρότι μια εθνική κεντρική τράπεζα έχει το εκδοτικό προνόμιο δηλαδή είναι η εκδότρια των τραπεζογραμματίων και των κερμάτων που κυκλοφορούν στην χώρα και είναι το όργανο άσκησης της νομισματικής πολιτικής, στους κόλπους του Ευρωσυστήματος η άσκηση αυτών των δικαιωμάτων έχει παραχωρηθεί στην ΕΚΤ.

Αποτέλεσμα του παραπάνω είναι η Τράπεζα της Ελλάδος να συμβάλει με την δράση της στην εφαρμογή στην Ελλάδα της νομισματικής πολιτικής που χαράσσεται και εφαρμόζεται από το Ευρωσύστημα.

Στην αρμοδιότητά της παραμένει ο έλεγχος και η διαφύλαξη της σταθερότητας του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος με πρωταρχικό καταστατικό σκοπό την διαφύλαξη της σταθερότητας του γενικού επιπέδου των τιμών στην χώρα .

Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της έχει κατοχυρωθεί θεσμική, λειτουργική και προσωπική ανεξαρτησία, με άσκηση δημοκρατικού ελέγχου εκ μέρους της Βουλής των Ελλήνων.

Πρακτικά οι συνολικές αρμοδιότητες διακρίνονται σε δύο κατηγορίες :

1. Αυτές που εντάσσονται στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος : τραπεζογραμμάτια και κέρματα του Ευρώ, νομισματική πολιτική, συνάλλαγμα και συναλλαγματικά διαθέσιμα, χρηματοπιστωτική σταθερότητα με την παρακολούθηση κινδύνων αστάθειας και οικονομικών κρίσεων – τραπεζικών κινδύνων καθώς και την ανάλυση εξελίξεων διατυπώνοντας προτάσεις, συστήματος πληρωμών και στατιστικά στοιχεία (συλλογή από Τράπεζες και αμοιβαία κεφάλαια αναφορικά με καταθέσεις, δάνεια, επιτόκια τα οποία αποστέλλονται στην ΕΚΤ για συνεκτίμηση, συνυπολογισμό και συνδιαμόρφωση πολιτικών).
2. Λοιπές αρμοδιότητες : εποπτεία (όχι μόνο όλων των πιστωτικών ιδρυμάτων αλλά και των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων και των διαμεσολαβητών ασφαλίσεων), κατοχή και διαχείριση των διαθεσίμων της χώρας (χρυσό, συνάλλαγμα), στατιστικά στοιχεία που αφορούν την οικονομία της χώρας (ισοζύγιο πληρωμών, διεθνή επενδυτική θέση της Ελλάδας, στοιχεία των εταιριών του χρηματοπιστωτικού τομέα και των αγορών κεφαλαίου, γενικά στοιχεία της Ελληνικής Οικονομίας), έρευνα και δημοσιεύσεις αναφορικά με τα μεγέθη και την εξέλιξη της ελληνικής οικονομίας με βασικό παράδειγμα την ετήσια έκθεση κάθε Απρίλιο του Διοικητή της ΤτΕ για την ελληνική οικονομία που υποβάλλεται στην Βουλή και στην Κυβέρνηση.

Ειδικότερα ως προς την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων αυτή ασκείται στο πλαίσιο των ενσωματωμένων στην ελληνική νομοθεσία κανόνων της Επιτροπής Βασιλείας και των ευρωπαϊκών κανόνων και οδηγιών καθώς και με τις διατάξεις των ελληνικών νόμων αλλά και με κανόνες που μπορεί να θεσπίζει η ίδια, κυρίως για την χορήγηση αδειών λειτουργίας πιστωτικών ιδρυμάτων και του ελέγχου τους αναφορικά με την φερεγγυότητα, την ρευστότητα, την κεφαλαιακή επάρκεια, την αποτελεσματικότητα των συστημάτων ελέγχου, την πρόληψη κινδύνων και την νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Καθορίζει επίσης κανόνες διαφάνειας των συναλλαγών, παρακολουθεί την ορθή εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου ενώ σε περιπτώσεις καταστρατηγήσεων παρεμβαίνει για την λήψη διορθωτικών μέτρων και την επιβολή διοικητικών κυρώσεων, που μπορούν να φθάσουν μέχρι την ανάκληση της άδειας λειτουργίας ενός πιστωτικού ιδρύματος.

Όργανά της αποτελούν η Γενική Συνέλευση, το Γενικό Συμβούλιο, η Εκτελεστική Επιτροπή, το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής, ο Διοικητής και οι Υποδιοικητές, η Επιτροπή Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων (ΕΠΑΘ) που με τις πράξεις της ασκούνται οι εποπτικές αρμοδιότητες και η Επιτροπή Μέτρων Εξυγίανσης (ΕΜΕ) που οι αποφάσεις της αφορούν την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων.

(Πηγή : www.bankofgreece.gr)

Εικόνα 2 : Τράπεζα της Ελλάδας το κεντρικό κτίριο στην Αθήνα

- Εμπορικές Τράπεζες

Πρόκειται για αυτές που το κοινό αντιλαμβάνεται ως Τράπεζες με το κλασική έννοια του όρου πιστωτικό ίδρυμα.

Έχουν αποκλειστικά την νομική μορφή Ανώνυμης Εταιρίας με ονομαστικές μετοχές, ο σκοπός τους είναι εμπορικός και κερδοσκοπικός ενώ η μεγάλη πλειοψηφία τους είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

Οι Τράπεζες αυτές αποτελούν τακτικά μέλη της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών (ΕΕΤ) , που ιδρύθηκε το 1928, δεν είναι πιστωτικό ίδρυμα, είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, και αποτελεί το φορέα εκπροσώπησης των ελληνικών και ξένων πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην Ελλάδα.

- Ειδικοί Πιστωτικοί Οργανισμοί

Πρόκειται για πιστωτικά ιδρύματα εξειδικευμένης λειτουργίας και συγκεκριμένου σκοπού (στεγαστικού, αγροτικού, επενδυτικού). Στην χώρα μας υπήρξαν στο παρελθόν (Κτηματική, ΕΤΒΑ, Αγροτική κλπ.) αλλά με την απελευθέρωση των αγορών και τις συγχωνεύσεις που σημειώθηκαν, σχεδόν δεν έχουν παρουσία. Τέτοιο παράδειγμα αποτελεί σήμερα το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ενώ το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο συγχωνεύθηκε με εμπορική τράπεζα (Eurobank).

- Συνεταιριστικές Τράπεζες

Πρόκειται για τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν με την μορφή πιστωτικού συνεταιρισμού, και αποτελούν αντικείμενο της παρούσας εργασίας.

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες αποτελούν τακτικά μέλη της Ένωσης Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος, κατά αναλογία της ΕΕΤ για τις λοιπές Τράπεζες.

- Υποκαταστήματα Ξένων Τραπεζών που λειτουργούν στην Ελλάδα

Πρόκειται για παρουσία Τραπεζών που έχουν την έδρα τους εκτός Ελλάδας και εκφράζεται μέσω ολιγάριθμων συνήθως υποκαταστημάτων, σε ορισμένους τόπους της Ελληνικής επικράτειας.

Μία άλλη διάκριση των τραπεζών είναι αυτή σε συστημικές και μη συστημικές. Συστημικές θεωρούνται οι τράπεζες, που λόγω μεγέθους και σημαντικότητας, σε περίπτωση πτώχευσης επηρεάζουν σε αξιόλογο βαθμό την σταθερότητα όλου του τραπεζικού συστήματος. Η διάκριση αυτή έκανε έντονα την παρουσία της ιδιαίτερα την περίοδο της οικονομικής κρίσης, κατά την οποία οι συστημικές τράπεζες χρειάστηκε να ανακεφαλαιοποιηθούν. Οι συστημικές τράπεζες στην Ελλάδα είναι τέσσερις, Εθνική Τράπεζα, Τράπεζα Πειραιώς, Alpha Τράπεζα και Eurobank. Οι τράπεζες αυτές θεωρήθηκαν συστημικές επειδή κατά την περίοδο των ετών 2013-2015 συγκέντρωναν το 90% του συνόλου του ενεργητικού, το 95% του συνόλου των καταθέσεων και το 95% του συνόλου των χορηγήσεων του τραπεζικού συστήματος της Ελλάδας (Γρηγόριος Γκίκας – Αλίνα Χυζ, Χρήμα & Χρηματοπιστωτικό Σύστημα).

Ιστορικά, μία από τις μακροβιότερες λειτουργούσες σήμερα τράπεζες στην χώρα μας αποτελεί η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος. Η αναφορά γίνεται καθόσον η ίδρυσή της το 1841 αποτέλεσε ένα από τα σημαντικότερα βήματα για την δημιουργία κεντρικής τράπεζας από το νεοσύστατο Ελληνικό Κράτος μετά την επανάσταση του 1821. Η Εθνική Τράπεζα είχε το εκδοτικό προνόμιο και την ευθύνη για την έκδοση του νομίσματος μέχρι το 1927 που ιδρύθηκε η Τράπεζα της Ελλάδος. Το αρχικό της μετοχικό κεφάλαιο (1.468.000 δραχμές) διαιρούνταν σε 1.500 μετοχές που είχαν αγοραστεί από το Ελληνικό Κράτος (600), από τον τραπεζικό οίκο Εϋνάρδου (300), από τους αδελφούς Ζωσιμάδες (250), από το βασιλιά Λουδοβίκο Β' (200) από τον Κ. Βράνη (150). Πρώτος διοικητής ήταν ο Γεώργιος Σταύρου που παρέμεινε για 28 έτη βασικός συντελεστής της Τράπεζας.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

(Πηγή : Ιστορία Ελληνικού Έθνους και www.nbg.gr).

Μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1990 η οικονομία της χώρας ήταν σε περίοδο προσαρμογών σε αλλαγές. Στα χρόνια που ακολούθησαν, λόγω της απελευθέρωσης των αγορών και της τραπεζικής πίστης, και των προσπαθειών της χώρας για είσοδο στην ζώνη του ευρώ, οι τράπεζες αναπτύχθηκαν σημαντικά ως κύριος μοχλός της ελληνικής οικονομίας. Στα τέλη του 2008 υπήρχαν 66 πιστωτικά ιδρύματα από αυτά 49 ήταν εμπορικές τράπεζες, 1 ειδικό πιστωτικό ίδρυμα και 16 συνεταιριστικές τράπεζες (Γρηγόριος Γκίκας – Αλίνα Χυζ, Χρήμα & Χρηματοπιστωτικό Σύστημα).

Στην εποχή της ανάπτυξης οι ελληνικές τράπεζες επεκτάθηκαν στις χρηματοπιστωτικές αγορές των χωρών της Βαλκανικής, γειτονικών χωρών (Κύπρο, Αίγυπτο, Τουρκία) και άλλων αγορών του εξωτερικού (Γερμανίας, Λονδίνου κλπ.) ενώ υπήρξαν παραδείγματα διαπραγματεύσεως ελληνικών τραπεζικών μετοχών σε χρηματιστήρια του εξωτερικού (η μετοχή της Εθνικής Τράπεζας από τον Οκτώβριο του 1999 διαπραγματεύονταν στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης).

Την περίοδο της κρίσης, από το 2008-2009 και μετά, ακολούθησε σταδιακά ο αρνητικός επηρεασμός του Τραπεζικού Συστήματος (ανακλήσεις αδειών, ανακεφαλαιοποιήσεις, συγχωνεύσεις, απορροφήσεις, περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων, μη εξυπηρετούμενα-«κόκκινα» δάνεια κλπ.) με αποτέλεσμα την συρρίκνωση του χώρου τόσο στο εσωτερικό (μείωση τραπεζών, αριθμού καταστημάτων και πλήθους προσωπικού), όσο και στο εξωτερικό με τις αποχωρήσεις ή τον περιορισμό παρουσίας στις αγορές του εξωτερικού.

Με στοιχεία Αυγούστου 2019, η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών αριθμεί 9 τακτικά μέλη, Εθνική Τράπεζα, Τράπεζα Πειραιώς, Alpha Τράπεζα, Eurobank, Τράπεζα Αττικής, HSBC, Citibank, Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδας (IBG), Praxia Bank (www.hba.gr). Παράλληλα μείωση των τακτικών μελών εμφανίζει και η Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος όπως θα αναλυθεί στο επόμενο κεφάλαιο της εργασίας.

Κατά την περίοδο της κρίσης εμφανίστηκαν ή εντάθηκαν ή δόθηκε έμφαση σε χαρακτηριστικά, τάσεις, ενέργειες και προβλήματα, που σχετίζονται με όλες τις Τράπεζες, εμπορικές και συνεταιριστικές, και κάποια από τα χαρακτηριστικότερα είναι τα παρακάτω :

- Συγχώνευση – Εξαγορά Πιστωτικών Ιδρυμάτων : Συγχώνευση είναι μια πράξη που οδηγεί στον σχηματισμό ενός πιστωτικού ιδρύματος από την συνένωση δύο ή περισσότερων πιστωτικών ιδρυμάτων που προϋπήρχαν. Η συγχώνευση μπορεί να γίνει με την μορφή της εξαγοράς ή με την μορφή της ένωσης. Με την εξαγορά αποκτάται μέσω αγοράς ένα πιστωτικό ίδρυμα, συνήθως μικρότερων μεγεθών, από ένα άλλο και ο αγοραστής απορροφά τον αγοραζόμενο που παύει να υπάρχει. Στην ένωση έχουμε συμφωνία συνένωσης των συμφερόντων δύο ή περισσότερων μονάδων για να δημιουργήσουν μία νέα μεγαλύτερη. Τέτοιες πράξεις εκτός από την έγκριση της ΤτΕ, και επειδή οδηγούν σε συγκέντρωση οικονομικής δύναμης, απαιτούν έλεγχο και αποφάσεις με ειδική νομοθεσία από ειδικά θεσμικά όργανα, ελληνικά (Επιτροπή Ανταγωνισμού) και ευρωπαϊκά (Ευρωπαϊκή Επιτροπή), ώστε να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, η αποφυγή μονοπωλιακών καταστάσεων και διατήρηση υγιούς ανταγωνισμού. Σκοπός των συγχωνεύσεων είναι η μεγέθυνση των μονάδων και των δικτύων τους, η βελτίωση των μεριδίων στην αγορά, η επίτευξη συνεργειών και οικονομιών κλίμακας, η βελτίωση των στοιχείων ρευστότητας, κεφαλαιακής επάρκειας, κερδοφορίας, τεχνολογικών και οργανωτικών υποδομών, καθώς και η καλύτερη πρόσβαση σε πηγές χρηματοδότησης και η μείωση κινδύνων και αστάθειας.
- Ενοποίηση – Συγκέντρωση του Τραπεζικού Συστήματος : Μετά από το ρεύμα συγχωνεύσεων και εξαγορών, τέσσερις τράπεζες μεγεθύνθηκαν και αύξησαν το μερίδιο τους και την επιρροή τους στην αγορά. Στην αγορά των δανείων το ποσοστό ανήλθε σε 95% το 2013 από 67% το 2011 (Γρηγόριος Γκίκας – Αλίνα Χυζ , Χρήμα & Χρηματοπιστωτικό Σύστημα).
- Προστασία καταθέσεων και καταθετών : Σε κάθε χώρα, κάθε κυβέρνηση, δεν επιθυμεί μαζικές αναλήψεις καταθέσεων από τις τράπεζες και την δημιουργία αποσταθεροποιητικού κλίματος στην οικονομία. Για τον λόγο αυτό προκρίνεται η καλλιέργεια κλίματος ασφάλειας στους καταθέτες, ότι οι καταθέσεις τους είναι σίγουρες και δεν κινδυνεύουν να τις χάσουν. Στην λογική αυτή το Ευρωσύστημα έχει καθορίσει πλαίσιο εγγύησης των καταθέσεων μέχρι κάποιου καθορισμένου ύψους, με την εγγύηση των κρατών.

Στην χώρα μας υπάρχει το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ) που είναι ο φορέας διαχείρισης του συστήματος εγγύησης των τραπεζικών καταθέσεων και διέπεται από τον Ν.4370/2016 (ΦΕΚ Α 37 /7.3.2016 – Συστήματα Εγγύησης Καταθέσεων και ενσωμάτωση Οδηγίας 2014/49/ΕΕ), είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου που εποπτεύεται από τον Υπουργό Οικονομικών. Ως προς το σκέλος κάλυψης των καταθετών έχει σκοπό την καταβολή αποζημίωσης στους καταθέτες των πιστωτικών ιδρυμάτων τα οποία βρίσκονται σε αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους προς αυτούς. Στο ΤΕΚΕ συμμετέχουν υποχρεωτικά όλα τα πιστωτικά ιδρύματα με άδεια λειτουργίας καταβάλλοντας εισφορές (αρχικές, τακτικές ετήσιες ή έκτακτες) διότι εάν δεν συμμετέχουν δεν επιτρέπεται σε αυτά να δέχονται καταθέσεις ενώ έχουν την υποχρέωση να ενημερώνουν με υπογραφή τους καταθέτες τους για τις παραμέτρους του συστήματος εγγύησης καταθέσεων. Γενικά το «ανώτατο όριο κάλυψης του συνόλου των καταθέσεων, κάθε καταθέτη, σε πιστωτικό ίδρυμα που καλύπτεται από το ΤΕΚΕ, ορίζεται σε 100.000 ευρώ και ισχύει για το σύνολο των καταθέσεων που τηρούνται στο ίδιο πιστωτικό ίδρυμα ανεξάρτητα από το αριθμό των καταθέσεων, το νόμισμα και τον τόπο κατάθεσης». Στο νόμο ορίζεται ότι υπάρχουν κάποιες μορφές καταθέσεων που κατονομάζονται και δεν θεωρούνται επιλέξιμες για εγγύηση (Ν.4370/2016 - www.teke.gr).

Το θέμα θεωρείται εξαιρετικά κρίσιμο, στο βαθμό που σε δύσκολες περιπτώσεις κατά τις οποίες ένα πιστωτικό ίδρυμα βρεθεί σε σοβαρή αδυναμία ή παύση λειτουργίας ή σε πτώχευση, το μη εγγυημένο τμήμα των καταθέσεων, εκτίθεται σε ενδεχόμενους κινδύνους απομείωσης (γνωστό ευρύτερα με τον όρο «κούρεμα των καταθέσεων»), με οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις. Για το θέμα υπάρχει ευρωπαϊκή οδηγία και σχετική νομοθεσία που την ενσωματώνει.

Μέρι σήμερα στην χώρα μας, στις περιπτώσεις ανακλήσεως άδειας λειτουργίας (εμπορικών και συνεταιριστικών τραπεζών) και έναρξης ειδικής εκκαθάρισης κατά το πρόσφατο παρελθόν, οι αρμόδιες εποπτικές αρχές επέλεξαν το εξυγιαντικό μέτρο της προηγούμενης μεταβίβασης επιλεγμένου μέρους των περιουσιακών στοιχείων, μεταξύ των οποίων και οι καταθέσεις, σε άλλο ενδιαφερόμενο συστημικό πιστωτικό ίδρυμα, για λόγους δημοσίου, οικονομικού και κοινωνικού συμφέροντος.

- Περιορισμοί στην ανάληψη μετρητών και τη μεταφορά κεφαλαίων : Πρόκειται για τα γνωστά ευρύτερα ως «capital controls». Επιβλήθηκαν νομοθετικά από τις 18.7.2015 και σχετίζονταν με τις περιγραφόμενες στα σχετικά νομοθετικά κείμενα συναλλαγές και στο εσωτερικό της χώρας και προς το εξωτερικό, ενώ αφορούσαν όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούσαν στην Ελλάδα με οποιαδήποτε μορφή. Ορισμένες από τις πράξεις δεν επιτρέπονταν ενώ για κάποιες άλλες επιβλήθηκαν συγκεκριμένοι περιορισμοί. Με την πάροδο του χρόνου άρχισε η σταδιακή άρση τους που ολοκληρώθηκε στις 31.08.2019 ώστε από 1.9.2019 να υπάρχει η πλήρης άρση όλων των σχετικών περιοριστικών μέτρων (www.hba.gr).
- Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (ΜΕΑ) – Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (ΜΕΔ) : Πρόκειται για τα δάνεια που έχουν χορηγήσει οι Τράπεζες και εμφανίζουν προβλήματα ως προς την εξυπηρέτησή τους από τους δανειοδοτούμενους. Τα ΜΕΑ «περιλαμβάνουν δάνεια με καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών και δάνεια αβέβαιης είσπραξης χωρίς τη ρευστοποίηση εξασφάλισης, ανεξαρτήτως ημερών καθυστέρησης» ενώ τα ΜΕΔ «περιλαμβάνουν δάνεια με καθυστέρηση άνω των 90 ημερών» (www.bankofgreece.gr).

Το ύψος των μη εξυπηρετούμενων δανείων, γνωστό ευρύτερα με το όρο «κόκκινα δάνεια», αποτελεί σημαντικό πρόβλημα για κάθε πιστωτικό ίδρυμα αλλά και για ολόκληρο το τραπεζικό σύστημα.

Δείκτη του προβλήματος αποτελεί το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων στο σύνολο του ενεργητικού (Γρηγόριος Γκίκας – Αλίνα Χυζ, Χρήμα & Χρηματοπιστωτικό Σύστημα).

Το πρόβλημα έγινε έντονο στην ελληνική τραπεζική πραγματικότητα κατά την περίοδο της κρίσης αλλά το φαινόμενο δεν είναι μόνο ελληνικό, με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα να απασχολείται για την εξέλιξή του στην Ευρώπη.

Στην έκθεση του Διοικητή της ΤτΕ για το 2018, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια διαμορφώθηκαν στο τέλος του 2018 στο 45,4% του συνόλου των δανείων ενώ οι Τράπεζες έχουν πλάνο που στοχεύει στην μείωση του δείκτη αυτού κάτω από το 20% στο τέλος του 2021, το οποίο όμως είναι σε εξαπλάσιο επίπεδο του μέσου όρου των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (www.kathimerini.gr δημοσίευμα της 2.4.2019 αναφορικά με την έκθεση Διοικητή ΤτΕ για το 2018).

Πιο συγκεκριμένα, όταν ένας δανειοδοτούμενος παρουσιάσει μικρή ή μεγαλύτερη αδυναμία να εξυπηρετήσει και να αποπληρώσει τα δάνεια που πήρε, η Τράπεζα ανησυχεί μήπως δεν μπορέσει να ανακτήσει (μερικά ή ολικά) τα κεφάλαια που δάνεισε και υποστεί από την απώλεια αυτή τις ανάλογες ζημίες. Οι ζημίες αυτές επιβαρύνουν τα αποτελέσματα και τα ίδια κεφάλαια της κάθε Τράπεζας, Αυτό σταδιακά έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην κεφαλαιακή της επάρκεια και όταν το πρόβλημα μεγεθυνθεί μπορεί να δράσει αποσταθεροποιητικά ακόμη και για την βιωσιμότητά της. Το ίδιο ισχύει για κάθε πρόβλημα των χορηγούμενων δανείων και οι Τράπεζες αναγκάζονται να δημιουργούν στους ισολογισμούς τους προβλέψεις για πιθανούς κινδύνους, με ανάλογες επιπτώσεις στα οικονομικά τους μεγέθη. Το πρόβλημα επεκτείνεται όταν, για τα κεφάλαια των Τραπεζών που ροκανίστηκαν από τις ζημίες, απαιτηθεί από τις εποπτικές αρχές η ενίσχυση και αποκατάστασή τους. Εάν οι μέτοχοι δεν είναι σε θέση να προβούν σε ενέργειες και εάν δεν καταστεί επιτρεπτή ή εφικτή μια κρατική παρέμβαση με χρήματα του κράτους (τρεις ανακεφαλαιοποιήσεις συστημικών τραπεζών, την περίοδο της κρίσης, για λόγους δημοσίου συμφέροντος), τότε απειλείται η λειτουργία κάθε τέτοιας Τράπεζας με ενδεχόμενους κινδύνους για τις μη εγγυημένες καταθέσεις.

Στην προσπάθεια να αντιμετωπιστεί το οξύ πρόβλημα των «κόκκινων δανείων» στην χώρα, θεσπίστηκαν μια σειρά εξειδικευμένων νομοθετημάτων με αντικείμενο :

1. την καθιέρωση συντεταγμένου και τυποποιημένου τρόπου διαχείρισης, ρύθμισης και διευθέτησης των καθυστερημένων τραπεζικών δανείων, με καθορισμένες σταδιακές διαδικασίες και χρονικά όρια (γνωστό ευρύτερα με τον όρο «Κώδικας Δεοντολογίας» -του Ν.4224/2013 και της ΕΠΑΘ της ΤτΕ 195/29.7.2016 -όπως ισχύει κάθε φορά με τροποποιήσεις, συμπληρώσεις και επικαιροποιήσεις), η εφαρμογή του οποίου επιβάλλεται να υιοθετείται από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα με την εποπτεία της ΤτΕ (www.este.gr)
2. την δημιουργία εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών (Ν.4469/2017 και Ν.4587/2018 όπως ισχύουν σήμερα), με διατάξεις που ρυθμίζουν τη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης χρηματικών οφειλών προς οποιονδήποτε πιστωτή (συμπεριλαμβανομένων των Τραπεζών), οι οποίες είτε προέρχονται από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη, είτε αποτελούν οφειλές από άλλη αιτία, εφόσον η ρύθμιση των οφειλών κρίνεται από τους συμμετέχοντες

στη διαδικασία απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του οφειλέτη (www.hba.gr).

3. την ίδρυση και λειτουργία ειδικών εταιριών στις οποίες τα πιστωτικά ιδρύματα θα «πουλήσουν» τα «κόκκινα δάνεια» για να τα διαχειριστούν αυτές.
4. την επιτάχυνση των διαδικασιών ρευστοποίησης μέσω πλειστηριασμού με την συνδρομή των νέων τεχνολογιών, ευρύτερα γνωστοί ως «ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί», αλλά και νομοθετική ρύθμιση με προϋποθέσεις για την προστασία της πρώτης κατοικίας στα στεγαστικά δάνεια και ηλεκτρονική διευκόλυνση των σχετικών αιτήσεων γνωστή ευρύτερα ως «ηλεκτρονική πλατφόρμα» (αναφορά στο δημοσίευμα της 2.4.2019 στη www.kathimerini.gr)

Η προσπάθεια μείωσης του ποσοστού των «κόκκινων δανείων» παρακολουθείται στενά από τις εποπτικές αρχές και κυρίως από την Τράπεζα της Ελλάδος, τακτικότερα (με σύνταξη τριμηνιαίας έκθεσης) ενώ έχουν τεθεί στα πιστωτικά ιδρύματα στόχοι χρονικοί και ποσοτικοί για την μείωσή τους.

Για παράδειγμα αναφέρεται ότι σύμφωνα με την έκθεση ΤτΕ του Σεπτεμβρίου 2018, κατά το τέλος του μηνός Ιουνίου του 2018 τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα στην Ελλάδα ήταν μειωμένα κατά 6,1% συγκριτικά με το τέλος του 2017, αγγίζοντας το 88,6 δισεκατομμύρια ευρώ, και μειωμένα κατά 17,3% ή κατά 18,6 δισεκατομμύρια ευρώ σε σχέση με τον Μάρτιο του 2016 όταν εμφάνισαν το υψηλότερο επίπεδο που ανέρχονταν σε 107,2 δισεκατομμύρια ευρώ. Η μείωση προήλθε κύρια από πωλήσεις, διαγραφές και ρευστοποιήσεις, και κατά μικρότερο ποσοστό από εισπράξεις. Η παρακολούθηση αφορά το σύνολο των δανείων, επιχειρηματικών, στεγαστικών και καταναλωτικών (www.bankofgreece.gr).

Στο τέλος του 2018 το ύψος των μη εξυπηρετούμενων δανείων μειώθηκε περαιτέρω στα 81,8 δισεκατομμύρια ευρώ, σύμφωνα με την έκθεση του Διοικητή της ΤτΕ, κύρια από διαγραφές και πωλήσεις δανείων και λιγότερο από ρευστοποιήσεις μέσω πλειστηριασμών ή από εισπράξεις ρυθμίσεων (www.kathimerini.gr δημοσίευμα της 2.4.2019).

Συμπερασματικά, από τις διάφορες κατά καιρούς εφαρμοζόμενες προσπάθειες επίλυσης του προβλήματος των «κόκκινων δανείων» δεν είχαν όλες την ίδια επιδιωκόμενη αποτελεσματικότητα, ενώ είναι συνεχής η προσπάθεια των αρμόδιων αρχών για την εξεύρεση επίκαιρων πρόσφορων λύσεων. Παράδειγμα αποτελούν τα καθημερινά σχεδόν δημοσιεύματα στο έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο.

Ο στόχος της καλύτερης και συντομότερης δυνατής επίλυσης το προβλήματος, θεωρείται κεφαλαιώδης για το μελλοντική εξέλιξη του Τραπεζικού Συστήματος, αλλά και κάθε εμπορικής ή συνεταιριστικής τράπεζας χωριστά, αφού με την επίλυσή του θα απομακρυνθούν ενδεχόμενα μη επιθυμητών καταστάσεων και θα απελευθερωθούν πόροι και δυνατότητες, που οι Τράπεζες θα αξιοποιήσουν για την χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας, με θετική επίπτωση στην εξέλιξή και ευρωστία τους.

Σχετικά με τις συνολικότερες προοπτικές του Τραπεζικού Συστήματος, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της ΤτΕ, για το 2019 αναμένεται θετική εξέλιξη στην δανειοδότηση της οικονομίας και ενίσχυση νέων χορηγήσεων. Η εκτίμηση αυτή βασίστηκε σε σημεία όπως η εισροή νέων καταθέσεων, η μείωση των «κόκκινων δανείων», η βελτιωμένες συνθήκες πρόσβασης στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου και η ανάκαμψη της οικονομίας (www.kathimerini.gr δημοσίευμα της 2.4.2019 αναφορικά με την έκθεση του Διοικητή ΤτΕ για το 2018).

1.2.3. Βασικά Στοιχεία θεσμικού πλαισίου για τα Πιστωτικά Ιδρύματα

Το θεσμικό και νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την λειτουργία και την δραστηριότητα των Πιστωτικών Ιδρυμάτων πηγάζει από τους Νόμους της Ελληνικής Πολιτείας και τα Προεδρικά Διατάγματα, από τα νομοθετικά κείμενα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από τις Υπουργικές Αποφάσεις και από τις Πράξεις των οργάνων της ΤτΕ (Πράξεις Διοικητή-ΠΔΤΕ, Πράξεις της Εκτελεστικής Επιτροπής, Πράξεις Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής, Αποφάσεις Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανση-ΕΜΕ, Αποφάσεις της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων-ΕΠΑΘ καθώς και της προγενέστερης αυτής Επιτροπής Πιστωτικών και Τραπεζικών Θεμάτων-ΕΠΤΘ). Νομικό κείμενο με βαρύνουσα σημασία αποτελεί για κάθε Πιστωτικό Ίδρυμα και το Καταστατικό του (www.bankofgreece.gr).

Επειδή το εύρος του πλαισίου είναι τεράστιο, στην συνέχεια θα γίνει επιλεγμένη αναφορά σε συγκεκριμένα σημαντικά στοιχεία, που θεωρούνται σταθμοί στην πορεία των Συνεταιριστικών Τραπεζών.

- N.2076/1992 (ΦΕΚ Α 130/1.8.1992) – Βασικές διατάξεις

Ο νόμος αφορά στην ανάληψη και άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων και είχε σκοπό την ενσωμάτωση στην ελληνική τραπεζική νομοθεσία της οδηγίας του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν στα πιστωτικά ιδρύματα. Αξιοσημείωτη ήταν η συμβολή του στην ανάπτυξη του Τραπεζικού Συστήματος που ακολούθησε χρονικά αλλά και στα θέματα εύρυθμης λειτουργίας, εποπτείας και ελέγχου της τραπεζικής αγοράς .

Εκτός του ορισμού και των αντικειμένων δραστηριότητας, ορίζει ότι για να λειτουργήσει ένα πιστωτικό ίδρυμα απαιτείται προηγούμενη άδεια λειτουργίας που χορηγείται αποκλειστικά από την Τράπεζα τη Ελλάδας κατόπιν έγγραφης αίτησης που υποβάλλεται από το πιστωτικό ίδρυμα.

Επαγγελματικό δικαίωμα αποδοχής καταθέσεων και χορήγησης δανείων παρέχεται μόνο τα πιστωτικά ιδρύματα, τα οποία επιτρέπεται να συσταθούν και να λειτουργήσουν μόνο με την νομική μορφή της Ανώνυμης Εταιρίας και κατ' εξαίρεση με την μορφή αμιγούς πιστωτικού συνεταιρισμού του Ν.1667/1986. Με την διάταξη ουσιαστικά παρέχεται σε συνεταιριστική τράπεζα η δυνατότητα άσκησης τραπεζικής.

Καθιερώνεται προαπαιτούμενο για την χορήγηση της άδειας λειτουργίας που είναι η καταβολή ελάχιστου αρχικού κεφαλαίου το ύψος του οποίου αποφασίζεται και αναπροσαρμόζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος (τότε τουλάχιστον 10 εκατομμυρίων Ευρωπαϊκών Νομισματικών Μονάδων) ενώ για την χορήγηση άδειας λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος σε αμιγή πιστωτικό συνεταιρισμό και την υπαγωγή του στις διατάξεις του νόμου αυτού γίνεται μία εξαίρεση και το ελάχιστο αρχικό κεφάλαιο καθορίζεται στο 1/5 (τότε τουλάχιστον 2 εκατομμύρια) και ο συνεταιρισμός συναλλάσσεται μόνο με τα μέλη του.

Επιβάλλεται η υποχρέωση διατήρησης των ιδίων κεφαλαίων ενός πιστωτικού ιδρύματος, καθ' όλη την διάρκεια λειτουργίας, σε συγκεκριμένο ύψος όχι κατώτερο του εκάστοτε

απαιτούμενου ελάχιστου αρχικού κεφαλαίου. Σε περίπτωση μείωσης των ιδίων κεφαλαίων, η ΤτΕ καθορίζει χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να γίνει αποκατάσταση του ύψους τους.

Καθορίζεται το δικαίωμα της ΤτΕ : α) να καθορίζει ανώτατα όρια, σχετικά με το ύψος δανείων ή πιστωτικών διευκολύνσεων σε επιχειρήσεις που ελέγχονται από τους κύριους ή τους μεγαλύτερους μετόχους του πιστωτικού ιδρύματος (το πλήθος καθορίζεται από την ΤτΕ), β) να ανακαλεί την άδεια λειτουργίας όταν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου και ιδίως αυτές της επάρκειας των ιδίων κεφαλαίων.

Ανατίθενται στην ΤτΕ αρμοδιότητες για την άσκηση εποπτείας επί των πιστωτικών ιδρυμάτων καθώς και το καθορισμό κανόνων και κριτηρίων για τον έλεγχο της κεφαλαιακής επάρκειας, της ρευστότητας, της φερεγγυότητας, της συγκέντρωσης κινδύνων, της καλής διοικητικής και λογιστικής οργάνωσης, των κατάλληλων διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου.

Η ΤτΕ διατηρεί την ευχέρεια να μην χορηγεί την άδεια λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος εφόσον το κρίνει για τεκμηριωμένους λόγους, με κύριο την μη αξιοπιστία των προσώπων αλλά και την μη τήρηση των προϋποθέσεων του νόμου, ενώ δύναται να ανακαλεί μια δοθείσα άδεια όταν :

- α) δεν γίνει χρήση της άδειας μέσα σε 12 μήνες από την χορήγησή της (εκτός αν η άδεια προβλέπει μεγαλύτερη προθεσμία)
- β) όταν το πιστωτικό ίδρυμα παραιτείται αυτής
- γ) όταν έχει πάψει η δραστηριότητα για διάστημα άνω των 6 μηνών
- δ) όταν διαπιστωθεί ότι η άδεια δόθηκε στηριζόμενη σε ψευδή, ανακριβή ή παραπλανητικά στοιχεία και δηλώσεις
- ε) όταν το πιστωτικό ίδρυμα δεν διαθέτει επαρκή ίδια κεφάλαια και δεν προσφέρει πλέον την εγγύηση εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του και ιδιαίτερα των καταθέσεων που του εμπιστεύθηκαν
- στ) όταν διαπιστωθεί αδυναμία τήρησης των όρων της άδειας
- ζ) όταν υπάρχει αδυναμία ή άρνηση αύξησης των ιδίων κεφαλαίων
- η) όταν παρατηρηθούν παραβάσεις νόμων και αποφάσεων ή κανονισμών των νομισματικών αρχών
- θ) όταν σημειωθεί ότι βάζει εμπόδια ή αρνείται τον έλεγχο από τα αρμόδια θεσμικά όργανα.

Για τις περιπτώσεις παραβάσεων, εκτός του σοβαρού μέτρου της ανάκλησης της άδειας λειτουργίας, παρέχεται στην ΤτΕ η δυνατότητα επιβολής νόμιμων κυρώσεων.

- [ΠΔΤΕ 2258/2.11.1993 \(όπως τροποποιήθηκε μέχρι το 2004 και ισχύει – Πηγή www.este.gr\)](http://www.este.gr)

Σκοπός της ήταν να καθοριστεί το πλαίσιο λειτουργίας και εποπτείας Πιστωτικών Ιδρυμάτων που έχουν την μορφή Πιστωτικού Συνεταιρισμού του Ν.1667/1986.

Επιτρέπει στα προαναφερθέντα πιστωτικά ιδρύματα να διενεργούν εργασίες που κατά τις ισχύουσες διατάξεις αποτελούν αντικείμενο δραστηριότητας όλων των εμπορικών τραπεζών που λειτουργούν στην Ελλάδα. Οι διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία των Πιστωτικών Ιδρυμάτων στην Ελλάδα εφαρμόζονται ανάλογα και στα Πιστωτικά Ιδρύματα που έχουν μορφή Πιστωτικού Συνεταιρισμού.

Συνεταιρισμός με άδεια λειτουργίας Πιστωτικού Ιδρύματος συναλλάσσεται με τα μέλη του, άλλα Πιστωτικά Ιδρύματα, και το Ελληνικό Δημόσιο. Κατόπιν έγκρισης της ΤτΕ και με τους όρους που αυτή θέτει μπορεί να συναλλάσσεται και με μη μέλη όταν : 1) στην συναλλαγή οποιασδήποτε φύσης συμμετέχει και μέλος και 2) προκειμένου για δευτερεύουσες τραπεζικές εργασίες διαμεσολαβητικού χαρακτήρα (πληρωμή μισθοδοσίας και συντάξεων, εξόφληση λογαριασμών δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών και είσπραξη για λογαριασμό κρατικών ασφαλιστικών οργανισμών εισφορών των ασφαλισμένων, εκμίσθωση θυρίδων, διάθεση – φύλαξη – είσπραξη τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου, συμμετοχή σε διάθεση νεοεκδιδόμενων τίτλων, μεταφορά κεφαλαίων εντός Ελλάδος, αγορά και πώληση ξένων τραπεζογραμματίων).

Απαγορεύεται στις Συνεταιριστικές Τράπεζες να διενεργούν εργασίες αναδοχής έκδοσης τίτλων (underwriting)..

Αυξάνεται από 5% σε 15% των ιδίων κεφαλαίων το ανώτατο όριο του συνολικού χρηματοδοτικού ανοίγματος των Συνεταιριστικών Τραπεζών, προς το ίδιο συνεταιίρο ή ομάδα συνδεδεμένων πελατών.

Αρχικό και ελάχιστο απαιτούμενο κεφάλαιο για τα Πιστωτικά Ιδρύματα με την μορφή πιστωτικού συνεταιρισμού ορίζεται : α) ευρώ 6 εκατομμύρια εφόσον δραστηριοποιούνται εντός του νομού της έδρας τους, β) ευρώ 10 εκατομμύρια εφόσον δραστηριοποιούνται και σε όμορους νομούς ή στη διοικητική περιφέρεια της έδρας τους και γ) ευρώ 18 εκατομμύρια εφόσον δραστηριοποιούνται στην περιφέρεια Αττικής, στον Νομό Θεσσαλονίκης ή σε όλες τις περιοχές της χώρας. Το ύψος των ιδίων κεφαλαίων δεν επιτρέπεται καθ' όλη την διάρκεια λειτουργίας τους, να είναι κατώτερο των πιο πάνω ορίων κατά περίπτωση.

Ιστορικά το ύψος του απαιτούμενου ελάχιστου κεφαλαίου έχει αναπροσαρμοσθεί 3 φορές τα τελευταία χρόνια, σε επίπεδα που δεν ανταποκρίνονται στα οικονομικά και πληθυσμιακά δεδομένα πολλών Νομών της χώρας μας, δυσχεραίνοντας στην πράξη τόσο τη δημιουργία όσο και τη μετεξέλιξη των Πιστωτικών Συνεταιρισμών σε Τράπεζες. Έτσι τα 1,76 εκατομμύρια ευρώ (ΠΔΤΕ 2258/2.11.1993) που προβλέπονταν αρχικά έγιναν, σύμφωνα με τις ΠΔΤΕ 2413/9.7.97 και 2420/12/9/97 από 1/1/98 2,64 εκατομμύρια ευρώ και από 1/7/98 3,52 εκατομμύρια ευρώ. Στη συνέχεια με την ΠΔΤΕ 2471/10.4.2001 το ελάχιστο κεφάλαιο αυξήθηκε σε 6 εκατομμύρια ευρώ (www.este.gr).

- N.3601/2007 (ΦΕΚ Α 178/1.8.2007)

Αναφορικά με την ανάληψη και άσκηση δραστηριοτήτων από τα πιστωτικά ιδρύματα, επάρκεια ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών. Αποτελεί μία επικαιροποίηση και συμπλήρωση του Ν.2076/1992.

- N.4261/2014 (ΦΕΚ Α 107/5.5.2014) - Διατάξεις με ενδιαφέρον για τις Συνεταιριστικές Τράπεζες

Σε αντικατάσταση και κατάργηση του προηγούμενου Ν.3601/2007 και περιεχόμενο την πρόσβαση στην δραστηριότητα και την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων με

ενσωμάτωση της οδηγίας 2013/36/ΕΕ. Ουσιαστικά περιλαμβάνει και επικαιροποιεί τον Ν.2076/1992 και έχει ολοκληρωμένη και εκσυγχρονισμένη αναφορά των Τραπεζικών θεμάτων.

Ανάμεσα στις διατάξεις του έχουμε τις παρακάτω :

Επικαιροποίηση του ορισμού του πιστωτικού ιδρύματος και των δραστηριοτήτων του καθώς και του εποπτικού ρόλου της ΤτΕ και των επιμέρους αναλυτικών προϋποθέσεων για την χορήγηση άδειας λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος καθώς και των δυνατοτήτων της ΤτΕ να επιβάλει διοικητικές κυρώσεις για τις παραβάσεις, που μπορεί να φθάσει μέχρι την ανάκληση της άδειας λειτουργίας.

Στο νόμο γίνεται και ο ορισμός των εννοιών διάφορων τραπεζικών μεγεθών και κινδύνων και του τρόπου προσέγγισή τους καθώς και σε μέτρα εξυγίανσης και ειδικής εκκαθάρισης πιστωτικού ιδρύματος.

Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί με απόφασή της να υποχρεώσει πιστωτικό ίδρυμα στη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων του προς άλλο πιστωτικό ίδρυμα ή προς άλλο πρόσωπο. Τα προς μεταβίβαση περιουσιακά στοιχεία προσδιορίζονται στην απόφαση και μπορούν να είναι δικαιώματα, απαιτήσεις, υποχρεώσεις ή και συμβατικές σχέσεις .

Για τη χορήγηση από την Τράπεζα της Ελλάδος άδειας λειτουργίας απαιτείται η κάλυψη αρχικού κεφαλαίου ίσου τουλάχιστον με τα ακόλουθα ποσά: α) με το ποσό των δεκαοκτώ εκατομμυρίων (18.000.000) ευρώ στην περίπτωση πιστωτικού ιδρύματος, β) με το ποσό των εννέα εκατομμυρίων (9.000.000) ευρώ στην περίπτωση υποκαταστήματος πιστωτικού ιδρύματος που εδρεύει σε τρίτη χώρα, γ) με το ποσό των έξι εκατομμυρίων (6.000.000) ευρώ στην περίπτωση πιστωτικού συνεταιρισμού που έχει άδεια λειτουργίας ως πιστωτικό ίδρυμα. Τα ίδια κεφάλαια δεν μπορεί να μειώνονται κάτω από το όριο αυτό και η ΤτΕ τότε επεμβαίνει και ζητά αποκατάσταση.

Ο πιστωτικός συνεταιρισμός που λαμβάνει άδεια λειτουργίας ως πιστωτικό ίδρυμα, συναλλάσσεται με τα μέλη του, με άλλα πιστωτικά ιδρύματα, καθώς και με το Ελληνικό Δημόσιο. Κατόπιν έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος και υπό τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που αυτή θέτει κατά περίπτωση, ο συνεταιρισμός μπορεί να συναλλάσσεται και με μη μέλη του μέχρι ποσού που σε καμία περίπτωση δεν υπερβαίνει ποσοστό 50% επί των χορηγήσεων του ή των καταθέσεων του. Κατόπιν έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος και υπό τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που αυτή τυχόν θέτει, στον ανωτέρω περιορισμό δεν υπόκεινται οι συναλλαγές: α) οποιασδήποτε φύσεως όταν συμμετέχει και μέλος του συνεταιρισμού, καθώς και β) αυτές που αφορούν δευτερεύουσες τραπεζικές εργασίες διαμεσολαβητικού χαρακτήρα.

Οι αμιγείς πιστωτικοί συνεταιρισμοί, που λαμβάνουν άδεια λειτουργίας από την Τράπεζα της Ελλάδος ως πιστωτικά ιδρύματα, μπορούν να χρησιμοποιούν στην επωνυμία τους τον όρο «Συνεταιριστική Τράπεζα» και απαιτείται προηγούμενη έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος για κάθε τροποποίηση του καταστατικού τους. Η έγκριση αυτή αποτελεί προϋπόθεση για την

καταχώριση του περιλαμβάνοντος την τροποποίηση καταστατικού στο κατά τον νόμο προβλεπόμενο μητρώο.

Για την εξόφληση συνεταιριστικών μερίδων, περιλαμβανομένων των περιπτώσεων αποχώρησης ή αποκλεισμού συνεταιρών, η οποία συνεπάγεται μείωση, εντός της οικονομικής χρήσης, μεγαλύτερη του 2% των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος που έχει μορφή συνεταιρισμού του Ν.1667/1986, απαιτείται προηγούμενη έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος. Σε κάθε περίπτωση η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να απαγορεύει την εξόφληση συνεταιριστικών μερίδων, εάν τίθεται σε κίνδυνο η βιωσιμότητα του πιστωτικού ιδρύματος που λειτουργεί με τη μορφή του πιστωτικού συνεταιρισμού.

Η ΤτΕ μπορεί να ανακαλεί την άδεια λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος, μεταξύ άλλων, όταν αυτό δεν παρέχει πλέον την εγγύηση ότι μπορεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του έναντι των πιστωτών του και, κυρίως, δεν εξασφαλίζει πλέον την ασφάλεια των κεφαλαίων που του έχουν εμπιστευθεί οι καταθέτες του. Στο νόμο γίνεται και ο ορισμός των εννοιών διάφορων τραπεζικών μεγεθών και κινδύνων και του τρόπου προσέγγισής τους καθώς και σε μέτρα εξυγίανσης και ειδικής εκκαθάρισης πιστωτικού ιδρύματος.

Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί με απόφασή της να υποχρεώσει πιστωτικό ίδρυμα στη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων του προς άλλο πιστωτικό ίδρυμα ή προς άλλο πρόσωπο. Τα προς μεταβίβαση περιουσιακά στοιχεία προσδιορίζονται στην απόφαση και μπορούν να είναι δικαιώματα, απαιτήσεις, υποχρεώσεις.

1.3 Συνεταιριστική Τράπεζα – Ορισμός

Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία και το θεσμικό πλαίσιο, τα Συνεταιριστικά Πιστωτικά Ιδρύματα είναι Αστικοί Πιστωτικοί Συνεταιρισμοί Ν.1667/86 (έτσι όπως τροποποιείται και ισχύει) οι οποίοι αφού συγκεντρώσουν το ελάχιστο ύψος απαιτούμενου κεφαλαίου και εκπληρώσουν τις απαραίτητες προϋποθέσεις (Ν. 2076/1992, ΠΔΤΕ 2258/2.11.1993 και Ν.4261/2014 όπως τροποποιούνται και ισχύουν κάθε χρονική στιγμή), λαμβάνουν άδεια λειτουργίας Πιστωτικού Ιδρύματος από την Τράπεζα της Ελλάδος, ύστερα από αίτημά τους και διενεργούν όλες τις τραπεζικές εργασίες που αποτελούν αντικείμενο δραστηριότητας των Εμπορικών Τραπεζών εκτός του *underwriting*, σε επίπεδο μόνο του Νομού που δραστηριοποιούνται. Δυνατότητα επέκτασης εκτός Νομού προβλέπεται με κριτήριο το ύψος των κεφαλαίων που ορίζεται στις νομικές διατάξεις. (Πηγή : www.este.gr)

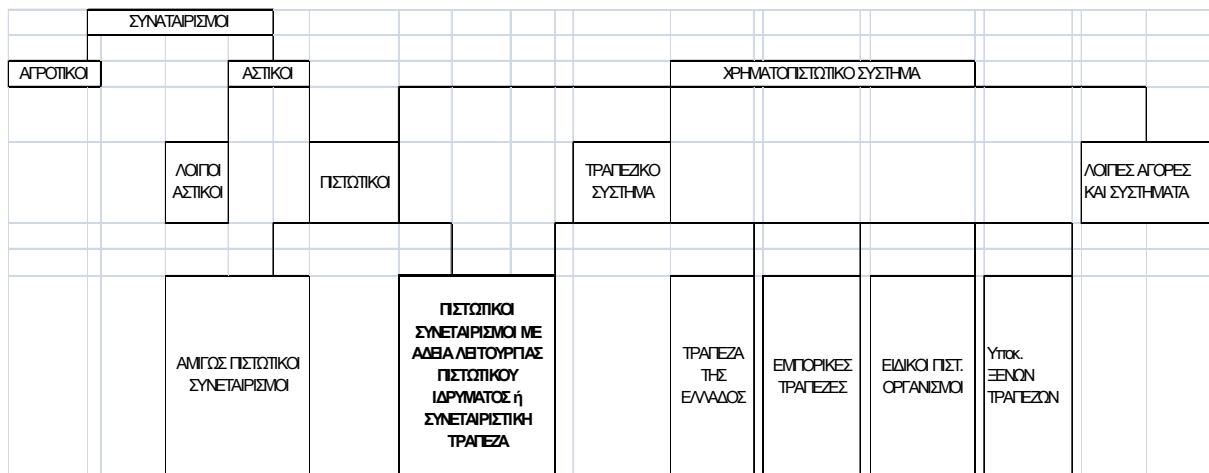
Οι Πιστωτικοί Συνεταιρισμοί που λαμβάνουν άδεια να λειτουργήσουν ως Πιστωτικό ίδρυμα δεν μεταβάλλουν την νομική προσωπικότητά τους ως συνεταιρισμοί και επιτρέπεται να χρησιμοποιούν στην επωνυμία τους τον όρο «Συνεταιριστική Τράπεζα» και υπάγονται στην εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες συναλλάσσονται με τα μέλη τους, με άλλα πιστωτικά ιδρύματα, καθώς και με το Ελληνικό Δημόσιο ενώ για συναλλαγές με μη μέλη εφαρμόζονται οι περιορισμοί που περιγράφονται στις αντίστοιχες νομικές διατάξεις.

Με δεδομένο ότι βασικά σημεία του ορισμού ενός πιστωτικού ιδρύματος είναι η δυνατότητα αποδοχής καταθέσεων και παροχής δανείων, αυτό που διαφοροποιεί ουσιωδώς έναν αμιγή αστικό πιστωτικό συνεταιρισμό από έναν αστικό πιστωτικό συνεταιρισμό με άδεια λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος (συνεταιριστική τράπεζα) δεν είναι το σκέλος των δανειοδοτήσεων (δυνατότητα που έχουν και οι δύο) ούτε και οι όροι τους που γίνονται αυστηρότεροι ως προς τις προϋποθέσεις και τους εποπτικούς ελέγχους, αλλά η δυνατότητα αποδοχής καταθέσεων από τα μέλη – συνεταιίρους του πιστωτικού συνεταιρισμού.

Παράλληλα με δεδομένο ότι οι Συνεταιριστικές Τράπεζες, ως πιστωτικοί συνεταιρισμοί, συναλλάσσονται κύρια και βασικά με τα μέλη τους, έχουμε καθολική ταύτιση στο ίδιο πρόσωπο των ιδιοτήτων του μέλους-συνεταίρου, του πελάτη, του καταθέτη και του δανειοδοτούμενου, γεγονός που διαφοροποιεί ένα συνεταιριστικό πιστωτικό ίδρυμα από τα λοιπά πιστωτικά ιδρύματα.

Το ακόλουθο σχεδιάγραμμα εμφανίζει την θέση των Συνεταιριστικών Τραπεζών ως «κοινού εκπροσώπου» δύο χώρων, αυτού των Συνεταιρισμών και του Τραπεζικού Συστήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2.1. Ιστορικά στοιχεία και πρόσφατο παρελθόν

Οι πιστωτικοί συνεταιρισμοί ξεπρόβαλαν τον 19^ο αιώνα, σε ευρωπαϊκές χώρες, σαν κοινωνική απάντηση στο πρόβλημα που δημιουργήσαν οι καπιταλιστικές σχέσεις παραγωγής, ο ανταγωνισμός και οι ανάγκες εξεύρεσης κεφαλαίων που ακολούθησαν, που έφεραν τους μικρούς και οικονομικά αδύναμους γεωργούς, παραγωγούς και εμπόρους, σε κατάσταση δυσχερούς οικονομικής επιβίωσης.

Ουσιαστικά είμαστε στην εποχή της εισβολής των μηχανών στην παραγωγή και της ανάπτυξης και χρήσης μεταφορικών μέσων για την μεταφορά προϊόντων και εμπορευμάτων, γεγονότα που σηματοδότησαν ευρύτατης και τεράστιας κλίμακας μεταβολές στην οικονομική δομή της ευρωπαϊκής ηπείρου.

Τα σημαντικά και δυσεπίλυτα προβλήματα των αδύναμων οικονομικά, έπρεπε να βρουν μια πρόσφορη λύση για την αντιμετώπισή τους, και μια τέτοια λύση αναζητήθηκε μέσω της ανάπτυξης, διεύρυνσης και διάδοσης της συνεταιριστικής θεωρίας, που προέβλεπε την λύση της συνεταιριστικής οργάνωσης και της δύναμης που δημιουργούνται με την συνεργασία και την αλληλεγγύη μεταξύ των συνεταιρισμένων μελών.

Σαν αποτέλεσμα των παραπάνω, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες εμφανίζονται στην Κεντρική Ευρώπη, κύρια στην Γερμανία αλλά και στην Γαλλία, στα μέσα του 19^{ου} αιώνα, όταν αποτέλεσαν την εξέλιξη τοπικών πιστωτικών συνεταιρισμών.

Στην Ευρώπη ο θεσμός των Συνεταιριστικών Τραπεζών γνώρισε αξιόλογη αναπτυξιακή εξέλιξη, όπου προσφέρουν το σύνολο των σύγχρονων τραπεζικών υπηρεσιών σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Η ευρωπαϊκή εικόνα στα τέλη της δεκαετίας του 2000 -2010 μαρτυρούσε την ύπαρξη 3,9 χιλιάδων συνεταιριστικών τραπεζών σε 22 ευρωπαϊκά κράτη, με 38,5 εκατ. συνεταιίρους-μέλη, 547 χιλ. προσωπικό και την κατοχή κυρίαρχων θέσεων στον τραπεζικό εθνικό τομέα κάποιων χωρών όπως η Γαλλία 29% (για παράδειγμα η Τράπεζα Credit Agricole με 3 χιλιάδες καταστήματα και 5 εκατομμύρια μέλη), η Κύπρος 40% και η Αυστρία 28%. (πηγή www.este.gr - Αθ. Μπέλλας Αν Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών, ηλεκτρονική δημοσίευση Σεπτέμβριος 2009).

Πιστωτικός Συνεταιρισμός στην χώρα μας εμφανίζεται το 1900 όταν ιδρύεται στην Λαμία ο παλαιότερος, ο «Πιστωτικός Συνεταιρισμός Τεχνοεργατών Λαμίας», με την αναγκαιότητα και την χρησιμότητα της ίδρυσής του, να τονίζονται από τον τριπλό του σκοπό οικονομικό, φιλανθρωπικό και εθνικό.

Η γενικότερη κοινωνικοοικονομική κατάσταση στην χώρα μας τέλη 19^{ου} και αρχές 20^{ου} αιώνα, οι πολεμικές συνθήκες που επικρατούσαν, τα σοβαρά δομικά προβλήματα κυρίως στην γεωργία που ήταν ο κυρίαρχος κινήτριος μοχλός της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας, οι τότε ανάγκες για αγροτική μεταρρύθμιση και για σχετικές επενδύσεις, η ανάγκη της προστασίας των μικρών και αδύναμων παραγωγών, οι δυσκολίες που είχαν από την έλλειψη κεφαλαίων και πιστώσεων και από τους τοκογλυφικούς όρους δανειοδότησης που επικρατούσαν στην ελεύθερη αγορά, η εκμετάλλευση των οικονομικών τους αδυναμιών από τοκογλύφους και μεσάζοντες, έκαναν αισθητή την ανάγκη συλλογικής ασφάλειας, κάτι που προσέφερε η συνεταιριστική ιδέα.

Ιστορικά προκύπτει ότι εκτός από την ύπαρξη και ένταση των αναγκών, κρίσιμο προωθητικό στοιχείο για την ανάπτυξη της συνεταιριστικής ιδέας, αποτελούσε η δημιουργία κατάλληλου εξειδικευμένου θεσμικού πλαισίου.

Το βασικό θεσμικό πλαίσιο για την οργάνωση των συνεταιρισμών δημιουργήθηκε το 1914 με τον Ν.602/2014 «περί συνεταιρισμών», που καθιέρωνε την δράση των αγροτικών συνεταιρισμών μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονταν και οι αγροτικοί πιστωτικοί συνεταιρισμοί. Η ώθηση που έδωσε επιβεβαιώνεται από την καταγραφή της αύξησης που σημείωσαν οι συνεταιρισμοί μέσα στην επόμενη τριετία (1915-1918) όταν από 150 έφθασαν τους 790 ενώ μέχρι το 1920 ο αριθμός διπλασιάστηκε. Το 70% περίπου από αυτούς ήταν πιστωτικοί συνεταιρισμοί με το είδος τους να δείχνει ότι υπήρχε μεγάλη πίεση για πιστώσεις. (πηγή : Ιστορία του Ελληνικού Έθνους).

Περίοπτη θέση στην ιστορία της ελληνικής συνεταιριστικής πίστης έχει το γεγονός της δημιουργίας των Συνεταιριστικών Τραπεζών.

Ξεκίνησαν την ουσιαστική δραστηριοποίησή τους την δεκαετία του '90 όταν δημιουργήθηκε "πρόσφορο έδαφος", με το κατάλληλο εξειδικευμένο θεσμικό πλαίσιο και βασικά με τους :

- Ν.1667/86 για την λειτουργία των Αστικών Πιστωτικών Συνεταιρισμών
- Ν.2076/92 για την δυνατότητα άσκησης τραπεζικής από Συνεταιριστική Τράπεζα
- ΠΔΤΕ 2258/93 για το πλαίσιο ίδρυσης, δραστηριοποίησης και επόπτευσης των Συνεταιριστικών Τραπεζών ως μετεξέλιξης των Πιστωτικών Συνεταιρισμών.

Πρώτη το 1993 δημιουργήθηκε η Συνεταιριστική Τράπεζα Λαμίας ως μετεξέλιξη του αρχαιότερου και μακροβιότερου πιστωτικού συνεταιρισμού που ήταν ο «Πιστωτικός Συνεταιρισμός Τεχνοεργατών Λαμίας».

Την περίοδο της ανάπτυξης που ακολούθησε και μέχρι το 2011, δραστηριοποιούνταν 16 Συνεταιριστικές Τράπεζες, 8 Πιστωτικοί Συνεταιρισμοί και 1 χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, όπως μαρτυρεί η συμμετοχή στην Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος την εποχή εκείνη.

Από το 2012 καταγράφεται μία πορεία συρρίκνωσης μέχρι και τις μέρες μας, με ανακλήσεις από την ΤτΕ αδειών λειτουργίας, συγχωνεύσεις και απορροφήσεις, με αποτέλεσμα, τον Ιούλιο του 2019, η Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος να αριθμεί 7 τακτικά μέλη - Συνεταιριστικές Τράπεζες και 2 συνδεδεμένα μέλη – Πιστωτικούς Συνεταιρισμούς.

Το Μάρτιο του 2012 από την ΤτΕ έγινε ανάκληση των αδειών λειτουργίας τριών Συνεταιριστικών Τραπεζών, της Αχαϊκής, της Λέσβου –Λήμνου και της ιστορικής Λαμίας. Με σχετικές αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων της ΤτΕ από τον Μάρτιο του 2012, λόγω ελλειμμάτων στα ίδια κεφάλαια και αφού παρά τις επανειλημμένες προσπάθειές της για την αντιμετώπιση των αδυναμιών των τραπεζών, δεν κατέστη δυνατή η λήψη μέτρων που θα αποκαθιστούσαν τη βιωσιμότητά τους, ανακλήθηκαν οι άδειες λειτουργίας τους και οι τρεις αυτές Συνεταιριστικές Τράπεζες τέθηκαν σε ειδική εκκαθάριση. Μέρος των περιουσιακών στοιχείων, και ειδικά οι καταθέσεις, πέρασαν στην Εθνική Τράπεζα (www.bankofgreece.gr).

Το Δεκέμβριο του 2013 η ΤτΕ προχώρησε στην ανάκληση των αδειών λειτουργίας άλλων τριών Συνεταιριστικών Τραπεζών, Εύβοιας, Δωδεκανήσου και Δυτικής Μακεδονίας, λόγω θεμάτων επάρκειας ιδίων κεφαλαίων, και τέθηκαν σε ειδική εκκαθάριση ενώ μέρος των περιουσιακών στοιχείων, και ειδικά οι καταθέσεις, πέρασαν στην Alpha Τράπεζα (www.bankofgreece.gr).

Τον Απρίλιο του 2015 όταν εμφανίστηκαν κεφαλαιακές ανάγκες και δεν ήταν εφικτή η ανακεφαλαιοποίηση με ίδια μέσα από τους μετόχους της, οι εποπτικές αρχές της χώρας μας επέλεξαν την λύση του «σπασίματος» δηλαδή του διαχωρισμού της ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ Τράπεζας σε «καλό» και «κακό» κομμάτι. Το «καλό» απορροφήθηκε από την Τράπεζα Πειραιώς (μεταβίβαση καταθέσεων τάξεως €500 εκατομμυρίων, μέρος των δανείων ύψους € 600 εκατομμυρίων περίπου, 26 καταστήματα και προσωπικό 160 εργαζόμενοι) ενώ το «κακό» οδηγήθηκε σε ειδική εκκαθάριση (www.naftemporiki.gr).

Η Πανελλήνια Τράπεζα είχε ιδρυθεί το 2001 με έδρα την Αθήνα, ως εμπορική τράπεζα με μετόχους τα συνεταιριστικά πιστωτικά ιδρύματα και τους πιστωτικούς συνεταιρισμούς, για να αποτελέσει την φυσική εξέλιξη του τότε νέου και ταχύτατα αναπτυσσόμενου πιστωτικού συνεταιριστικού τομέα και να σηματοδοτήσει μία αποφασιστική φάση ανάπτυξής του. Συμμετείχαν όλες (και οι 16) συνεταιριστικές τράπεζες και 9 πιστωτικοί συνεταιρισμοί που εκπροσωπούσαν πάνω από 200.000 μετόχους, προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο οξύς ανταγωνισμός που αντιμετώπιζαν οι Συνεταιριστικές Τράπεζες. Βαρύνουσα σημασία ήταν και η συμμετοχή της Γερμανικής Κεντρικής Συνεταιριστικής Τράπεζας DZ BANK AG. Σκοπός της ήταν η παροχή υψηλής ποιότητας τραπεζικών υπηρεσιών, με χαμηλό κόστος και εξασφαλίζοντας ικανοποιητικές αποδόσεις σε επενδυτές και καταθέτες. Η Τράπεζα μετείχε στον Όμιλο των Συνεταιριστικών Τραπεζών ως η Κεντρική τους Τράπεζα, ως ο συνδεδεμένος τους κρίκος, δίνοντας σε αυτές πρόσβαση σε σύγχρονα τραπεζικά προϊόντα και υπηρεσίες, δημιουργώντας σημαντικές συνέργειες και οικονομίες κλίμακας και συμπληρώνοντας την ανάπτυξη του Συνεταιριστικού Τραπεζικού Συστήματος με το άνοιγμα υποκαταστημάτων σε νομούς, που δεν ήταν εύκολη η ανάπτυξη τοπικής συνεταιριστικής τράπεζας, ενισχύοντας την ιδέα και την φιλοσοφία του ελληνικού πιστωτικού συνεταιρισμού και διευρύνοντας τον οικονομικό του ρόλο.

Η ίδρυσή της αποτελούσε την πιο κρίσιμη καμπή στην πολύχρονη προσπάθεια του ελληνικού συνεταιριστικού τραπεζικού κόσμου, να αποκτήσει σημαντικό ρόλο στο χρηματοπιστωτικό σύστημα της χώρας μας.

Ενδιαφέρον παρουσίαζε η μετοχική βάση της Πανελληνίας Τράπεζας (συμμετοχή δικαιώματος ψήφου) στο σύνολο των εκδοθέντων κοινών μετοχών της, έτσι όπως αναλυτικά εμφανίζονταν στον ετήσιο απολογισμό χρήσεως 2013 (www.panelliniabank.gr) και που είχε την εξής διαμόρφωση :

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ	45,1%	ΛΑΜΙΑΣ (σε Ειδική Εκκαθάριση)	1,1%
ΧΑΝΙΩΝ	12,6%	ΔΡΑΜΑΣ	0,9%
ΑΧΑΪΚΗ (σε Ειδική Εκκαθάριση)	9,3%	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	0,7%
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ (σε Ειδική Εκκαθάριση)	9,3%	ΛΕΣΒΟΥ –ΛΗΜΝΟΥ (σε Ειδική Εκκαθάριση)	0,6%
D.Z. BANK AG	5,3%	ΠΙΕΡΙΑΣ	0,6%
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3,4%	ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (σε Ειδική Εκκαθάριση)	2,4%	ΑΡΤΑΣ	0,5%
ΣΕΡΡΩΝ	1,8%	ΑΡΚΑΔΙΚΗ ΠΙΣΤΗ	0,4%
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	1,6%	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	0,1%
ΕΒΡΟΥ	1,5%	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	0,1%
ΕΥΒΟΙΑΣ (σε Ειδική Εκκαθάριση)	1,3%	ΛΑΡΙΣΙΑΣ	0,1%

ΗΠΕΙΡΟΥ	1,3%	Αθροιστικά 4 Πιστωτικοί Συνεταιρισμοί	άλλοι 0,05%
---------	------	--	----------------

Η Πανελλήνια Τράπεζα, με ανάρτηση στην ιστοσελίδα της τον Ιανουάριο 2014, για γενική πληροφόρηση αναφορικά με τους κύριους μετόχους της, γνωστοποιούσε ότι η εικόνα της μετοχικής βάσης των κύριων μετόχων της είχε την εξής διαμόρφωση : Παγκρήτια 43,6% , Χανίων 15,3%, DZ Bank AG 12%, Δωδεκανήσου 7,1% και Αχαϊκή 7,1%. Παράλληλα επισημαίνονταν ότι οι αναφερόμενοι κύριοι μέτοχοι που κατείχαν ποσοστό άνω του 7% ο καθένας, συγκέντρωναν αθροιστικά το 85,1% στο μετοχικό της κεφάλαιο ενώ όλοι οι υπόλοιποι (συνεταιριστικές τράπεζες και πιστωτικοί συνεταιρισμοί) που ο καθένας κατείχε ποσοστό μικρότερο του 7%, συγκέντρωναν αθροιστικά το 14,9%.

Με την βοήθεια των πιο πάνω πληροφοριών, γίνεται αντιληπτό ότι επειδή το σύνολο των μετόχων της Πανελληνίας Τράπεζας ήταν Συνεταιριστικές Τράπεζες και Πιστωτικοί Συνεταιρισμοί, όταν η Πανελλήνια Τράπεζα χρειάστηκε ανακεφαλαιοποίηση, τα απαραίτητα κεφάλαια ήταν εξαιρετικά δύσκολο να ανευρεθούν, δεδομένου ότι δεν είχε μπει ως συστημική στο Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και η ανεύρεσή τους έπρεπε να γίνει από τους παλαιούς μετόχους ή νέους επενδυτές.

Η οικονομική κρίση που συνεχίζονταν και εντεινόταν δεν επέτρεπε ουσιαστικά νέες επενδύσεις ενώ οι κύριοι παλαιοί μέτοχοι όντας Συνεταιριστικές Τράπεζες είχαν να αντιμετωπίσουν και αυτές τα δικά τους κεφαλαιακά προβλήματα. Η πιθανότητα για τις απαραίτητες αυξήσεις κεφαλαίων των επιμέρους μετόχων Τραπεζών με την βοήθεια των δικών τους συνεταιριών ήταν σχεδόν ανύπαρκτη αφού περίσσειμα χρημάτων στην μέση της κρίσης δεν υπήρχε.

Ταυτόχρονα η ανάκληση της άδειας λειτουργίας της Πανελληνίας Τράπεζας δημιούργησε ένα «ντόμινο» εξέλιξεων για τους μετόχους της – Συνεταιριστικές Τράπεζες, οδηγώντας την συμμετοχή τους σε αυτήν, σε ζημία και σε βάρος των κεφαλαίων τους. Ο επηρεασμός κάθε μιας από τις συμμετέχουσες Συνεταιριστικές Τράπεζες ήταν ανάλογος με τις μετοχές που κατείχε και όσες από αυτές δεν είχαν λάβει εγκαίρως τα μέτρα τους, με τον σχηματισμό απαραίτητων προβλέψεων για την επερχόμενη αυτή ζημία, το πρόβλημα θα ήταν ακόμη μεγαλύτερο για τις αντοχές τους και την αναπτυξιακή τους εξέλιξη και ειδικότερα για την δική τους κεφαλαιακή επάρκεια.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος οι δύο Συνεταιριστικές Τράπεζες (Παγκρήτια-Χανίων) που κατείχαν το πιο αξιόλογο ποσοστό, ήταν προνοητικές.

Η αρνητική εξέλιξη της Πανελληνίας Τράπεζας σηματοδότησε μια αρνητική στροφή στην αναπτυξιακή εξέλιξη των Ελληνικών Συνεταιριστικών Τραπεζών.

Το Δεκέμβριο του 2015 ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας της Συνεταιριστικής Τράπεζας Πελοποννήσου από τα αρμόδια όργανα (Ευρωπαϊκά και Ελληνικά) αφού διαπιστώθηκε επαπειλούμενος κίνδυνος αφερεγγυότητας και ανυπαρξία εποπτικών ενεργειών που θα μπορούσαν να αποτρέψουν την αφερεγγυότητα εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, απουσία εύλογης προσδοκίας λήψης εναλλακτικών μέτρων και αδυναμία κάλυψης των αναγκών σε κεφάλαια από τους υφιστάμενους ή νέους συνεταιίρους, σε συνδυασμό με την δυσμενή δημοσιονομική και οικονομική συγκυρία στην χώρα.

Ένα μέρος των περιουσιακών στοιχείων, και ειδικά οι καταθέσεις, πέρασαν στην Εθνική Τράπεζα (www.bankofgreece.gr).

Ειδικός εκκαθαριστής για όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις, είναι η ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «ΡQH Ενιαία Ειδική Εκκαθάριση Ανώνυμη Εταιρεία, Εκκαθαριστής Πιστωτικών Ιδρυμάτων» που εδρεύει στο Χαλάνδρι Αττικής (www.bankofgreece.gr).

Ιστορικά, η ΡQH ιδρύθηκε το 2016 και διορίστηκε από την ΤτΕ για να λειτουργήσει ως ενιαίος ειδικός εκκαθαριστής, για όλα τα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα που τελούν υπό ειδική εκκαθάριση στην Ελλάδα ενώ σήμερα υπάρχουν συνολικά 17 τέτοια ιδρύματα, με περιουσιακά στοιχεία εκτιμώμενου ύψους 9 δισεκατομμυρίων ευρώ, τα περισσότερα των οποίων αφορούν σε μη εξυπηρετούμενα δάνεια.

Η ΡQH αποτελείται από έμπειρους επαγγελματίες της εγχώριας και διεθνούς αγοράς, που γνωρίζουν την λιανική, επιχειρηματική, επενδυτική και συμβουλευτική τραπεζική και αποστολή της είναι η διαφανής, αποτελεσματική και έγκαιρη ρευστοποίηση, στην καλύτερη δυνατή αξία, των περιουσιακών στοιχείων των υπό ειδική εκκαθάριση ιδρυμάτων, προς όφελος όλων των εμπλεκομένων μερών, οφειλετών και πιστωτών (www.pqh.gr).

Επισημαίνεται ότι για όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, το εξυγιαντικό μέτρο της προστασίας των καταθέσεων, με την συνολική μεταβίβασή τους σε κάποιο άλλο συστημικό Πιστωτικό Ίδρυμα, προκρίθηκε ως καταλληλότερο από την ΤτΕ, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης διασφάλισης της εμπιστοσύνης των καταθετών στην σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος της χώρας. Μια διακοπή τραπεζικών εργασιών και αδυναμίας πρόσβασης των αποταμιευτών στις καταθέσεις τους, θα κλόνιζε την εύρυθμη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος στο σύνολό του καθώς και την εμπιστοσύνη του κοινού σε αυτό, στην μέση μιας περιόδου κρίσεως και δυσμενούς δημοσιονομικής και οικονομικής συγκυρίας, με γενικότερες αρνητικές οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις. Για τους λόγους αυτούς έπρεπε να αποφευχθεί η προστασία μόνο του εγγυημένου μέρους των καταθέσεων (καλυπτόμενο μέρος) με την παραπομπή των καταθετών στην θεσμοθετημένη διαδικασία αποζημίωσης του Ταμείου Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ) και η απώλεια του υπολοίπου μη καλυπτόμενου μέρους των καταθέσεων .

Αποτέλεσμα των παραπάνω γεγονότων ήταν ότι, κατά την διάρκεια της οικονομικής κρίσης, η εικόνα της Συνεταιριστικής Πίστης στην χώρα μας άλλαξε ριζικά.

Σε γενικές γραμμές το μερίδιο αγοράς των Συνεταιριστικών Τραπεζών στην ελληνική τραπεζική πραγματικότητα υπολείπεται σημαντικά αυτό των Συνεταιριστικών Τραπεζών στην υπόλοιπη Ευρώπη, όπου σε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες κατέχουν κατά μέσο όρο μερίδιο 20% του τραπεζικού τομέα σε δάνεια και καταθέσεις, εξυπηρετώντας περί τα 210 εκατομμύρια πελάτες (www.bankofgreece.gr ομιλία Υποδιοικητή ΤτΕ Θ. Μητράκου στις 12.06.2017).

Την τελευταία περίοδο το μερίδιο των Συνεταιριστικών Τραπεζών στον ελληνικό χρηματοπιστωτικό χώρο, χαρακτηρίζεται ως εξαιρετικά χαμηλό, όπου οι Συνεταιριστικές Τράπεζες που συνεχίζουν να δραστηριοποιούνται προσφέροντας τις κύριες τραπεζικές εργασίες (δανειοδοτήσεις – καταθέσεις), είναι μικρού συγκριτικά μεγέθους με περιορισμένο σχετικά δίκτυο καταστημάτων, με περιορισμένα τα βασικά τους οικονομικά μεγέθη (σύνολο ενεργητικού, εποπτικά ίδια κεφάλαια, καταθέσεις) και κατέχοντας το 1% περίπου της συνολικής τραπεζικής αγοράς των πιστώσεων (www.bankofgreece.gr ομιλία Υποδιοικητή ΤτΕ Θ. Μητράκου στις 12.06.2017).

2.2. Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος

Η Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος (Ε.Σ.Τ.Ε.) αποτελεί το όργανο εκπροσώπησης, ανάπτυξης και υποστήριξης της Συνεταιριστικής Πίστης στην Ελλάδα.

Έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα και δεν αποκοπεί στην άσκηση εμπορικής δραστηριότητας με στόχο το κέρδος.

Η έδρα της βρίσκεται στην Αθήνα, στην οδό Σκουφά 50.

Είναι μέλος τόσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης Συνεταιριστικών Τραπεζών (EACB) όσο και της Διεθνούς Ένωσης Συνεταιριστικών Τραπεζών (ICBA).

Ιδρύθηκε από τις Συνεταιριστικές Τράπεζες και από τους Πιστωτικούς Συνεταιρισμούς οι οποίοι δραστηριοποιούνται με την χορήγηση δανείων και οικονομικών διευκολύνσεων στα μέλη τους και παράλληλα πασχίζουν να εκπληρώσουν τις νομικές προϋποθέσεις και να μετεξελιχθούν σε Συνεταιριστικές Τράπεζες.

Οι σκοποί και οι άξονες λειτουργίας της εδράζονται κύρια στις παρακάτω κατευθύνσεις:

- Κατάρτιση σχεδιασμού και υλοποίηση πολιτικής για την προβολή, προώθηση και εξελικτική ανάπτυξη του θεσμού της Συνεταιριστικής Πίστης σε ολόκληρη την χώρα μας.
- Προαγωγή ειδικότερα της Συνεταιριστικής Τραπεζικής Επιχείρησης στον Ελλαδικό χώρο.
- Δημιουργία ολοκληρωμένου πλαισίου με προϋποθέσεις για στενότερη, αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη συνεργασία μεταξύ των Συνεταιριστικών Τραπεζών και Πιστωτικών Συνεταιρισμών και στόχευση στην δημιουργία ενός ενιαίου Συνεταιριστικού Πιστωτικού Δικτύου και στην καλλιέργεια πνεύματος διατραπεζικής συνεργασίας μεταξύ των μελών για αντιμετώπιση κοινών κλαδικών προβλημάτων και διαμόρφωση ενιαίων θέσεων.
- Μεταφορά τεχνογνωσίας από τον Διεθνή, Ευρωπαϊκό και Κυπριακό συνεταιριστικό χώρο στα μέλη της.

- Εκπροσώπηση της Συνεταιριστικής Πίστης στα διάφορα θεσμικά όργανα της Πολιτείας που διαμορφώνουν νόμους και παίρνουν αποφάσεις σχετικά με τον Τραπεζικό κλάδο γενικότερα και τον χώρο των Συνεταιριστικών Τραπεζών ειδικότερα αλλά και στο εξωτερικό καθώς και συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζει τους νόμους και τις αποφάσεις, διερευνά τις επιπτώσεις τους στην λειτουργία των μελών της και προβαίνει σε υποβολή ανάλογων εισηγήσεων.
- Εμπειριστατωμένες και συστηματικές παρεμβάσεις για εξεύρεση λύσεων σε κάθε πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Συνεταιριστική Πίστη και εμποδίζει την περαιτέρω ανάπτυξη της και συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές για την συνεχή βελτίωση του θεσμικού πλαισίου και την προσαρμογή προς τις ρυθμίσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προς τη διεθνή συνεταιριστική τραπεζική πρακτική.
- Υποστήριξη των Συνεταιριστικών Τραπεζών και των Πιστωτικών Συνεταιρισμών σε ζητήματα που άπτονται των αναγκών τους σε τομείς της δραστηριότητάς τους όπως η εκπαίδευση, η μηχανογράφηση, η οργάνωση των δομών τους, η εταιρική διακυβέρνηση, η κοινωνική τους παρουσία, η διαχείριση του προσωπικού και η νομική υποστήριξη καθώς και η περιοδική οργάνωση συνεδρίων και εκδηλώσεων με παρουσίαση των οικονομικών και θεσμικών εξελίξεων αλλά και των προοπτικών, στην Ελλάδα, στην Ευρώπη και σε διεθνές επίπεδο.
- Εξέταση εφαρμογής μέτρων βελτίωσης της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας του Ελληνικού Συνεταιριστικού Τραπεζικού συστήματος.
- Προώθηση της συνεργασίας με Συνεταιριστικές Τράπεζες του εξωτερικού.
- Προβολή της Κοινωνικής Οικονομίας στην Ελλάδα και πραγμάτωση διασυνεταιριστικών συνεργασιών.
- Συμβολή στην γενικότερη ανάπτυξη της Ελληνικής Οικονομίας

Χρονολογικά η ίδρυση της Ε.Σ.Τ.Ε. πραγματοποιήθηκε στις 22.07.1995 με πρωτοβουλία των Συνεταιριστικών Τραπεζών Λαμίας, Αχαϊκής, Ιωαννίνων και Παγκρήτιας καθώς και του Πιστωτικού Συνεταιρισμού Κορινθίας « Ο ΕΡΜΗΣ», και καταστατικά έλαβε την μορφή Αστικής Εταιρίας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με διάρκεια αορίστου χρόνου.

Η έδρα της αρχικά επιλέχθηκε για ιστορικούς λόγους να είναι στην Λαμία με τήρηση γραφείου στην Αθήνα, όμως τον Ιούνιο του 2003 με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης η έδρα μεταφέρθηκε στην Αθήνα ενώ παράλληλα προβλέφθηκε η δυνατότητα τήρησης γραφείων, πρακτορείων και υποκαταστημάτων και σε άλλες περιοχές της Ελλάδος, κατόπιν απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου.

Όργανα της Ε.Σ.Τ.Ε. είναι :

- Η Γενική Συνέλευση που απαρτίζεται από τους αντιπροσώπους των τακτικών και των συνδεδεμένων μελών ενώ η τακτική Γενική Συνέλευση που συνέρχεται μία φορά κάθε έτος πραγματοποιείται στην Λαμία, τιμής ένεκεν.
Είναι το ανώτατο όργανο με αρμοδιότητα να αποφασίζει για κάθε θέμα για το οποίο δεν υπάρχει αρμοδιότητα απόφασης από άλλο όργανο, όπως η εκλογή των μελών του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου, η τροποποίηση καταστατικού και μεταβολή του σκοπού, η αποδοχή ή η αποβολή μέλους, η έγκριση ισολογισμού και προϋπολογισμού της Ε.Σ.Τ.Ε. και η διάλυση του νομικού προσώπου.

Κάθε τακτικό μέλος (Συνεταιριστική Τράπεζα) συμμετέχει με δυο αντιπρόσωπους και κατέχει δικαίωμα 2 ψήφων σε αντίθεση με κάθε συνδεδεμένο μέλος (Πιστωτικός Συνεταιρισμός) που συμμετέχει με έναν αντιπρόσωπο και μία ψήφο.

Τα συνδεδεμένα μέλη δεν έχουν δικαίωμα ψήφου σε τροποποιήσεις καταστατικού.

Τα μέλη μπορούν να ασκήσουν τα δικαιώματά τους εφόσον είναι συνεπείς με τις καταστατικές οικονομικές υποχρεώσεις τους προς την Ε.Σ.Τ.Ε.

Η απαρτία απαιτεί την παρουσία του 50% +1 του αριθμού των αντιπροσώπων των μελών και για την λήψη νόμιμης απόφασης απαιτείται απλή πλειοψηφία των εκπροσώπων των μελών εκτός από μία σειρά κρίσιμων θεμάτων (εγγραφή - αποβολή μέλους, θέματα τροποποίησης καταστατικού) που απαιτείται αυξημένη κατά περίπτωση απαρτία ψήφων.

- Το Διοικητικό Συμβούλιο, διοικεί, εκπροσωπεί και διαχειρίζεται την περιουσία της Ε.Σ.Τ.Ε., εκλέγεται και λογοδοτεί στην Γενική Συνέλευση.
Είναι 11μελές (10 από τα τακτικά μέλη και 1 από τα συνδεδεμένα) και η θητεία του είναι τριετής.
Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτείται σε σώμα εκλέγοντας Πρόεδρο, Α΄ και Β΄ Αντιπρόεδρο, Γραμματέα και Ταμία.
Το Διοικητικό Συμβούλιο διορίζει Διευθυντή για την Ε.Σ.Τ.Ε. με αρμοδιότητες και καθήκοντα που περιγράφονται στο καταστατικό.
- Το Εποπτικό Συμβούλιο ελέγχει την νομιμότητα των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και την οικονομική διαχείριση της Ε.Σ.Τ.Ε.
Εκλέγεται από την Γενική Συνέλευση και η θητεία του είναι τριετής.

Η διαχειριστική περίοδος της Ε.Σ.Τ.Ε. είναι ετήσια (1/1 – 31/12 κάθε έτους) και η οικονομική διαχείριση κάθε χρήσης ελέγχεται από 2 ελεγκτές που ορίζονται με απόφαση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

Η λύση της Ε.Σ.Τ.Ε. απαιτεί απόφαση της Γενικής Συνέλευσης με αυξημένη καταστατική πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των ψήφων και μάλιστα μόνο των τακτικών μελών. Η διάλυση επέρχεται και αυτοδικαίως όταν τα μέλη είναι λιγότερα από 2 τακτικά. Στην περίπτωση αυτή η περιουσία της Ε.Σ.Τ.Ε. διανέμεται αναλογικά μεταξύ των μελών (στην βάση της οικονομικής συνεισφοράς τελευταίας 5ετίας).

Αναφορικά με την Γενική Συνέλευση και τις αρχαιρεσίες της 8.7.2017 (www.economy375.gr ηλεκτρονική δημοσίευση της 10.7.2017) :

«Τα μέλη των Οργάνων της Ε.Σ.Τ.Ε. του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου εξελέγησαν παμψηφεί ως εξής:

Α. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος: Νικάλαος Μυρτάκης, Πρόεδρος της Παγκρήτιας ΣΤ (επανεκλογή)

Α΄ Αντιπρόεδρος: Μιχάλης Μαρακάκης, Πρόεδρος της ΣΤ Χανίων

Β΄ Αντιπρόεδρος: Αναστάσιος Λάμπας, Πρόεδρος της ΣΤ Θεσσαλίας

Γραμματέας: Κωνσταντίνος Ζωνίδης, Πρόεδρος της ΣΤ Ηπείρου

Ταμίας: Γεώργιος Μπούκης, Πρόεδρος της ΣΤ Καρδίτσας

Μέλη: Χαράλαμπος Αλεξανδρίδης, Πρόεδρος της ΣΤ Δράμας
Γεώργιος Τσιάλος, Α΄ Αντιπρόεδρος της ΣΤ Πιερίας
Γεώργιος Δαλαμαρίνης, Πρόεδρος της ΣΤ Πελοποννήσου
Χριστόδουλος Τοψίδης, Α΄ Αντιπρόεδρος της ΣΤ Έβρου
Αλέξανδρος Χατζηδημητρίου, Πρόεδρος της ΣΤ Σερρών
Δημήτριος Γαλάνης, Πρόεδρος του ΠΣ Βοιωτίας

B. ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος: Θωμάς Δεληγιάννης, Αντιπρόεδρος της ΣΤ Καρδίτσας

Μέλη: Γεώργιος Ανδρουλάκης, Αντιπρόεδρος της ΣΤ Χανίων

Γεώργιος Δημοβέλης, Ταμίας της ΣΤ Θεσσαλίας

Η θητεία των μελών του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου, σύμφωνα με το καταστατικό της Ένωσης, είναι τριετής και λήγει την 9η Ιουλίου 2020.

Κατά τη συνέλευση εγκρίθηκαν ομόφωνα τα πεπραγμένα της διοίκησης καθώς και το πρόγραμμα δράσης που παρουσιάστηκε αναλυτικά στους Συνέδρους.

Στις άμεσες προτεραιότητες της νέας διοίκησης εντάσσονται:

- Η χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας στην Περιφέρεια.

- Η ανάπτυξη συνεργασιών και κοινών δράσεων, η μείωση του λειτουργικού κόστους και η ανάπτυξη νέων εργασιών.

- Η αντιμετώπιση, μέσω συγκεκριμένου στρατηγικού πλάνου, των θεμάτων της κεφαλαιακής επάρκειας, της ρευστότητας, της εταιρικής διακυβέρνησης και της αντιμετώπισης των ληξιπρόθεσμων δανείων».

Μετά τις πρόσφατες συγχωνεύσεις και πρόσφατα γεγονότα καταγράφονται τα παρακάτω :

- 1) Στην ιστοσελίδα της Ε.Σ.Τ.Ε. (www.este.gr – Ιούλιος 2019) στην σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου δεν εμφανίζονται τα μέλη Γεώργιος Τσιάλος, Γεώργιος Δαλαμαρίνης, και Χριστόδουλος Τοψίδης.
- 2) Στην ιστοσελίδα της Παγκρήτιας στις 23.07.2019 δημοσιοποιήθηκε η παραίτηση του Νικολάου Μυρτάτη από την θέση του Προέδρου και μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της Παγκρήτιας, ο οποίος όμως θα παραμείνει ως εκπρόσωπος της στην Ε.Σ.Τ.Ε. διατηρώντας την θέση του Προέδρου της Ε.Σ.Τ.Ε.

2.3. Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες στην Ελλάδα σήμερα

2.3.1. Η σημερινή εικόνα της Συνεταιριστικής Πίστης

Η Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος συγκροτείται από 7 τακτικά μέλη Συνεταιριστικές Τράπεζες και έχει 2 συνδεδεμένα μέλη Πιστωτικούς Συνεταιρισμούς (www.este.gr).

Τον όμιλο των Συνεταιριστικών Τραπεζών απαρτίζουν οι παρακάτω :

- ΣΥΝΑΙΤΕΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΡΑΜΑΣ Συν. Π.Ε.
- ΣΥΝΑΙΤΕΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΗΠΕΙΡΟΥ Συν. Π.Ε.
- ΣΥΝΑΙΤΕΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ Συν. Π.Ε.
- ΣΥΝΑΙΤΕΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ Συν. Π.Ε.
- ΣΥΝΑΙΤΕΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Συν. Π.Ε.
- ΣΥΝΑΙΤΕΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΧΑΝΙΩΝ Συν. Π.Ε.
- ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΣΥΝΑΙΤΕΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Συν. Π.Ε.

Τα συνδεδεμένα μέλη είναι οι ακόλουθοι πιστωτικοί συνεταιρισμοί :

- ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ «ΑΙΤΩΛΙΚΗ ΠΙΣΤΗ» Συν. Π.Ε.
- ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ Συν. Π.Ε.

2.3.2. Μέλη της Ένωσης Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος και διάκριση των μελών σε τακτικά μέλη και σε συνδεδεμένα μέλη.

Μέλη της Ε.Σ.Τ.Ε. σύμφωνα με το καταστατικό της είναι τα ιδρυτικά, όσα έχουν μετέπειτα προσχωρήσει σε αυτήν καθώς και όσα μελλοντικά αιτηθούν να γίνουν μέλη και εφόσον τηρούν τις καταστατικές και νομικές προϋποθέσεις .

Τα μέλη διακρίνονται σε τακτικά και συνδεδεμένα.

Τακτικά μέλη είναι οι Συνεταιριστικές Τραπεζικές επιχειρήσεις που λειτουργούν στην Ελλάδα με τη νομική μορφή του Αμιγούς Πιστωτικού Συνεταιρισμού, και έχουν λάβει άδεια λειτουργίας από την Τράπεζα της Ελλάδος ως Πιστωτικά Ιδρύματα.

Συνδεδεμένα μέλη δύναται να γίνουν οι εγκεκριμένοι Αστικοί Πιστωτικοί Συνεταιρισμοί που δεν έχουν ακόμη άδεια λειτουργίας από την Τράπεζα της Ελλάδος ως Πιστωτικά Ιδρύματα, καθώς και κάθε Χρηματοδοτικό Ίδρυμα (επιχειρήσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, αμοιβαίας εγγύησης, ασφαλιστικές εταιρίες), που είναι θυγατρική επιχείρηση των τακτικών μελών και εφόσον ένα τουλάχιστον τακτικό μέλος συμμετέχει στο κεφάλαιο αυτής κατά 50% ή ελέγχει τη Διοίκηση.

Σε κάθε περίπτωση ανάκλησης της άδειας λειτουργίας από την ΤτΕ ή γενικά από Εποπτεύουσα Αρχή καθώς και σε κάθε περίπτωση αποβολής από την Ε.Σ.Τ.Ε. λόγω αιτιολογημένων καταστατικών, νομικών ή δεοντολογικών παραβάσεων, χάνεται η ιδιότητα του μέλους.

Για να ιδρυθεί και να λειτουργήσει μία Συνεταιριστική Τράπεζα πρέπει να ικανοποιείται το σύνολο των νομικών επιταγών και να συντρέχουν όλες οι προβλεπόμενες από την ισχύουσα νομοθεσία προϋποθέσεις, που αφορούν τόσο στο νομικό πλαίσιο για τους Αστικούς Πιστωτικούς Συνεταιρισμούς, όσο και στο νομικό πλαίσιο για τα Πιστωτικά Ιδρύματα.

Οι πιστωτικοί συνεταιρισμοί που λειτουργούν θεσμικά και νόμιμα ως τέτοιοι, για να καταστούν Συνεταιριστική Τράπεζα και να διενεργούν όλες τις τραπεζικές εργασίες όπως και οι λοιπές Εμπορικές Τράπεζες (πλην *underwriting*), πρέπει να εκπληρώνουν και τις νομικές προϋποθέσεις που αφορούν στα Πιστωτικά Ιδρύματα, ώστε να λάβουν την προαπαιτούμενη άδεια λειτουργίας Πιστωτικού Ιδρύματος από την Τράπεζα της Ελλάδος, ύστερα από σχετικό τους αίτημα.

Με την μετεξέλιξη σε Συνεταιριστική Τράπεζα, οι Πιστωτικοί Συνεταιρισμοί από συνδεδεμένα μέλη γίνονται αυτοδίκαια τακτικά, αποκτώντας το σύνολο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των τακτικών μελών.

Ένα από τα κρισιμότερα κριτήρια για την μετεξέλιξη και με τις μεγαλύτερες δυσκολίες και ιδιαιτερότητες για την κάλυψή του, είναι το ύψος του απαιτούμενου ελάχιστου κεφαλαίου, και είναι αυτό που εμποδίζει τους πιστωτικούς συνεταιρισμούς να μετεξελιχθούν σε Συνεταιριστικές Τράπεζες και να γίνουν τακτικά μέλη.

Επισημαίνεται ότι ανάλογα με τα κεφάλαιά τους, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες αποκτούν την δυνατότητα να δραστηριοποιούνται στα όρια του Νομού που έχουν την έδρα τους, ή της Περιφέρειας ή σε όλη την Ελληνική Επικράτεια.

Σε μια σύντομη αναφορά στα συνδεδεμένα μέλη, τον Πιστωτικό Συνεταιρισμό Βοιωτίας και τον Πιστωτικό Συνεταιρισμό Αιτωλοακαρνανίας – Αιτωλική Πίστη, ο πρώτος έχει έδρα την Λειβαδιά και υπάρχει αναρτημένος ισολογισμός χρήσεως 2017 όπου η Καθαρή Θέση είναι ύψους 0,8 εκατομμύρια ευρώ και το καθαρό αποτέλεσμα θετικό 16,8 χιλιάδες ευρώ (παρατίθεται στο παράρτημα) ενώ ο δεύτερος ιδρύθηκε το 1994, από το 2009 γίνονται προσπάθειες αναβάθμισης με μεταφορά σε οργανωμένη κτιριακή εγκατάσταση και ηλεκτρονικό εκσυγχρονισμό και έχει αναρτημένο ισολογισμό χρήσεως 2018 όπου η Καθαρή Θέση είναι ύψους 1,1 εκατομμύρια ευρώ και το καθαρό αποτέλεσμα θετικό 3 χιλιάδες ευρώ (παρατίθεται στο παράρτημα). Το γεγονός της μη συγκέντρωσης του απαιτούμενου κεφαλαίου που απαιτείται για την λήψη άδειας, αποτελεί το βασικό και κύριο ανασταλτικό παράγοντα για την μετεξέλιξη σε Συνεταιριστική Τράπεζα.

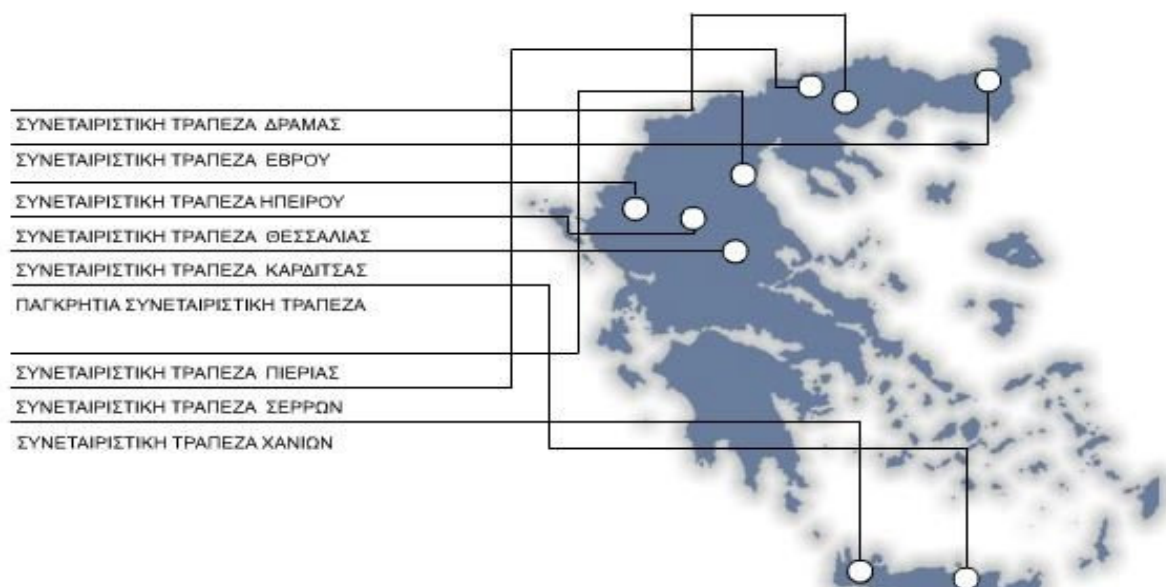

2.3.3. Η γεωγραφική κατανομή των ελληνικών Συνεταιριστικών Τραπεζών

Η γεωγραφική κατανομή των Ελληνικών Συνεταιριστικών Τραπεζών με βάση την έδρα τους, δίνεται στην εικόνα που ακολουθεί με τις εξής δύο σημαντικές παρατηρήσεις που αφορούν πρόσφατες εξελίξεις :

α) Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ν. Έβρου συν. Π.Ε. συγχωνεύθηκε με την Συνεταιριστική Τράπεζα Δράμας συν. Π.Ε. με απορρόφησή της από την δεύτερη (ανακοίνωση της 28.12.2018).

β) Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες Ν. Σερρών συν. Π.Ε. και Πιερίας–Ολυμπιακή Πίστη συν. Π.Ε. ανακοίνωσαν τον Νοέμβριο του 2018 ότι έλαβαν της άδεια της ΤτΕ να ενώσουν τις δυνάμεις τους. Η ολοκλήρωση της προσπάθειας εξελίσσεται εντός του 2019 με την δημιουργία της Συνεταιριστικής Τράπεζας Κεντρικής Μακεδονίας συν. Π.Ε. με έδρα τις Σέρρες.

Εικόνα 3 : Η Γεωγραφία των Ελληνικών Συνεταιριστικών Τραπεζών πριν την ενσωμάτωση των πρόσφατων εξελίξεων που αναφέρονται στις πιο πάνω δύο παρατηρήσεις.

Αναφορικά με την εμβέλεια της δραστηριότητας των Συνεταιριστικών Τραπεζών :

- Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες Παγκρήτια και η Χανίων έχουν άδεια λειτουργίας σε επίπεδο Επικράτειας, με την Χανίων να έχει παρουσία στην Αθήνα και την Παγκρήτια να έχει παρουσία σε Κυκλάδες, Αθήνα και Θεσσαλονίκη.
- Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου δραστηριοποιείται σε όλη την ομώνυμη περιφέρεια (στους 4 Νομούς) και φιλοδοξεί να γίνει η τρίτη Συνεταιριστική Τράπεζα που θα λάβει άδεια πανελληνίας εμβέλειας (www.mononews.gr και www.anex.gr).

- Η Συνεταιριστική Τράπεζα Θεσσαλίας δραστηριοποιείται στην περιφέρεια Θεσσαλίας (στους 4 Νομούς), η Συνεταιριστική Τράπεζα Δράμας μετά την συγχώνευση με την Έβρου δραστηριοποιείται στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και η Συνεταιριστική Τράπεζα Κεντρικής Μακεδονίας (μετά την συγχώνευση Σερρών και Πιερίας) στην αντίστοιχη περιφέρεια.
- Η Συνεταιριστική Τράπεζα Καρδίτσας δραστηριοποιείται σε επίπεδο ομώνυμου νομού.

2.3.4. Συνεταιριστική Τράπεζα Δράμας

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Δράμας δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία του Επιμελητηρίου Δράμας και με στόχο να καλύψει τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας για τραπεζική ευελιξία και άμεση συμμετοχή στις αποφάσεις με διαφάνεια.

Άρχισε τη λειτουργία της το 1994 ως Πιστωτικός Συνεταιρισμός με την επωνυμία «ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΡΑΜΑΣ, ΣΥΝ.Π.Ε» και με διακριτικό τίτλο «ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ» ενώ από το 1999 λειτουργεί ως Πιστωτικό Ίδρυμα υπό την μορφή πιστωτικού συνεταιρισμού του Ν.1667/1986, μετά τη λήψη σχετικής άδειας λειτουργίας σύμφωνα με την με αριθμό 11/13/30.09.1998 απόφαση της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος.

Με την απόφαση με αριθμό 278/29.06.2018 της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων της ΤτΕ εγκρίθηκε η συγχώνευση των Συνεταιριστικών Τραπεζών Δράμας και Έβρου.

Στις 28.12.2018 ανακοινώθηκε επίσημα από την Συνεταιριστική Τράπεζα Δράμας η συγχώνευσή της με την Συνεταιριστική Τράπεζα Ν. Έβρου, με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη. Στο πλαίσιο της ίδιας ανακοίνωσης γνωστοποιήθηκε ότι η διαδικασία της λειτουργικής και νομικής συγχώνευσης θα υλοποιηθεί με ικανοποιητικούς ρυθμούς ενώ η ενοποίηση των συστημάτων των δύο Δικτύων σε ενιαίο περιβάλλον πληροφορικής θα ολοκληρωθεί εντός του 2019. Μέχρι τότε και για την εξυπηρέτηση των πελατών θα εξακολουθεί να λειτουργεί το Δίκτυο και οι υπηρεσίες ηλεκτρονικής τραπεζικής της Συνεταιριστικής Τράπεζας Έβρου.

Σύμφωνα με τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις χρήσεως 2017 λειτουργούν 3 καταστήματα στον Νομό Δράμας (Δράμα, Αγ. Αθανάσιος, Προσοτσάνη) καθώς και 3 καταστήματα (Αλεξανδρούπολη, Ορεστιάδα, Διδυμότειχο) και 2 κινητά συνεργεία (Φερές, Σουφλί) στον Νομό Έβρου ενώ η Τράπεζα αριθμεί 12.325 μέλη

Από την συγχώνευση, η Συνεταιριστική Τράπεζα Δράμας, προσδοκά μεγιστοποίηση στα οφέλη για τον ενιαίο Συνεταιρισμό καθώς και το ότι θα συντρέξουν ισχυρές προϋποθέσεις, συγκριτικά πλεονεκτήματα, οικονομίες κλίμακας και σημαντικές ευκαιρίες για μελλοντική ανάπτυξη των εργασιών, βελτίωση ρευστότητας, ενίσχυση κεφαλαιακής επάρκειας, κερδοφορία και αρτιότερη εξυπηρέτηση των συνεταίρων της, με παρουσία σε όλα τα οικονομικά κέντρα των Νομών Δράμας και Έβρου.

Εικόνα 4 : Συνεταιριστική Τράπεζα Δράμας

2.3.5. Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου

Η ίδρυση της ανάγεται στο 1978 όταν στην πόλη των Ιωαννίνων, με πρωτοβουλία του Επιμελητηρίου της πόλης και του τοπικού επιχειρηματικού κόσμου, λειτούργησε ο «Αναπτυξιακός Πιστωτικός Συνεταιρισμός Νομού Ιωαννίνων Ο ΣΤΟΧΟΣ – ΣΥΝ.Π.Ε.».

Η μετεξέλιξη σε Πιστωτικό Ίδρυμα με την επωνυμία «Συνεταιριστική Τράπεζα Ιωαννίνων Συν. Π.Ε. Ο ΣΤΟΧΟΣ» συντελέστηκε προς τα τέλη του 1993 με την με αριθμό 535/5/2.11.1993 απόφαση της ΕΝΠΘ της ΤτΕ ενώ με την με αριθμό 269/30.9.2008 απόφαση της ίδιας επιτροπής τροποποιήθηκε η επωνυμία σε «Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου Συν. Π.Ε.» και είχε προηγηθεί η έγκριση για το άνοιγμα καταστήματος (Πρέβεζας) εκτός Νομού Ιωαννίνων.

Σήμερα λειτουργούν 9 καταστήματα με παρουσία και στους 4 Νομούς της περιοχής της Ηπείρου και στο επιχειρηματικό όραμα περιλαμβάνεται το χτίσιμο ισχυρού

χρηματοπιστωτικού οργανισμού με υψηλό κύρος στην ευρύτερη περιοχή της Ηπείρου και κατ' επέκταση στην Βορειοδυτική Ελλάδα.

Η επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων θα στηριχθεί στην αξία ευχαριστημένος πελάτης, μεριδιούχος και προσωπικό, με παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου στους πελάτες και επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό και την κοινωνία.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου βραβεύθηκε το 2019 και για 5^η χρονιά στο πλαίσιο των Impact BITE Awards για την κατηγορία «Υπηρεσίες Open Banking καινοτομία και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα μέσω ICT».

Στοιχεία για την προοπτική της Τράπεζας παρουσιάστηκαν τον Ιούνιο του 2019, κατά την διάρκεια της Γενικής Συνέλευσης, όπου η διοίκηση της Τράπεζας παρουσιάζοντας τα αποτελέσματα δράσης για το 2018, δημοσιοποίησε την εξής ευοίωνη εικόνα (www.anex.gr):

- Το 2018 ήταν έτος κατά το οποίο συμπληρώθηκαν 40 χρόνια λειτουργίας της Τράπεζας και 4 χρόνια παρουσίας του στρατηγικού επενδυτή του TEA-ΕΑΠΑΕ (Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης – Επικούρησης Ασφαλιστών και Προσωπικού Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων – www.teaeapae.gr).
- Η Συνεταιριστική Ηπείρου είναι η Τράπεζα των 17.000 και πλέον Ηπειρωτών και των 15.000 και πλέον μελών, του στρατηγικού επενδυτή (TEA-ΕΑΠΑΕ), αλλά και της σημαντικής συμμετοχής του Τ.Π.Κ.Δ. (Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων).
- Την τελευταία 10ετία η Τράπεζα έγινε διπλάσια σε όλα τα μεγέθη της και με καλύτερη οργάνωση.
- Σύμφωνα με τα στοιχεία το μέλλον θεωρείται ευοίωνο, κάτι το οποίο στηρίζεται στο ότι η Τράπεζα στο κλείσιμο του 2018 παρουσίασε ισχυρή συνεταιριστική και κεφαλαιακή βάση και αυξημένη ρευστότητα, με τη συμμετοχή και την καθοριστική στήριξη του Στρατηγικού Επενδυτή, αύξηση του Ενεργητικού στα 251,12 εκ. ευρώ, αύξηση των Ιδίων Κεφαλαίων στα 18,71 εκ. ευρώ, αύξηση των καταθέσεων σε 221 εκ. ευρώ και των Χορηγήσεων σε 241 εκ. ευρώ, μείωση των δανείων σε καθυστέρηση, αύξηση του δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας, αύξηση των διαθέσιμων σε 52 εκ. ευρώ, εμφάνιση σημαντικής οργανικής κερδοφορίας 3,4 εκ. ευρώ προ προβλέψεων.
- Ο στρατηγικός επενδυτής επαναβεβαίωσε το έμπρακτο ενδιαφέρον του, που αποδεικνύεται από τις ενέργειες του κατά την διάρκεια της παρουσίας του, αυξάνοντας σημαντικά το ποσοστό συμμετοχής του στο κεφάλαιο της Τράπεζας με την καταβολή επιπλέον 6,5 εκ. ευρώ και ότι στηρίζει το όραμα για μια ισχυρή, ευέλικτη, με πανελλαδική εμβέλεια Συνεταιριστική Τράπεζα και κάλεσε όλους τους ηπειρώτες να συμμετάσχουν στη νέα προσπάθεια αύξησης κεφαλαίου της Τράπεζας, στηρίζοντας τη «δική τους Τράπεζα». Μια Τράπεζα που θα αποτελεί πρότυπο Συνεταιριστικής Τράπεζας και μοχλό ανάπτυξης όχι μόνο για την Ήπειρο αλλά για τη χώρα, μετά από 40 χρόνια συνεργασίας και επιτυχίας.

Η εξελικτική πορεία της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου χαρακτηρίζεται ως μία από τις εξαιρέσεις, σε σχέση με την εξελικτική πορεία των οικονομικών μεγεθών πολλών από τις

Συνεταιριστικές Τράπεζες στην Ελλάδα, αφού παρά τις αντιξοότητες κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης στην χώρα μας, παρατηρήθηκε ενίσχυση της καταθετικής της βάση και διεύρυνση του δανειακού της χαρτοφυλακίου (www.bankofgreece.gr ομιλία Υποδιοικήτη ΤτΕ Θ. Μητράκου στις 12.06.2017).

Εικόνα 5 : Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου

2.3.6. Συνεταιριστική Τράπεζα Καρδίτσας

Ιδρύθηκε το 1994 ως Πιστωτικός Συνεταιρισμός, με πρωτοβουλία του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Καρδίτσας.

Η προσπάθεια αγκαλιάστηκε από το σύνολο της τοπικής κοινωνίας που κύρια είναι αγροτική και παρά το γεγονός ότι ο Νομός εμφανίζει χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης στον ελλαδικό χώρο. Η ανταπόκριση οφείλονταν στην επιθυμία της τοπικής κοινωνίας να αποκτήσει ένα δικό της αναπτυξιακό εργαλείο που να απαντά και να δίνει λύσεις σε όλες τις δανειακές ανάγκες.

Από το 1998 λειτουργεί ως Συνεταιριστική Τράπεζα αφού συγκέντρωσε τις προϋποθέσεις και έλαβε την νόμιμη άδεια λειτουργίας Πιστωτικού Ιδρύματος και σήμερα

δραστηριοποιείται σε επίπεδο Νομού με 4 καταστήματα στα μεγαλύτερα κέντρα του (Καρδίτσα, Παλαμάς, Σοφάδες, Μουζάκι).

Η φιλοσοφία της είναι να διατηρεί ικανοποιημένους του συνεταίρους της, να προσαρμόζει τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της για την καλύτερη κάλυψη των αναγκών των πελατών της, με ταχύτητα, φιλικότητα και διαφάνεια. Ο τοπικός χαρακτήρας της και η εξειδίκευσή της στην τοπική αγορά, αποτελούν το ισχυρό συγκριτικό της πλεονέκτημα.

Το 2015 εντάχθηκε στη FEBEA (Ευρωπαϊκή Ένωση Ηθικών και Εναλλακτικών Τραπεζών) ως πρώτο μέλος από την Ελλάδα και από το 2017 συμμετέχει στο διοικητικό της συμβούλιο. Η FEBEA ιδρύθηκε το 2001 στις Βρυξέλλες στοχεύοντας στην ανάπτυξη της ηθικής και κοινωνικής τραπεζικής στην Ευρώπη, φέρνοντας πιο κοντά 26 τράπεζες και χρηματοοικονομικούς φορείς από 14 ευρωπαϊκές χώρες. Οι Τράπεζες αυτές παίρνουν έναν χαρακτηρισμό «Ηθικές Τράπεζες» υποστηρίζοντας ότι στους στόχους τους είναι η κατεύθυνση του χρήματος εκεί που υπάρχει πραγματική ανάγκη και οι επενδύσεις τους έχουν ένα προφίλ περιβαλλοντολογικό με όρους ενισχυμένης κοινωνικής ευθύνης.

Σταθερός της στόχος είναι η δυναμική βελτίωση των επιδόσεών της (λειτουργική ευελιξία, ανταγωνιστικές, εύστοχες και ευρείες υπηρεσίες και προϊόντα, ελκυστική απόδοση σε μέρισμα και υπεραξίες από την επένδυση σε συνεταιριστικές μερίδες) ώστε να καταστεί ισχυρός βραχίονας της τοπικής οικονομικής ανάπτυξης.

Εικόνα 6 : Συνεταιριστική Τράπεζα Καρδίτσας

2.3.7. Συνεταιριστική Τράπεζα Κεντρικής Μακεδονίας

Δύο Συνεταιριστικές Τράπεζες Σερρών και Πιερίας ένωσαν τις δυνάμεις τους.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Σερρών ιδρύθηκε το 1994 ως αμιγώς πιστωτικός συνεταιρισμός με την επωνυμία «Συνεταιριστική Τράπεζα Ν. Σερρών συν. Π.Ε.» η οποία το 1995 τροποποιήθηκε σε «Αστικός Πιστωτικός Αναπτυξιακός Συνεταιρισμός Ν. Σερρών – Σερραϊκή Πίστη Συν. Π.Ε.» .

Το 2003 έλαβε άδεις λειτουργίας Πιστωτικού Ιδρύματος (απόφαση ΕΝΠΘ της ΤτΕ με αριθμό 166/1/23.12.2003) και η καταστατική επωνυμία τροποποιήθηκε σε «Συνεταιριστική Τράπεζα Ν. Σερρών Συν. Π.Ε.».

Το Μάρτιο του 2019 η καταστατική επωνυμία τροποποιήθηκε σε «Συνεταιριστική Τράπεζα Κεντρικής Μακεδονίας Συν. Π.Ε.»

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Κεντρικής Μακεδονίας, ουσιαστικά προέκυψε από την συγχώνευση των συνεταιριστικών τραπεζών Σερρών και Πιερίας – Ολυμπιακή Πίστη (που είχε έδρα στην Κατερίνη) με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη και αλλαγή της επωνυμίας της σε Κεντρικής Μακεδονίας, έχει έδρα στις Σέρρες και διαθέτει 4 καταστήματα, στις Σέρρες, στην Ηράκλεια Σερρών, στην Κατερίνη και στην Λεπτοκαρυά Πιερίας.

Λόγω Νομικών και Κανονιστικών προβλημάτων, η έγκριση συγχώνευσης δια απορροφήσεως της Συνεταιριστικής Τράπεζας Πιερίας – Ολυμπιακή Πίστη ΣΥΝ.Π.Ε. από τη Συνεταιριστική Τράπεζα Ν. Σερρών ΣΥΝ.Π.Ε., εγκρίθηκε την 27/12/2018 και η συγκρότηση της νέας διοίκησης ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2019.

Για την αντιμετώπιση και λύση όλων των δυσκολιών που προκύπτουν από μία συγχώνευση αποφασίστηκε η εγκατάσταση νέου μηχανογραφικού συστήματος.

Ως προς τα μελλοντικά σχέδια της νέας Τράπεζας (www.syntraser.gr – www.grtimes.gr), έτσι όπως δημοσιοποιήθηκαν σε πρόσφατη συνέντευξη του Προέδρου της (Ιούλιος 2019), αυτά περιλαμβάνουν την είσοδο «στρατηγικού συνεργάτη» και όχι «στρατηγικού επενδυτή» με σεβασμό στους μεριδιούχους που στήριξαν τις Τράπεζες Σερρών και Πιερίας την δύσκολη περίοδο της οικονομικής κρίσης και με γνώμονα να υπηρετεί την ανάπτυξη με τοπικό και

περιφερειακό πρόσημο, χωρίς να σημαίνει ότι η αναζήτηση του στρατηγικού συνεργάτη είναι αυτοσκοπός και ότι υπάρχουν για αυτό αυστηρά χρονοδιαγράμματα.

Η Τράπεζα έχει περί τα 15.000 μέλη εκ των οποίων, μετά την αύξηση του κεφαλαίου κατά €1,005 εκατομμύρια τον Φεβρουάριο του 2018, οι εταιρίες «Μασούτης» και «Ιντρεσαλονικά» με ποσοστά κάτω του 5% η κάθε μία, και είναι ανοιχτή σε συζητήσεις με ελληνικά και ξένα funds και ιδιώτες ώστε εφόσον κριθεί ότι εξυπηρετούνται τα συμφέροντά της και τηρείται η επιχειρηματική φιλοσοφία της, θα μπορούσε να συζητηθεί και η απόκτηση πλειοψηφικού ποσοστού από τον νέο επίδοξο εταίρο.

Μεταξύ των στόχων της Τράπεζας συγκαταλέγεται η εισροή κεφαλαίων προκειμένου :

- α) στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, να επιχειρηθεί η κάθοδος στην αγορά της Θεσσαλονίκης με την δημιουργία καταστήματος
- β) στην επόμενη διετία να γίνει επέκταση δραστηριοτήτων σε όλους τους νομούς της Κεντρικής Μακεδονίας μέσω καταστημάτων ή άλλων σύγχρονων τρόπων τραπεζικής προσέγγισης
- γ) μέσα στην επόμενη πενταετία να αυξηθεί το κεφάλαιό της σε €18 εκ., που είναι και το απαιτούμενο ελάχιστο ύψος για την λήψη πανελλαδικής άδειας λειτουργίας.

Ως προς την ενίσχυση των εργασιών, η νέα Τράπεζα στοχεύει να δώσει έμφαση σε δάνεια μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ΑΠΕ, αγροτικές επιχειρήσεις και παραγωγούς (συμβολαιακή γεωργία) και στον τουρισμό.

Εικόνα 7 : Εμβληματική παρουσίαση της νέας Τράπεζας στην ιστοσελίδα της

2.3.8. Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων

Ως Πιστωτικός Συνεταιρισμός ιδρύθηκε το 1993 και η μετεξέλιξη σε Συνεταιριστική Τράπεζα έγινε το 1995.

Το όραμα της Τράπεζας περιγράφεται ως εξής : «Με κεφάλαιο τον άνθρωπο, πορεύεται στον μέλλον, με τις ρίζες στα Χανιά, αγκαλιάζοντας την Κρήτη και απλώνοντας την δύναμή της σε όλη την Ελλάδα».

Διαθέτοντας το πλεονέκτημα του τοπικού προσανατολισμού, αφού εδραιώθηκε στον Νομό Χανίων, άρχισε να επεκτείνεται σε ολόκληρη της Κρήτη ενώ ακολούθησε επέκταση και εκτός Κρήτης.

Σήμερα αποτελεί την 2η μεγαλύτερη ελληνική Συνεταιριστική Τράπεζα διαθέτοντας 16 καταστήματα στην Κρήτη (8 στο Νομό Χανίων, 1 στο Νομό Ρεθύμνου, 4 στο Νομό Ηρακλείου, 3 στο Νομό Λασιθίου) και 7 καταστήματα στον Νομό Αττικής.

Η Τράπεζα συμμετέχει και σε άλλες επιχειρήσεις συνιστώντας όμιλο που το 2018 παρουσίαζε την εξής εικόνα :

ΚΡΗΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε. θυγατρική κατά 74,46% , ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ Α.Ε.Ε.Σ. θυγατρική κατά 100,00%, ΧΑΝΙΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ Α.Ε. θυγατρική κατά 100,00% , ΒΙΟXYM Α.Ε. θυγατρική κατά 79,88% , ΑΒΕΑ Α.Ε θυγατρική κατά 69,65% και ΟΜΙΛΟΣ PRIME ENERGY θυγατρική κατά 100,00%.

Οικονομικούς σταθμούς για την κεφαλαιακή ενίσχυση της Τράπεζας αποτέλεσαν τα παρακάτω γεγονότα :

Μετά από την επιτυχημένη αύξηση κεφαλαίου και την έκδοση ομολογιακού δανείου το 2015 κατά την οποία συγκεντρώθηκαν €21,5 εκατομμύρια καθώς και την έκδοση νέων δανείων το 2016 ποσού €2,5 εκατομμυρίων και το 2017 ποσού €2 εκατομμυρίων, το 2018 πραγματοποιήθηκε αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου (που έληξε εντός του 2019) κατά την οποία συγκεντρώθηκαν €3,7 εκατομμύρια καθώς και νέα έκδοση ομολογιακού δανείου ποσού €2,1 εκατομμυρίων.

Τα βασικά μεγέθη της Τράπεζας έχουν ως εξής :

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ	2018	2017	2016	2015
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ(*)	461.657	449.969	443.447	452.114
ΜΕΤΟΧΟΙ	25.863	25.302	25.114	24.993
ΤΙΜΗ ΜΕΡΙΔΑΣ	14,30	14,30	14	35
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ(*)	39.214	32.902	37.276	35.284
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ(*)	449.221	452.416	458.513	464.265
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ(*)	390.454	325.492	313.731	328.424

* Χιλιάδες Ευρώ (000€)

Εικόνα 8 : Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων

2.3.9. Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα

Ιδρύθηκε το 1993 ως πιστωτικός συνεταιρισμός με την επωνυμία «Πιστωτικός Αναπτυξιακός Συνεταιρισμός Ν. Ηρακλείου» και με την απόφαση υπ' αριθμ. 2306/19.05.1994 ΕΝΠΘ της ΤτΕ έλαβε άδεια λειτουργίας Συνεταιριστικής Τράπεζας με την επωνυμία «Συνεταιριστική Τράπεζα Ηρακλείου» η οποία προς το τέλος του ίδιου έτους τροποποιήθηκε σε «Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα».

Η σημερινή πραγματικότητα της συνεταιριστικής πίστης στην Ελλάδα βρίσκει την Παγκρήτια να αποτελεί την μεγαλύτερη ελληνική Συνεταιριστική Τράπεζα με πάνω από 85.000 ενεργά μέλη, έδρα στο Ηράκλειο Κρήτης και 52 καταστήματα και θυρίδες και 64 σημεία ΑΤΜ, σε ολόκληρη την Κρήτη (και στους 4 Νομούς κύρια όμως στον Νομό Ηρακλείου), στον Νομό Κυκλάδων (Μήλος) και στους Νομούς Αττικής (4 καταστήματα) και Θεσσαλονίκης (2 καταστήματα).

Η Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα, αντιπροσωπεύει το ήμισυ του ενεργητικού του ελληνικού συνεταιριστικού τραπεζικού κλάδου (www.bankofgreece.gr ομιλία Υποδιοικητή ΤτΕ Θ. Μητράκου στις 12.06.2017).

Σημαντικός σταθμός στην εξελικτική πορεία της Τράπεζας αποτέλεσε η είσοδος το 2017 του στρατηγικού επενδυτή της Lyktos Participations ΑΕ (συμφερόντων τραπεζίτη Μιχ. Σάλλα) με ενίσχυση €12,6 εκατομμυρίων και ποσοστό 21,45%.

Στις πρόσφατες εξελίξεις καταγράφεται η ολοκλήρωση στις 31.12.2018 αύξησης του Συνεταιριστικού Κεφαλαίου κατά €3,06 εκατομμύρια με διάθεση νέων μερίδες και η ενίσχυση των εποπτικών κεφαλαίων με την διάθεση νέων ομολόγων συνολικού ποσού €9,4 εκατομμυρίων.

Έναν ιδιαίτερο σταθμό για την εξέλιξη και παρουσία της Παγκρήτιας στα οικονομικά δρώμενα, αποτελεί το έτος 2018, κατά το οποίο εκτός από την ολοκλήρωση της κεφαλαιακής ενίσχυσης που προαναφέρθηκε, η Τράπεζα προέβηκε σε ευρύτερη αλλαγή της εταιρικής της εικόνας.

Στις 20.06.2018 παρουσιάστηκε το νέο λογότυπο, όπου δεσπόζει ένα σύμβολο εμπνευσμένο από το Μινωϊκό πολιτισμό, η σπείρα. Ουσιαστικά πρόκειται για τρεις σπείρες στα χρώματα της Μινωϊκής γης με υπογράμμιση, που υποδηλώνουν την αποφασιστικότητα της Τράπεζας για διαρκή κίνηση, ευελιξία, εξέλιξη και ανάπτυξη και αντανακλούν το όραμα και την

φιλοσοφία της Τράπεζας για εξελιγμένης μορφής συνεργασία με επιχειρήσεις, ιδιώτες, αγρότες και νοικοκυριά. Το νέο σύνθημα της Τράπεζας στο οποίο εστιάζει το λογότυπο είναι «Στήριγμα σε έναν κόσμο που αλλάζει».

Η αυξανόμενη πορεία, που επιτρέπει στην Τράπεζα να αναπτύσσεται και να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις του ανταγωνισμού, αποδίδεται στην εμπιστοσύνη της τοπικής κρητικής κοινωνίας με τις εγγραφές νέων μελών.

Η «Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα» έχοντας έντονο τοπικό χαρακτήρα, καθώς κατέχει σημαντικά μερίδια αγοράς στην Κρήτη και ειδικά στο νομό Ηρακλείου, αποσκοπεί στη ανάπτυξη καταστημάτων πανελλαδικά. Η Τράπεζα στοχεύει στρατηγικά να στηρίζει τους επαγγελματίες για την ανάπτυξη και εξυγίανση των επιχειρήσεών τους, καθώς και νέους επιχειρηματίες στο ξεκίνημα τους.

Παράλληλα αποσκοπεί στην συνεχή υλοποίηση σημαντικών έργων εκσυγχρονισμού του τεχνολογικού εξοπλισμού και της δομής της, με χαρακτηριστικό παράδειγμα την δημιουργία νέας πλατφόρμας ηλεκτρονικής τραπεζικής e-banking και mobile banking, νέας ιστοσελίδας και του νέου πρότυπου καταστήματος με έμφαση στην ψηφιακή τεχνολογία, στην Πλατεία Συντάγματος στην Αθήνα.

Τα κυριότερα οικονομικά μεγέθη έχουν ως εξής :

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ	2018
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ(*)	1.576.227
ΜΕΤΟΧΟΙ	85.345
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ (*)	10.462
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ(*)	74.411
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ(*)	1.512.413
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ(*)	1.257.596

* Χιλιάδες Ευρώ (000€)

Εικόνα 9 : Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα – Κατάστημα Πλ. Συντάγματος Αθήνα

2.3.10. Συνεταιριστική Τράπεζα Θεσσαλίας

Συστάθηκε στα Τρίκαλα το 1994 ως πιστωτικός συνεταιρισμός, ενώ από το 1998 λειτουργεί ως Συνεταιριστική Τράπεζα. Η δραστηριότητά της εκτείνεται σε όλη την περιοχή της Θεσσαλίας.

Η αναλυτική παρουσίαση των στοιχείων της θα ακολουθήσει στο επόμενο κεφάλαιο και θα αποτελέσει παράδειγμα για τον τρόπο που ιδρύεται, οργανώνεται, διοικείται και δραστηριοποιείται μία Συνεταιριστική Τράπεζα.

Εικόνα 10 : Συνεταιριστική Τράπεζα Θεσσαλίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΙΔΡΥΣΗ – ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΔΟΜΗ – ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Η παρουσίαση του τρόπου ίδρυσης, οργάνωσης και λειτουργίας μιας Συνεταιριστικής Τράπεζας επιλέχθηκε να γίνει με ένα πρακτικό παράδειγμα λειτουργούσας Συνεταιριστικής Τράπεζας η οποία θα είναι η Συνεταιριστική Τράπεζα Θεσσαλίας. (Πηγή www.bankofthessaly.gr).

➤ Η πορεία της ιστορικά από Πιστωτικός Συνεταιρισμός σε Συνεταιριστική Τράπεζα :

Συστάθηκε στα Τρίκαλα, όπου και η έδρα (Δήμος Τρικαίων), στις 29/5/1994, με ιδρυτική συνέλευση, ως αμιγής πιστωτικός συνεταιρισμός περιορισμένης ευθύνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.1667/1986, με την επωνυμία «Πιστωτικός Αναπτυξιακός Συνεταιρισμός Ν. Τρικάλων Συν. Π.Ε.».

Το Καταστατικό που συντάχθηκε και αποτελούνταν από 48 άρθρα, εγκρίθηκε με την πράξη 313/1994 της Ειρηνοδίκη Τρικάλων και καταχωρήθηκε στο ειδικό μητρώο Αστικών Συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου Τρικάλων (έδρα συνεταιρισμού) με αύξοντα αριθμό 2/1994.

Η ίδρυση του αποτέλεσε πρωτοβουλία επιχειρηματικών και επαγγελματικών φορέων του Νομού Τρικάλων, του Εμπορικού Βιομηχανικού Επιμελητηρίου, της Ομοσπονδίας Επαγγελματοβιοτεχνών και του Εμπορικού Συλλόγου. Οι πρόεδροι των οργανώσεων αυτών συμμετείχαν μαζί με γνωστά επιχειρηματικά στελέχη της τοπικής κοινωνίας, στο πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο δίνοντας στο εγχείρημα την αναγκαία προβολή. Από το 1996 μοναδικός στόχος έγινε η συγκέντρωση του απαιτούμενου κεφαλαίου για την μετεξέλιξη του Πιστωτικού Συνεταιρισμού σε Πιστωτικό Ίδρυμα και οι δραστηριότητες εμπλουτίστηκαν με την χορήγηση δανείων και η δράση αυτή βοήθησε στη επιτάχυνση του ρυθμού συγκέντρωσης των κεφαλαίων.

Επίσης όλες οι τροποποιήσεις που μεσολάβησαν από τότε ακολούθησαν την ίδια διαδικασία, με τελευταία την τροποποίηση που έγινε με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης στις 14.05.2019, το κωδικοποιημένο καταστατικό είναι 49 άρθρων και εγκρίθηκε με την πράξη 514/2019 του Ειρηνοδίκη Τρικάλων.

Κατόπιν σχετικής αίτησης, τον Ιούνιο του 1998 και με την απόφαση υπ' αριθμ. 605/9/15.12.97 της ΕΝΠΘ της ΤτΕ, μετεξελίχθηκε σε Πιστωτικό Ίδρυμα των Ν.1667/86 και Ν.2076/92, αλλάζοντας την επωνυμία σε «Συνεταιριστική Τράπεζα Νομού Τρικάλων».

Η άδεια δόθηκε σε επίπεδο Νομού και δημιουργήθηκαν αρχικά 4 καταστήματα. Στην πόλη των Τρικάλων 2, ένα στην Καλαμπάκα και ένα στην Ελάτη, ενώ μέσω του τότε Ομίλου Συνεταιριστικών Τραπεζών – Πανελληνίας Τράπεζας απέκτησε δίκτυο εξυπηρέτησης σε όλη σχεδόν την χώρα.

Στην συνέχεια και αφού συγκεντρώθηκε το απαιτούμενο επιπλέον κεφάλαιο (Ν.2076/92 και ΠΔΤΕ 2258/1993 όπως τροποποιούνταν και ίσχυαν σε κάθε χρονική στιγμή) δόθηκε από την ΤτΕ η δυνατότητα δημιουργίας καταστημάτων σε επίπεδο Περιφέρειας. Η Γενική Συνέλευση στις 7.6.2007 αποφάσισε την μετονομασία σε «ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΣΥΝ ΠΕ» η οποία εγκρίθηκε από την ΤτΕ με την απόφαση ΕΤΠΘ 247/24.7.2007. Ακολούθησε επέκταση σε όλη την Θεσσαλία με την δημιουργία 2 καταστημάτων στην Λάρισα, 2 στον Βόλο, 1 στην Καρδίτσα και μία θυρίδα στην Φαρκαδόνα.

Το γεγονός ότι μία συνεταιριστική τράπεζα δεν είναι ανώνυμη εταιρία αλλά διατηρεί την νομική μορφή του πιστωτικού συνεταιρισμού που λαμβάνει από την ΤτΕ άδεια λειτουργίας ως πιστωτικό ίδρυμα και που πρέπει αυτό να αναφέρεται στην επωνυμία με δυνατότητα χρήσης του όρου συνεταιριστική τράπεζα, βεβαιώνεται και από τίτλο του ισχύοντος Καταστατικού : «Καταστατικό της ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΣΥΝ. ΠΕ, όπως ισχύει σήμερα μετά την τροποποίηση με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των συνεταίρων της 14^{ης} Μαΐου 2019 σύμφωνα με τις υποδείξεις της ΤτΕ – Καταστατικό του Αστικού Συνεταιρισμού με την Επωνυμία ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΟΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΣΥΝ.ΠΕ» καθώς και οι αναφορές στο καταστατικό : α) άρθρο 1 – Σύσταση – Επωνυμία – Διακριτικός Τίτλος – Σήμα, με παράθεση των αποφάσεων και των εγκρίσεων σύστασης και λειτουργίας και β) άρθρο 47 – Νομικό Πλαίσιο, ότι η Νομοθεσία που εφαρμόζεται είναι ο Ν.1667/86, ο Ν.2076/1992 και η ΠΔΤΕ 2258/1993 όπως εκάστοτε ισχύουν καθώς και οι διατάξεις του Αστικού και Εμπορικού Δικαίου. Επίσης για την ισχύ του Καταστατικού και κάθε τροποποίησής του (άρθρο 49 – Έγκριση Καταστατικού) απαιτείται τόσο η λήψη σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης με νόμιμη έγκριση από το Ειρηνοδικείο Τρικάλων (όπως ισχύει για τους αστικούς πιστωτικούς συνεταιρισμούς) όσο και προηγούμενη σχετική απόφαση της ΕΝΠΘ της ΤτΕ (όπως ισχύει για τα πιστωτικά ιδρύματα).

Το Καταστατικό μετά και από την τελευταία τροποποίηση αποτελείται πλέον από 49 άρθρα και έχει την παρακάτω δομή :

- Κεφάλαιο Α' : Σύσταση – Επωνυμία – Έδρα – Διάρκεια – Σκοπός (Άρθρα 1-4)
Επισημαίνονται η αόριστη διάρκεια και ότι στο σκοπό που είναι κυρίως οικονομικός, περιλαμβάνονται τόσο τα χαρακτηριστικά ενός αστικού πιστωτικού συνεταιρισμού (Ν.1667/86 και συνεταιριστικές αρχές) όσο και η διενέργεια εργασιών πιστωτικών ιδρυμάτων (πλην underwriting) κατόπιν αποφάσεων της ΤτΕ (Ν.2076/1992 και ΠΔΤΕ 2258/1993 όπως εκάστοτε ισχύουν για τις συνεταιριστικές τράπεζες) Επίσης ρητά καταγράφεται με ποιους συνεργάζεται η συνεταιριστική τράπεζα «αποκλειστικά με τα μέλη του πιστωτικού συνεταιρισμού, με άλλα πιστωτικά ιδρύματα, με το Ελληνικό Δημόσιο ενώ συναλλαγές με άλλα πρόσωπα πλην αυτών επιτρέπεται μόνο εφόσον σε αυτές συμμετέχει μέλος του συνεταιρισμού». Παράλληλα «κατόπιν έγκρισης της ΤτΕ μπορεί να συναλλάσσεται και με μη μέλη μέχρι του ποσού που σε καμία περίπτωση δεν θα υπερβαίνει κατά ποσοστό 50% επί των χορηγήσεων του ή των καταθέσεών του, και υπό τους ειδικούς όρους και προϋποθέσεις που τυχόν θέτει κατά περίπτωση η ΤτΕ». Παρέχεται επίσης η δυνατότητα ίδρυσης ή συμμετοχής σε εταιριών του χρηματοπιστωτικού τομέα.
- Κεφάλαιο Β' : Μέλη – Εγγραφή – Διαγραφή – Δικαιώματα – Υποχρεώσεις (Άρθρα 5-10)
Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν κάποιες επισημάνσεις όπως :

Μέλη γίνονται πέραν των μόνιμων κατοίκων της περιοχής που δραστηριοποιείται ο Συνεταιρισμός, και κάτοικοι άλλων περιοχών εφόσον κατάγονται από τις περιοχές δραστηριοποίησης.

Η δυνατότητα οικειοθελούς αποχώρησης συνεταίρου παρέχεται μετά την συμπλήρωση τουλάχιστον τριετίας από την απόκτηση της ιδιότητας του μέλους και η εξόφληση των μερίδων γίνεται βάσει του Ν.1667/86 και του Ν.4261/2014 καθώς και των εκάστοτε προβλέψεων του Καταστατικού. Στους αποχωρούντες αποδίδεται η αξία της συνεταιριστικής μερίδας που αναλογεί στην καθαρή περιουσία του συνεταρισμού όπως αυτή προκύπτει από τον ελεγμένο, από Ορκωτούς ή νόμιμους Ελεγκτές, ισολογισμό της τελευταίας χρήσης και παράλληλα, επειδή ο συνεταρισμός λειτουργεί ως πιστωτικό ίδρυμα, η απόδοση τελεί υπό την πρόσθετη προϋπόθεση ότι δεν θίγονται οι υποχρεώσεις του συνεταρισμού που συναρτώνται με το ύψος των ιδίων κεφαλαίων σύμφωνα με του κανόνες των εποπτικών αρχών (ΤτΕ).

Οι έννοιες των όρων «Συνέταιρος» και «Μέλος» είναι ταυτόσημες.

Ο Συνεταιρισμός είναι περιορισμένης ευθύνης και κάθε συνέταιρος ευθύνεται σύμφωνα με τον Ν.1667/86 και μέχρι την αξία των μερίδων του.

- **Κεφάλαιο Γ΄ : Όργανα Διοίκησης και Ελέγχου (άρθρα 11- 16)**

Διοικητικό Συμβούλιο (δικαιώματα και διαδικασίες εκλογής, συγκρότηση, αρμοδιότητες, ευθύνες μελών, ασυμβίβαστα εκλογής, διαδικασία συνεδριάσεων, καθήκοντα προέδρου, αντιπροέδρων, γραμματέα και ταμία)

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η διάταξη ότι δεν μπορούν να είναι υποψήφιοι για το Διοικητικό Συμβούλιο τα μέλη που έχουν δάνεια (συνολικά ή τμηματικά) σε καθυστέρηση άνω των τριών μηνών ή έχουν δικαστικές εμπλοκές με την Τράπεζα για καθυστερημένες οφειλές τους, εκτός εάν έχουν εξοφλήσει ολοσχερώς κατά τον χρόνο της πρώτης δημοσίευσης της πρόσκλησης της Γενικής Συνέλευσης. Επίσης υπάρχουν λόγοι αποκλεισμού από την υποψηφιότητα που περιγράφονται ρητά στο Καταστατικό όπως η μη κατοχή πτυχίου Α.Ε.Ι. ή ισοδύναμου τίτλου, κάποιες δικαστικές καταδίκες, κάποιες σχέσεις εργασίας με την τράπεζα, περιπτώσεις λήψης ή εγγύησης δανείων (οι ίδιοι ή κάποιιοι συγγενείς τους) με υπόλοιπα άνω του 1 εκατομμυρίου ευρώ, κλπ.

- **Κεφάλαιο Δ΄ : Γενική Συνέλευση (άρθρα 17- 20)**

Συγκρότηση, αρμοδιότητες, διαδικασίες σύγκλισης, θέματα προς συζήτηση, τρόπος εκπροσώπησης των μελών, δικαίωμα ψήφου ανάλογα με τις μερίδες που κατέχει ο καθένας, εκλογή οργάνων. Η γενική συνέλευση απαρτίζεται από όλα τα μέλη.

- **Κεφάλαιο Ε΄ : Κεφάλαια του Συνεταιρισμού (άρθρα 21-29)**

Η προέλευση των κεφαλαίων που είναι πόροι του συνεταρισμού απαρτίζονται από τις συνεταιριστικές μερίδες, το τακτικό αποθεματικό, τα έκτακτα αποθεματικά, τα ειδικά αποθεματικά και από κάθε είδους δωρεές και επιχορηγήσεις. Πέραν αυτών ο συνεταρισμός σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο μπορεί να αντλεί κεφάλαια από την συγκέντρωση καταθέσεων, από την σύναψη δανεισμού καθώς κι από την έκδοση ονομαστικών ομολόγων.

Κάθε συνέταιρος εγγράφεται για μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα ενώ έχει το δικαίωμα απόκτησης απεριόριστου αριθμού προαιρετικών συνεταιριστικών μερίδων. Όλες οι μερίδες είναι ίσης αξίας.

Η ονομαστική αξία της συνεταιριστικής μερίδας είχε οριστεί αρχικά στο ποσό των δραχμών 200.000 (ευρώ 586,94) και ύστερα από διάφορες τροποποιήσεις με αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων στις 14.05.2019 η ονομαστική αξία μειώθηκε σε 25 ευρώ.

Κάθε εγγραφόμενος εκτός από την «ονομαστική αξία» (υποχρεωτικής και προαιρετικής) καταβάλλει επιπλέον «δικαίωμα εγγραφής» που καθορίζεται κάθε φορά από το Διοικητικό

Συμβούλιο (στο Καταστατικό της 14.05.2019 ήταν ευρώ 29,35) καθώς και «εισφορά» ανάλογη με την καθαρή περιουσία του συνεταιρισμού όπως αυτή προκύπτει από τον ελεγμένο ισολογισμό της τελευταίας χρήσης και με μέθοδο αποτίμησης, της τυχόν υπεραξίας της, αυτή της λογιστικής αξίας που θα πιστοποιείται από τους ελεγκτές.

Τα μέλη επίσης υποβάλλονται σε τυχόν έκτακτες εισφορές, με δεσμευτική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, για την κάλυψη έκτακτων ζημιών ή αναγκών του συνεταιρισμού.

- Κεφάλαιο ΣΤ' : Οικονομική Διαχείριση (άρθρα 30- 33)

Το λογιστικό σύστημα είναι αυτό που προβλέπεται από τους νόμους τόσο για τους πιστωτικούς συνεταιρισμούς όσο και για τα πιστωτικά ιδρύματα (Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς – ΔΠΧΑ και ελεγμένες όπως ο νόμος ορίζει).

Κάθε συνέταιρος έχει δικαίωμα στα ετήσια καθαρά κέρδη. Η διανομή των κερδών ακολουθεί τα οριζόμενα ρητά στο Καταστατικό (άρθρο 32) και στους Νόμους ενώ ο τρόπος καταβολής των μερισμάτων καθορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο στα πλαίσια του άρθρου 32 του Καταστατικού.

Στις περιπτώσεις ζημιών αυτές καλύπτονται και επιμερίζονται όπως το Καταστατικό περιγράφει αναλυτικά (άρθρο 33).

- Κεφάλαιο Ζ' : Διάλυση και Εκκαθάριση – Αναβίωση του Συνεταιρισμού (άρθρα 34-35)

- Κεφάλαιο Η' : Γενικές Διατάξεις (άρθρα 36 – 45)

Στο κεφάλαιο αυτό υπάρχουν διατάξεις για τα βιβλία του συνεταιρισμού, για τις δανειοδοτήσεις και τους όρους χορήγησης και κάλυψής τους, την συγχώνευση, τις κανονικές συναλλαγές με αγράμματους συνέταιρους, το προσωπικό, την αποζημίωση των εξερχομένων, την συμμετοχή σε ενώσεις κι ομοσπονδίες, την σφραγίδα του συνεταιρισμού κλπ.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι διατάξεις που αφορούν στην δανειοδότηση των συνεταίρων. Ο συνεταιρισμός χορηγεί δάνεια μόνο προς τα μέλη του. Το είδος, το ύψος και οι όροι χορήγησης των πάσης φύσεως δανείων καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με την ΠΔΤΕ 2258/93 όπως ισχύει κάθε φορά. Το ύψος δανείων προς τον ίδιο συνέταιρο ως ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει αυτό που κάθε φορά καθορίζεται από την ΤτΕ.

Στις διατάξεις υπάρχει πρόβλεψη για δυνατότητα συγχωνεύσεων με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης με αυξημένη απαρτία.

- Κεφάλαιο Θ' : Μεταβατική Διάταξη (άρθρο 46)

- Κεφάλαιο Ι' : Τελικές Διατάξεις (άρθρα 47 - 49)

Γίνεται αναφορά στο Νομικό Πλαίσιο που ισχύσει (Ν.1667/1986, Ν2076/1992 και ΠΔΤΕ 2258/1993 όπως τροποποιούνται και κάθε φορά ισχύουν) και στην έγκριση του Καταστατικού και των τροποποιήσεών του με αναφορά του πότε έγιναν χρονολογικά.

➤ Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Συνεταιριστικής Τράπεζας Θεσσαλίας, σχεδιάζει, εποπτεύει και ελέγχει την πορεία και εξέλιξη της Τράπεζας και έχει την παρακάτω σύνθεση :

Λάππας Αναστάσιος - Πρόεδρος - Εκτελεστικό Μέλος

Καλογερομήτρος Δημήτριος - Α' Αντιπρόεδρος

Δημοβέλης Γεώργιος - Β' Αντιπρόεδρος

Αλιάγας Αθανάσιος - Γραμματέας

Ταμπακιώτης Ευάγγελος - Ταμίας

Τσιώνας Ιωάννης - Αναπληρωτής Γραμματέας

Πλησιώτης Σωτήριος - Αναπληρωτής Ταμίας
 Γάτος Δημήτριος - Μέλος – Εκτελεστικό Μέλος
 Λέντζας Σοφοκλής - Μέλος
 Μπαλατσός Σπυρίδων - Μέλος
 Νάκης Βασίλειος – Μέλος

➤ Έλεγχος της Τράπεζας

Η Τράπεζα ελέγχεται από : α) τους Εσωτερικούς Ελεγκτές, β) τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές και γ) τη Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος.

➤ Προϊόντα – Υπηρεσίες

	ΙΔΙΩΤΕΣ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ – ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ	ΑΓΡΟΤΕΣ
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ	Λογαριασμός Ταμιευτηρίου Τρεχούμενος Λογαριασμός Μισθοδοσίας- Σύνταξης Προθεσμιακές καταθέσεις	Όψεως Μισθοδοσίας Προθεσμιακές Καταθέσεις	Λογαριασμός Αγροτικό Ταμιευτήριο Τρεχούμενος Λογαριασμός Σύνταξης Προθεσμιακές καταθέσεις
ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΔΑΝΕΙΑ	Καταναλωτικά Στεγαστικά Δάνεια εγκατάστασης φυσικού αερίου	Κεφάλαιο Κίνησης Μακροπρόθεσμα Ειδικές χρηματοδοτήσεις για μικρές επιχειρήσεις	Αγροτικά χρηματοδοτικά προϊόντα μέσω δράσεων Κεφάλαια Κίνησης για Αγρότες Ανοιχτά κεφάλαια κίνησης συνδεδεμένα με επιδοτήσεις Μακροπρόθεσμα δάνεια (γης / εξοπλισμού / ζωικού κεφαλαίου)

ΚΑΡΤΕΣ	Χρεωστικές Πιστωτικές Προπληρωμένες Ασφάλεια Συναλλαγών με Κάρτες	Χρεωστική Εταιρική Χρεωστική Πιστωτική Εταιρική Πιστωτική Προπληρωμένη Ασφάλεια Συναλλαγών με Κάρτες Μηχανήματα αποδοχής καρτών	Χρεωστικές Πιστωτικές Προπληρωμένες Ασφάλεια Συναλλαγών με Κάρτες
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	Πληρωμές Μεταφορά Κεφαλαίων Θυρίδες e-banking Ασφάλεια ηλεκτρονικών συναλλαγών Χρήση ATMs	Έκδοση Εγγυητικών Επιστολών Leasing Μισθοδοσία Επιχειρήσεων και Οργανισμών Πληρωμές Μεταφορά Κεφαλαίων Θυρίδες e-banking Ασφάλεια ηλεκτρονικών συναλλαγών Χρήση ATMs	Leasing Μισθοδοσία Επιχειρήσεων και Οργανισμών Πληρωμές Μεταφορά Κεφαλαίων Θυρίδες e-banking Ασφάλεια ηλεκτρονικών συναλλαγών Χρήση ATMs
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	Γενικές Ασφάλειες Ζωής – Υγείας Απώλειας Πορτοφολιού – Καρτών	Γενικές Ασφάλειες Ζωής – Υγείας Απώλειας Πορτοφολιού – Καρτών	Γενικές Ασφάλειες Ζωής – Υγείας Απώλειας Πορτοφολιού – Καρτών

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	Διάθεση Ομόλογου εκδόσεως της Τράπεζας προς μέλη του Συνεταιρισμού και Πιστωτικά Ιδρύματα. Τα μη μέλη πρέπει πρώτα να αγοράσουν συνεταιριστική μερίδα.	Διάθεση Ομόλογου εκδόσεως της Τράπεζας προς μέλη του Συνεταιρισμού και Πιστωτικά Ιδρύματα. Τα μη μέλη πρέπει πρώτα να αγοράσουν συνεταιριστική μερίδα.	Διάθεση Ομόλογου εκδόσεως της Τράπεζας προς μέλη του Συνεταιρισμού και Πιστωτικά Ιδρύματα. Τα μη μέλη πρέπει πρώτα να αγοράσουν συνεταιριστική μερίδα.
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΦΟΡΕΩΝ		Μικροχρηματοδοτήσεις μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων Δάνεια επιχειρηματικά μέσω δράσεων του ταμείου επιχειρηματικότητας (ΤΕΠΙΧ) Δάνεια βιώσιμων επενδυτικών σχεδίων με την εγγύηση του ταμείου εγγυοδοσίας (ΕΤΕΑΝ - ΤΕΠΙΧ)	Δάνεια ενεργειακής εξοικονόμησης κατοικιών

- **Οργανόγραμμα :** Η Τράπεζα προκειμένου να ανταποκριθεί στο πλήθος των απαιτούμενων εξειδικευμένων λειτουργιών πρέπει να είναι οργανωμένη με σαφή δομή και καθορισμένες εργασίες ανά τομέα δράσης της. Επίσης πρέπει να είναι πλήρως καθορισμένες οι αρμοδιότητες, η ιεραρχία στην διοίκηση και οι δομές μέτρησης κόστους και ελέγχων, με βάση τις σύγχρονες πρακτικές που αφορούν στην τραπεζική λειτουργία. Η σχηματική απεικόνιση των δομών διοίκησης και λειτουργίας δίνονται με την βοήθεια ενός οργανογράμματος, που παρατίθεται στο παράρτημα.
- **Σημαντικοί ιστορικοί σταθμοί :** α) η μεταφορά της έδρας της διοίκησης, τον Αύγουστο του 2015, σε νέο υπερσύγχρονο και λειτουργικό κτίριο στα Τρίκαλα που κατασκευάστηκε με την φιλοδοξία να γίνει εργαλείο χάραξης και υλοποίησης της στρατηγικής και των πολιτικών της Τράπεζας και β) η απόφαση, το 2018, της προμήθειας νέας τραπεζικής μηχανογραφικής εφαρμογής, που υλοποιείται εντός του 2019, η οποία θα εξασφαλίσει υψηλό επίπεδο λειτουργικότητας, αξιοπιστίας και ασφάλειας.

Εικόνα 11 : Συνεταιριστική Τράπεζα Θεσσαλίας

- Στοιχεία δράσης της Τράπεζας : Ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις Συνεταιριστικές Τράπεζες παρουσιάζει η εξέλιξη του αριθμού των συνεταίρων καθώς το ύψος του συνεταιριστικού κεφαλαίου και των ιδίων κεφαλαίων. Σύμφωνα με τον απολογισμό 2018 της Συνεταιριστικής Τράπεζας Θεσσαλίας, ο αριθμός των συνεταίρων ακολούθησε συνεχή αυξητική πορεία από το 2015 έως το 2018 και ο αριθμός των συνεταίρων από 12.015 το 2015 ανήλθε σε 14.460 το 2018. Την ίδια πορεία εμφάνισε και ο αριθμός των συνεταιριστικών μερίδων που από 326.187 το 2015 ανήλθε σε 344.282 το 2018 καθώς και το συνεταιριστικό κεφάλαιο που από 11,96 εκατομμύρια ευρώ το 2015 ανήλθε σε 12,6 εκατομμύρια ευρώ το 2018. Τα ίδια κεφάλαια το 2018 μειώθηκαν σε 12,16 εκατομμύρια ευρώ. Η ονομαστική τιμή της συνεταιριστικής μερίδας παρέμεινε σταθερή στα 36,69 ευρώ με την τιμή αγοράς της το 2018 να διαμορφώνεται σε 35,33 ευρώ. Ως προς την δυνατότητα εξαγοράς συνεταιριστικών μερίδων, που και αυτή παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις συνεταιριστικές τράπεζες, λόγω της οικονομικής κρίσης και της ανάγκης διατήρησης των κεφαλαίων, η ΤτΕ όρισε ότι επιτρέπεται η εξαγορά ετησίως μέχρι του 2% των ιδίων κεφαλαίων της τράπεζας Θεσσαλίας με τιμή εξαγοράς 35,33 ευρώ, όπως καθορίζεται σύμφωνα με το καταστατικό και την λογιστική αξία της μερίδας (www.bankofthessaly.gr – απολογισμός 2018) .
- Όπως συνέβηκε στα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα κατά την περίοδο της κρίσης, κρίσιμο πρόβλημα αποτελεί το θέμα των προβληματικών (κόκκινων) δανείων και της αυστηρότητας με την οποία αντιμετωπίζεται η εξέλιξη του θέματος αυτού, από τις εποπτικές αρχές. Λόγω της αρνητικής επίδρασης των «κόκκινων δανείων» κατά τα χρόνια της κρίσης, υπήρξε μείωση της καθαρής θέσης και ένα από τα μέτρα αντιμετώπισης το οποίο εισηγήθηκε το Διοικητικό Συμβούλιο στην Γενική Συνέλευση ήταν, για το 2018 , να μην επιτραπεί εξαγορά μεριδίων ούτε διανομή μερίσματος, παρά την ύπαρξη κερδοφόρου καθαρού αποτελέσματος ύψους 825.120 ευρώ (www.bankofthessaly.gr – απολογισμός 2018). Η αρνητική επίδραση των προβληματικών δανείων γίνεται σαφέστερα αντιληπτή, από την αναφορά που υπάρχει στην έκθεση του Διοικητικού

Συμβουλίου για τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις 2018, σύμφωνα με την οποία : «Σημαντικό στοιχείο πρόκλησης και για την χρήση 2018 παρέμεινε το θέμα της διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων τα οποία ανέρχονται στο 50% του δανειακού χαρτοφυλακίου. Έναντι των απαιτήσεων έχουν ληφθεί προβλέψεις οι οποίες ανέρχονται σε ποσοστό 52%. Η Τράπεζα έχει εντατικοποιήσει τις προσπάθειες αντιμετώπισης». (www.bankofthessaly.gr – ετήσιες οικονομικές καταστάσεις 31.12.2018).

- Για την αποκατάσταση της δυνατότητας εξαγοράς συνεταιριστικών μερίδων (ελεύθερη αποχώρηση συνταίρων) και μάλιστα με συμφέρουσα τιμές εξαγοράς καθώς και για την ύπαρξη αξιόλογης μερισματικής απόδοσης στους συνταίρους (ώστε να καταστεί ελκυστική η παραμονή των συνταίρων και η είσοδος νέων), καθοριστικό ρόλο παίζει η γενικότερη εξομάλυνση της ελληνικής οικονομίας και εγχώριου τραπεζικού συστήματος καθώς και η εξέλιξη των «κόκκινων δανείων», που επηρεάζουν το ύψος των προβλέψεων, την κερδοφορία και το ύψος των ιδίων κεφαλαίων, τα οποία αποτελούν σημαντικά κριτήρια κρίσιμων αποφάσεων για την εξέλιξη κάθε πιστωτικού ιδρύματος.
- Για το 2019 οι στόχοι είναι, η συνέχιση αντιμετώπισης των προβληματικών δανείων, η αύξηση της κερδοφορίας, η διατήρηση των θέσεων εργασίας, η προώθηση διάθεσης νέων συνεταιριστικών μερίδων, η έκδοση ομολόγων για την ενίσχυση των εποπτικών κεφαλαίων της Τράπεζας, η διεύρυνση της γκάμας των προσφερόμενων υπηρεσιών και προϊόντων και η περεταίρω ανάπτυξη εργασιών (ασφαλιστικά προϊόντα, κάρτες και μηχανήματα αποδοχής τους, συμμετοχή σε προγράμματα και δράσεις ενίσχυσης της τοπικής επιχειρηματικότητας, κλπ.), η αξιοποίηση και αναβάθμιση των ηλεκτρονικών μέσων και εργαλείων (ιστοσελίδα, e-banking, συστήματα πληροφόρησης και ελέγχου, επιτάχυνση ψηφιακού μετασχηματισμού κλπ.), η εφαρμογή σύγχρονων δομών και διαδικασιών καθώς και σύγχρονων εργαλείων εξυπηρέτησης και ενημέρωσης των πελατών – συνταίρων (www.bankofthessaly.gr).
- Όραμα και αποστολή : Σύμφωνα με την Τράπεζα, «όραμά της είναι η ανάπτυξη μιας ισχυρής περιφερειακής και προοπτικά εθνικής Συνεταιριστικής Τράπεζας, που θα έχει στο κέντρο της δράσης της το συνταίρο – πελάτη που δραστηριοποιείται ή κατάγεται από την Περιφέρεια Θεσσαλίας και θα διαθέτει ως Οργανισμός, αναπτυξιακή δυναμική, σύγχρονη λειτουργία, φιλική εξυπηρέτηση και υψηλή αποδοτικότητα». Σαν αποστολή της θεωρεί την διάδοση της Συνεταιριστικής Πίστης, που γεννιέται από την τοπική κοινωνία και πάντα εξυπηρετεί τα συμφέροντά της. Που αξιοποιεί την τοπική αποταμίευση σε χορηγήσεις που στηρίζουν την τοπική επιχειρηματικότητα, ενώ τα κέρδη επιστρέφουν ως μερίσματα και υπεραξίες στους ίδιους τους συνταίρους – πελάτες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΚΑΙ Η ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΟΥΣ

4.1 Συγκριτικά πλεονεκτήματα – σημεία αδυναμιών των Συνεταιριστικών Τραπεζών

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες χαρακτηρίζονται από αρκετές ιδιαιτερότητες συγκρινόμενες με αυτές, που το ευρύ κοινό αντιλαμβάνεται ως κλασικές εμπορικές Τράπεζες.

Κύρια αιτία των ιδιαιτεροτήτων αποτελεί το γεγονός ότι μία Συνεταιριστική Τράπεζα μπορεί να έχει την άδεια λειτουργίας ως Πιστωτικό Ίδρυμα, έχει όμως την νομική μορφή Πιστωτικού Συνεταιρισμού και όχι εμπορικής και κερδοσκοπικής Ανώνυμης Εταιρίας.

Από τις ιδιαιτερότητες αυτές πηγάζουν ουσιαστικά, στην συντριπτική τους πλειοψηφία, τα συγκριτικά πλεονεκτήματα αλλά και τα σημεία αδυναμιών τους ενώ οι περισσότερες από αυτές τις ιδιαιτερότητες έχουν διττό ρόλο αφού αποτελούν ταυτόχρονα πηγή πλεονεκτημάτων αλλά και αδυναμιών.

Κύριο πλεονέκτημα αποτελεί ο ίδιος ο θεσμός των Συνεταιριστικών Τραπεζών, που θεωρείται ως σημαντικός προωθητικός παράγοντας κοινωνικής και περιφερειακής ανάπτυξης, αφού το συνεταιριστικό τραπεζικό σύστημα ιδρύθηκε για να καλύψει επιτακτικές ανάγκες σχετιζόμενες με την ίδια την οικονομική επιβίωση διάφορων επαγγελματικών και συντεχνιακών κλάδων. Οι επιχειρήσεις τέτοιων κλάδων, όπως για παράδειγμα μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, αλλά και νοικοκυριά συγκεκριμένων περιοχών, λόγω περιορισμένου οικονομικού μεγέθους και περιορισμένης κεφαλαιακής δυνατότητας και επάρκειας, είχαν ανάγκη χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων τους, όμως αντιμετώπιζαν σημαντικές δυσκολίες πρόσβασης στο υφιστάμενο τραπεζικό καθεστώς. Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες με δεδομένο ότι αποτελούν πιστωτικούς συνεταιρισμούς έχουν στην φιλοσοφία τους την έννοια της αλληλεγγύης των μελών – συνεταίρων και παράλληλα σχεδόν όλοι οι πελάτες είναι και συνέταιροι. Όμως το γεγονός αυτό από την εμπορική σκοπιά αποτελεί περιοριστικό παράγοντα διεύρυνσης του όγκου των εργασιών, αφού οι πελάτες μη μέλη υπόκεινται από τον νόμο σε περιορισμούς.

Ένα από τα βασικότερα χαρακτηριστικά, που θεωρείται σχεδόν συμφυτό με την έννοια της Συνεταιριστικής Τράπεζας, είναι ο τοπικός χαρακτήρας. Λόγω αυτού γνωρίζουν σφαιρικότερα και βαθύτερα τις τοπικές οικονομικές ανάγκες και αγορές, απασχολούν προσωπικό από τις περιοχές δραστηριοποίησης, απολαμβάνουν μεγαλύτερης ευελιξίας και έχουν αξιόλογες δυνατότητες περιστολής του λειτουργικού κόστους. Η αναγνωρισιμότητά τους στις τοπικές κοινωνίες είναι σημαντική, δεδομένου ότι οι καταθέσεις και τα δανειακά κεφάλαια ανακυκλώνονται στις τοπικές αγορές ενώ οι ίδιες αποτελούν πρόσφορο εργαλείο στήριξης των νέων επιχειρηματικών προσπαθειών στις αγορές αυτές.

Από μία άλλη οπτική γωνία ο τοπικός χαρακτήρας περιορίζει, συγκεκριμένα με τις εμπορικές τράπεζες, την δυνατότητα των Συνεταιριστικών Τραπεζών να έχουν την ίδια ευχέρεια πρόσβασης στους χώρους των εξειδικευμένων και σημαντικά εκπαιδευμένων στελεχών και προσωπικού ενώ η έλλειψη εκτεταμένου δικτύου έχει επιπτώσεις στις δυνατότητες πολυποίκιλων συναλλαγών σε πανελλήνιο επίπεδο, αυξάνοντας τον βαθμό δυσκολίας και το κόστος τους. Ως ένα παράδειγμα αναφέρεται η ανάληψη μετρητών από αυτόματο μηχάνημα ενός πελάτη Συνεταιριστικής Τράπεζας σε κάποια άλλη πόλη της χώρας. Η συναλλαγή θα πρέπει να γίνει από δίκτυο άλλης τρίτης Τράπεζας με κόστος ή για τον ίδιο ή για την Συνεταιριστική Τράπεζα εάν έχει σχετική συμφωνία με την τρίτη Τράπεζα. Για παρεμφερείς λόγους οι Συνεταιριστικές Τράπεζες υποχρεούνται σε υλοποίηση σημαντικών επενδύσεων σε πληροφοριακά συστήματα ηλεκτρονικών συναλλαγών και εκπαίδευση προσωπικού που πολλές φορές είναι ιδιαίτερα υψηλές για τις οικονομικές τους ευχέρειες, συγκρινόμενες με τις αντίστοιχες των μεγαλύτερων εμπορικών τραπεζών.

Η γεωγραφική κάλυψη των εργασιών, για την πλειοψηφία των Συνεταιριστικών Τραπεζών, είναι μικρής σχετικά εμβέλειας (επίπεδο νομού ή συγκεκριμένης περιφέρειας) και το γεγονός αυτό μαζί με τον συνεπακόλουθο μικρότερο όγκο εργασιών (συναλλαγές με λιγότερο πλήθος πελατών, περιορισμούς σε συναλλαγές με τον ίδιο συναίτερο ή ομάδα συνδεδεμένων συνεταίρων σε ποσοστό μικρό ως προς τα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας) μπορεί να δημιουργεί την αίσθηση ότι αποτελεί ανασταλτικό αναπτυξιακό παράγοντα, όμως από την άλλη αποτελεί εφιαλτήριο για περαιτέρω διείσδυση στις αγορές, με περιθώρια επιτυχημένων στοχεύσεων. Με την ίδια λογική μπορεί να θεωρείται σημείο αδυναμίας το μικρό ποσοστό μεριδίου αγοράς που κατέχουν οι Συνεταιριστικές Τράπεζες στην τραπεζική αγορά όμως αυτό μπορεί να είναι πλεονεκτική ευκαιρία με περιθώρια περαιτέρω ανάπτυξης.

Το γεγονός ότι στο ίδιο πρόσωπο συντρέχουν οι ιδιότητες του συνεταίρου, πελάτη, καταθέτη και δανειοδοτούμενου και μάλιστα με δραστηριότητα σε συγκεκριμένο τοπικό επίπεδο, δίνει στις Συνεταιριστικές Τράπεζες την δυνατότητα να έχουν πιο ολοκληρωμένη άποψη για την φερεγγυότητα των δανειοληπτών τους σε αντίθεση με τις πιστοδοτικές διαδικασίες των μεγαλύτερων εμπορικών Τραπεζών, που είναι κεντροποιημένες και αναπόφευκτα απομακρυσμένες από τις τοπικές κοινωνίες καθώς και καλύτερη γνώση για την σκοπιμότητα και τις προοπτικές πολλών τοπικών επενδύσεων. Παράλληλα τα ίδια αυτά δεδομένα αποτελούν κίνητρο συνέπειας από την πλευρά των δανειοληπτών αλλά δεν είναι λίγες οι φορές που γίνονται αιτία σύγκρουσης συμφερόντων, εμφάνισης νοοτροπίας πελατειακών σχέσεων, εσφαλμένης εκτίμησης κινδύνων και καθυστέρησης στην λήψη αναγκαίων επώδυνων αποφάσεων.

Σημείο σημαντικής δυσκολίας είναι το υψηλό απαιτούμενο επίπεδο αρχικού κεφαλαίου για την μετεξέλιξη ενός πιστωτικού συνεταιρισμού σε Συνεταιριστική Τράπεζα καθώς και τα απαιτούμενα κεφάλαια για διεύρυνση εργασιών σε ευρύτερες περιοχές από τον Νόμο, όπου αρχικά δραστηριοποιούνται (συνηθέστερα περιφέρεια, σπανιότερα επικράτεια). Οι εμπορικές τράπεζες έχουν μετόχους και οι εισηγμένες στο χρηματιστήριο έχουν την δυνατότητα να αντλήσουν κεφάλαια από την κεφαλαιαγορά απευθυνόμενες σε ευρύτατο επενδυτικό κοινό. Οι συνεταιριστικές δεν έχουν μετόχους, έχουν συνεταίρους - μέλη μεριδιούχους. Απευθύνονται σε περιορισμένες σχετικά αγορές για να βρουν μέλη που πρέπει να εγγραφούν με τις διαδικασίες των αστικών πιστωτικών συνεταιρισμών και να εισφέρουν αγοράζοντας

συνεταιριστικές μερίδες. Μπορεί να μην πιέζονται από ανάγκη αποδόσεων που έχουν οι μετοχές και να μην έχουν ζητήματα που αγγίζουν την διακύμανση τιμών μετοχής, έχουν όμως και αυτές την ανάγκη να μπορούν να αποδίδουν απόδοση - μερίδιο και έτσι να είναι ελκυστική η είσοδος νέων μελών με αγορά συνεταιριστικών μερίδων καθώς και η παραμονή στον συνεταιρισμό. Επισημαίνεται ότι ο μέτοχος μιας ανώνυμης εταιρίας δεν μπορεί να αποχωρήσει αποσύροντας τα κεφάλαια που έχει εισφέρει στην εταιρεία, αλλά μόνο να πωλήσει την μετοχή του σε τρίτον (μέσω χρηματιστηρίου στις εισηγμένες) και η ενέργεια αυτή δεν επηρεάζει το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας. Στην Συνεταιριστική Τράπεζα η αποχώρηση συνοδεύεται, παρά τους περιορισμούς που τυχόν να υπάρχουν στα καταστατικά και στις αποφάσεις της ΤτΕ για την διατήρηση της κεφαλαιακής επάρκειας, από ρευστοποίηση της συνεταιριστικής μερίδας και άρα μείωση του συνεταιριστικού κεφαλαίου και αποδυνάμωση της κεφαλαικής βάσης της Συνεταιριστικής Τράπεζας. Τέτοιες ενέργειες αποχωρήσεων γίνονται ακόμη πιο αποσταθεροποιητικές σε περιόδους ύφεσης ή κρίσεων.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι οι Συνεταιριστικές Τράπεζες ως πιστωτικά ιδρύματα μπορεί να αντιμετωπίζουν ίδιας φύσης κινδύνους με τα λοιπά πιστωτικά ιδρύματα, όμως οι ιδιαιτερότητές τους καθιστούν τους όποιους ενδεχόμενους κινδύνους πιο έντονους και τις ίδιες πιο ευάλωτες σε επιπτώσεις. Για τον λόγο αυτό σε περιόδους ύφεσης και κρίσης οι πιέσεις που δέχονται είναι ισχυρότερες. Το μικρό συγκριτικά μέγεθός τους σε σχέση με τα συστημικά πιστωτικά ιδρύματα, σε συνδυασμό με την λειτουργία τους σε περιορισμένο γεωγραφικά επίπεδο τις καθιστά ευκολότερα εκτεθιμένες όχι μόνο στους τραπεζικούς κινδύνους αλλά και πιο ευάλωτες ως προς τα συστήματα διαχείρισης των κινδύνων αυτών, καθώς και ως προς τα τεχνολογικά συστήματα, τα συστήματα εταιρικής διακυβέρνησης και την συχνότητα των περιπτώσεων εμφάνισης σύγκρουσης συμφερόντων.

4.2 Προοπτικές των Συνεταιριστικών Τραπεζών

Οι προοπτικές ανάπτυξης των Συνεταιριστικών Τραπεζών είναι στενά συνδεδεμένες με την γενικότερη ανάκαμψη και ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας αλλά ειδικότερα, λόγω του τοπικού τους χαρακτήρα, επηρεάζονται καθοριστικά από την οικονομική συγκυρία της τοπικής κοινωνίας όπου δραστηριοποιούνται.

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες έχοντας ιδιαίτερο ρόλο στη χρηματοδότηση των τοπικών κοινωνιών και της ατομικής, πολύ μικρής και μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας, μπορούν να βοηθήσουν σε τοπικό επίπεδο λειτουργώντας συμπληρωματικά με τις εμπορικές τράπεζες, στην πραγματοποίηση των στόχων της υπεύθυνης και ηθικής τραπεζικής, για προώθηση της οικονομικής βιώσιμης ανάπτυξης, της αξιοποίησης αναπτυξιακών δράσεων και ειδικών χρηματοδοτικών προγραμμάτων, της προστασίας του περιβάλλοντος και της κοινωνικής ευημερίας.

Με την εξειδικευμένο χαρακτήρα της δράσης και με την συνεταιριστική τους φιλοσοφία, μπορούν να ενισχύσουν βασικούς κλάδους όπως ο τουρισμός, η αγροτική παραγωγή, η μεταποίηση, η κοινωνική επιχειρηματικότητα, η καινοτομία και η πράσινη ανάπτυξη αλλά η εξειδίκευση αυτή σε μικρές επιχειρήσεις απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή καθόσον αυτές οι επιχειρήσεις είναι πιο ευάλωτες στις δυσμενείς μεταβολές των οικονομικών συγκυριών και

κρίσεων. Από την άλλη με δεδομένο ότι ένα από τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της ελληνικής οικονομίας, και ειδικότερα σε τοπικό επίπεδο, είναι το μεγάλο συγκριτικά ποσοστό ατομικών και μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, η εξειδίκευση αυτή των Συνεταιριστικών Τραπεζών αποτελεί μία αξιοσημείωτη ευκαιρία για το μέλλον.

Επειδή τέτοιες επιχειρηματικές δράσεις, τοπικής και βιώσιμης ανάπτυξης, απαιτούν πολλές φορές εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης από υπερεθνικούς ευρωπαϊκούς οργανισμούς (Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, προγράμματα δράσης Ευρωπαϊκής Ένωσης κλπ.) ήδη οι Συνεταιριστικές Τράπεζες έχουν αρχίσει δεσμούς συνεργασίας με σχετικούς θεσμούς καθώς και με φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, με στόχο μία αμοιβαία επωφελή συνεργασία σε περιοχές δράσης κοινού ενδιαφέροντος. Η διεύρυνση και η εμβάθυνση προς αυτή την κατεύθυνση αποτελεί μία ευκαιρία για το μέλλον των Συνεταιριστικών Τραπεζών.

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες μετά από την μακροχρόνια περίοδο της κρίσης δείχνουν να έχουν υποστεί επηρεασμό στην ευρωστία τους, με την ποιότητα του δανειακού τους χαρτοφυλακίου να έχει επιδεινωθεί και την κεφαλαιακή τους βάση σε κάποιες περιπτώσεις να έχει διαβρωθεί. Τα γεγονότα της περιόδου αυτής με τις ανακλήσεις αδειών λειτουργίας και τις ειδικές εκκαθαρίσεις Συνεταιριστικών Τραπεζών, μετά από τον εντοπισμό των αδυναμιών τους από τους επιτόπιους και εποπτικούς ελέγχους της ΤτΕ, δημιούργησαν προηγούμενο παράδειγμα και «κουλτούρα» αναγκαιότητας πραγματοποίησης στο μέλλον, έγκαιρων διορθωτικών κινήσεων για ελαχιστοποίηση και βελτίωση των αδυναμιών. Αλλά και οι συγχωνεύσεις προς την κατεύθυνση αυτή, δείχνουν ότι οι ενεργές και λειτουργούσες Συνεταιριστικές Τράπεζες έκαναν σοβαρή προσπάθεια προσαρμογής στα απαιτητικά δεδομένα των καιρών, με το βλέμμα στραμμένο σε ένα πιο ευοίωνο μέλλον ισορροπίας και προόδου.

Είναι πλέον πιο ευδιάκριτο ότι τα ήδη σημαντικά βήματα προόδου σε θέματα επιτάχυνσης σύγχρονων εσωτερικών διαδικασιών διακυβέρνησης και ελέγχου, αξιοποίησης νέων τεχνολογιών και των δυνατοτήτων μηχανογράφησης και πληροφορικής, προσέλκυσης στελεχών με εξειδίκευση και πείρα τραπεζικών εργασιών, υλοποίησης εκσυγχρονισμένου τρόπου σχεδιασμού προϊόντων και υπηρεσιών, εφαρμογής μεθόδων ακριβέστερης λογιστικής αποτύπωσης της χρηματοοικονομικής κατάστασης (σύνταξη οικονομικών καταστάσεων κατά τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς) και αποτελεσματικής διαχείρισης κινδύνων, επιβάλλεται όχι μόνο να συνεχιστούν αλλά και να ενταθούν με αποφασιστικότητα και αποτελεσματικότητα.

Διαρκή στόχο, με βαρύνουσα προοπτική στην μελλοντική εξέλιξη κάθε Συνεταιριστικής Τράπεζας, αποτελεί η άντληση κεφαλαίων και η διασφάλιση κεφαλαιακής επάρκειας. Κατά την περίοδο της κρίσης, τροποποιήσεις και νέες δυνατότητες του τραπεζικού νόμου, συνέδραμαν τις Συνεταιριστικές Τράπεζες. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν η απαίτηση από τον 12/2012 της προηγούμενης έγκρισης της ΤτΕ για την ρευστοποίηση συνεταιριστικών μερίδων και η από το 2015 δυνατότητα συμμετοχής «στρατηγικού επενδυτή» στο κεφάλαιό τους, με διευρυμένες διοικητικές δυνατότητες. Η αξιοποίηση της τελευταίας δυνατότητας μπορεί να αποτελέσει μια καλή μελλοντική λύση των Συνεταιριστικών Τραπεζών όχι μόνο για επέκταση σε νέα προϊόντα και αγορές αλλά και για

κεφαλαιακή θωράκιση και διεύρυνση, ώστε να κατορθώσουν να λάβουν αναβαθμισμένη άδεια λειτουργίας ευρύτερης περιφερειακής ή πανελλήνιας εμβέλειας. Η κεφαλαιακή ενίσχυση επιπλέον δίνει νέες προοπτικές για συνεργασίες με ευρωπαϊκούς φορείς.

Μία από τις πιο πιεστικές μελλοντικές προκλήσεις αποτελεί το θέμα της επιτυχέστερης δυνατής αντιμετώπισης του οξύτατου προβλήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Ήδη από τον Μάρτιο του 2017 είχε καταγραφεί ότι τα «κόκκινα δάνεια» των συνεταιριστικών τραπεζών ήταν στο ύψος των ευρώ 1,7 δισεκατομμυρίων και αποτελούσαν το 57,6% του συνόλου των δανείων τους, όταν το ποσοστό αυτό για το σύνολο του τραπεζικού κλάδου ήταν 45,2% και το συνολικό ύψος των «κόκκινων δανείων» στα 105 δισεκατομμύρια ευρώ. Οι συνεταιριστικές τράπεζες δεν αντιμετώπισαν μόνο υψηλότερο ποσοστό μη εξυπηρετούμενων δανείων από το μέσο τραπεζικό όρο αλλά ταυτόχρονα οι προβλέψεις τους έναντι των δανείων αυτών ήταν χαμηλότερες από το αντίστοιχο μέσο τραπεζικό όρο (41,5% έναντι 49,1%). Παράλληλα οι προσπάθειές τους για βελτίωση της εικόνας αυτής εμφάνισαν δυσκολία και παρά το γεγονός ότι οι τεθέντες στόχοι μείωσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων από τις συνεταιριστικές τράπεζες ήταν λιγότερο φιλόδοξοι από τους αντίστοιχους των συστημικών εμπορικών τραπεζών (Θεόδωρος Μητράκος, Υποδιοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, Ομιλία με θέμα «Ο ρόλος των συνεταιριστικών τραπεζών στη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας», 12.06.2017 - www.bankofgreece.gr).

Η τρόπος αντιμετώπιση των παλαιότερων μη εξυπηρετούμενων δανείων και η αποφυγή δημιουργίας νέων, αποτελεί ευκαιρία και απειλή για τις προοπτικές κάθε συνεταιριστικής τράπεζας. Η επιτυχής αντιμετώπιση θα διευκολύνει την χρηματοδότηση της υγιούς επιχειρηματικότητας και την κερδοφορία ενώ στην αντίθετη περίπτωση θα έχουμε και αντίθετα αποτελέσματα. Το Ιούλιο του 2020 αναμένεται να γίνει από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα το νέο πανευρωπαϊκό «Τραπεζικό Τεστ Αντοχής» (ευρύτερα γνωστό με τον όρο stress test) που συμπεριλαμβάνει και τις ελληνικές τράπεζες, που αποτελεί μία προσομοίωση τραπεζικής αντοχής σε μελλοντικές επιπτώσεις από αντίξοα οικονομικά γεγονότα, με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια να είναι στο στόχαστρο. Μία επιτυχής αξιολόγηση θα είναι εφελκυστήριο μελλοντικής ανάπτυξης για κάθε συνεταιριστική τράπεζα ενώ ένα μη επιθυμητό αποτέλεσμα θα οδηγήσει στην ανάγκη ευρέσεως νέων κεφαλαίων, με ενδεχόμενο κίνδυνο απευκταίων εξελίξεων ή πιθανές νέες ανάγκες συγχωνεύσεων και αναδιάταξης του χώρου.

Ήδη βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη (Σεπτέμβριος 2019) άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων στις μη συστημικές Τράπεζες, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται μεταξύ άλλων και όλες οι Συνεταιριστικές Τράπεζες. Έναν χρόνο περίπου πριν την πραγματοποίηση της αντίστοιχης πανευρωπαϊκής, η άσκηση αυτή διεξάγεται από την ΤτΕ, με στοιχεία του 2018 (www.euro2day.gr ηλεκτρονική δημοσίευση 27.09.2019).

Μία επίσης σημαντική μελλοντική πρόκληση που θα βοηθήσει την προοπτική των συνεταιριστικών τραπεζών αποτελεί η προσπάθεια τεκμηριωμένης ενημέρωσης του κοινού για αρτιότερη διάδοση της συνεταιριστικής νοοτροπίας, φιλοσοφίας και κουλτούρας ειδικότερα στις τοπικές κοινωνίες.

Στα δεδομένα, που μπορεί να συμβάλλουν στις προοπτικές των Συνεταιριστικών Τραπεζών, καταγράφεται ο υψηλός βαθμός συγκέντρωσης του τραπεζικού κλάδου στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια της κρίσης, με έμφαση στα μεγάλα αστικά κέντρα, καθώς και οι δυσκολίες πρόσβασης σε τραπεζικό δανεισμό των επιχειρήσεων μικρού κυρίως μεγέθους. Δημιουργείται λοιπόν μία εκμεταλλεύσιμη ευκαιρία για τις Συνεταιριστικές Τράπεζες να λειτουργήσουν συμπληρωματικά προς το παραδοσιακό τραπεζικό σύστημα. Αποσπώντας μερίδιο αγοράς.

Συνοψίζοντας, η βελτίωση του οικονομικού κλίματος, οι οικονομικές ευκαιρίες στις τοπικές αγορές, η υιοθέτηση αποτελεσματικών αρχών διαφάνειας, λογοδοσίας και ελέγχου, η υλοποίηση αξιόπιστων διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, η καλύτερη αντιμετώπιση των «κόκκινων δανείων», αλλά κυρίως η αξιοποίηση των εμπειριών της δύσκολης περιόδου της κρίσης, θα βοηθήσουν τις Συνεταιριστικές Τράπεζες στην βαθύτερη συνειδητοποίηση των συγκριτικών τους πλεονεκτημάτων και αδυναμιών.

Μια διαρκής και εύστοχη προσπάθεια αξιοποίησης των ιδιαιτεροτήτων των Συνεταιριστικών Τραπεζών με μεγιστοποίηση των πλεονεκτημάτων και ελαχιστοποίηση των αδυναμιών τους, θα μπορούσε να συμβάλει στην προοπτική μιας δυναμικής επανατοποθέτησης των Συνεταιριστικών Τραπεζών στην Τραπεζική αγορά.

Ειδικότερα, η βελτίωση του οικονομικού κλίματος για να βοηθηθεί, χρειάζεται στήριξη επενδυτικών σχεδίων και κυρίως νέων και καινοτόμων, ιδιαίτερα σε τοπικές κοινωνίες που δοκιμάστηκαν από την κρίση, με στόχο μια βιώσιμη ανάπτυξη. Ο ρόλος των Συνεταιριστικών Τραπεζών προς την κατεύθυνση αυτή παραμένει ελπιδοφόρος και αξιόλογα σημαντικός, τόσο για τις τοπικές κοινωνίες όσο και γενικότερα για την εθνική οικονομία.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες είναι Αστικοί Πιστωτικοί Συνεταιρισμοί οι οποίοι αφού συγκεντρώσουν το ελάχιστο ύψος απαιτούμενου κεφαλαίου και εκπληρώσουν τις απαραίτητες προϋποθέσεις, λαμβάνουν άδεια λειτουργίας Πιστωτικού Ιδρύματος από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Αποτελούν ουσιαστικά «σύζευξη» δύο χώρων, αυτού των πιστωτικών συνεταιρισμών και αυτού των πιστωτικών ιδρυμάτων, εμφανίζοντας συνεπακόλουθα αρκετές ιδιαιτερότητες.

Από τις ιδιαιτερότητες αυτές πηγάζουν τα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα και οι αδυναμίες με χαρακτηριστικό γνώρισμα ότι οι περισσότερες ιδιαιτερότητες αποτελούν ταυτόχρονα πηγή συγκριτικού πλεονεκτήματος και αιτία αδυναμίας.

Ένα από τα κυρίαρχα γνωρίσματα των Συνεταιριστικών Τραπεζών αποτελεί ο τοπικός τους χαρακτήρας, ο οποίος καθιστά τις ιδιαιτερότητες εντονότερες.

Η εξέλιξη των Συνεταιριστικών Τραπεζών επηρεάζεται από το γενικότερο οικονομικό κλίμα αλλά και από τις ειδικότερες συνθήκες των τοπικών αγορών, στις οποίες κυρίως δραστηριοποιούνται. Οι περίοδοι οικονομικής ύφεσης και κρίσεων τις βρίσκει πιο ευάλωτες.

Η συνεταιριστική τους φιλοσοφία τις βοηθά να δραστηριοποιούνται με μεγαλύτερη ευχέρεια στον χώρο των ατομικών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, που αποτελούν την πλειοψηφία των τοπικών οικονομιών και αντιμετωπίζουν εντονότερα προβλήματα πρόσβασης στον τραπεζικό χώρο. Παράλληλα εμφανίζουν μεγαλύτερη διεισδυτικότητα σε χώρους νέων επιχειρηματικών προσπαθειών και κοινωνικής επιχειρηματικότητας .

Η βελτίωση του κλίματος της ελληνικής οικονομίας και η υιοθέτηση τραπεζικών αρχών διαφάνειας και ελέγχου, αναμένεται να βοηθήσουν την προσπάθεια των Συνεταιριστικών Τραπεζών, να αξιοποιήσουν τις ιδιαιτερότητές τους, μεγιστοποιώντας τα πλεονεκτήματα και ελαχιστοποιώντας τις αδυναμίες.

Διαρκείς και αποφασιστικές προσπάθειες αντιμετώπισης κομβικών προκλήσεων όπως είναι τα θέματα της κεφαλαιακής επάρκειας, του ύψους των «κόκκινων δανείων», της τεχνολογικής και οργανωτικής αναβάθμισης, της διαχείρισης των κινδύνων με σύγχρονο επαγγελματικό τρόπο, του εύστοχου σχεδιασμού προϊόντων και υπηρεσιών, θα βοηθήσουν τις Συνεταιριστικές Τράπεζες να συνεχίσουν τον αξιόλογο ρόλο τους, δρώντας συμπληρωματικά με το λοιπό τραπεζικό σύστημα και να συμβάλουν στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών και της εθνικής οικονομίας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Λεξικό Νέας Ελληνικής Γλώσσας , Γ. Μπαμπινιώτη.
2. Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Εκδοτική Αθηνών ΑΕ, Τόμοι ΙΓ΄ , ΙΔ΄ και ΙΕ΄.
3. Γρηγόριος Γκίκας – Αλίνα Χυζ (2017), Χρήμα & Χρηματοπιστωτικό Σύστημα, Δεύτερη έκδοση, εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης – Broken Hill Publishers LTD, Κύπρος.
4. Δημήτρης Φ. Παπαϊωάννου (2000), Εισαγωγή στις Χρηματοοικονομικές Αγορές, επιμέλεια έκδοσης ιδίου.
5. Κιντής Σταύρος (2004), Δίκαιο Συνεταιρισμών, Αστικοί Συνεταιρισμοί (Δεύτερος Τόμος), εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα.
6. Κιντής Σταύρος (2004), Συνεταιριστικές Τράπεζες, Δεύτερη έκδοση, εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα.
7. Τραγάκης Γεώργιος, Συνεταιριστικές Τράπεζες στην Ελλάδα, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα.
8. Καπογιάννης Δημήτρης, Νικολόπουλος Τάκης, Εισαγωγή στην κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία, Οι Εκδόσεις των Συναδέλφων (2013).
9. Παπαγεωργίου Κωνσταντίνος (2015), Βιώσιμη Συνεταιριστική Οικονομία – Θεωρία και Πρακτική, Εκδόσεις Σταμούλη ΑΕ.
10. Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος και Ευρωπαϊκή Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών, Φεβρουάριος 2005, «Συνεταιριστικές Τράπεζες στην Ευρώπη. Αξίες & Πρακτικές για την προώθηση της ανάπτυξης.», έκδοση Ένωσης Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος.
11. Τράπεζα της Ελλάδος, Κέντρο Πολιτισμού Έρευνας και Τεκμηρίωσης, «Το χρονικό της Μεγάλης Κρίσης», Τράπεζα της Ελλάδος 2008-2013.
12. Έκθεση του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδας για το έτος 2018, έκδοση Τράπεζας της Ελλάδος, Απρίλιος 2019.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ (SITES) ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ

1. [http:// www.bankofgreece.gr](http://www.bankofgreece.gr) (ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ)
2. [http:// www.este.gr](http://www.este.gr) (ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ)
3. [http:// www.hba.gr](http://www.hba.gr) (ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ)
4. [http:// www.et.gr](http://www.et.gr) (ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ)
5. [http:// www.dramabank.gr](http://www.dramabank.gr) (ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΡΑΜΑΣ)
6. [http:// www.evrosbank.gr](http://www.evrosbank.gr) (πρώην ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΒΡΟΥ)
7. [http:// www.epirusbank.gr](http://www.epirusbank.gr) (ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΗΠΕΙΡΟΥ)
8. [http:// www.pancretabank.gr](http://www.pancretabank.gr) (ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ)

9. [http:// www.bankofkarditsa.gr](http://www.bankofkarditsa.gr) (ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ)
10. [http:// www.bankofthessaly.gr](http://www.bankofthessaly.gr) (ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ)
11. [http:// www.serrescoopbank.gr](http://www.serrescoopbank.gr) και www.syntraser.gr (ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ)
12. [http:// www.chaniabank.gr](http://www.chaniabank.gr) (ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΧΑΝΙΩΝ)
13. [http:// www.aitpisti.gr](http://www.aitpisti.gr) (ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ)
14. [http:// www.paneliniabank.gr](http://www.paneliniabank.gr) (πρώην ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ)
15. [http:// www.pqh.gr](http://www.pqh.gr) (ΡQH – Ενιαίος Ειδικός Εκκαθαριστής Πιστωτικών Ιδρυμάτων)
16. [http:// www.nbg.gr](http://www.nbg.gr) (Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος)
17. [http:// www.teke.gr](http://www.teke.gr) (Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων)
18. [http:// www.google.gr](http://www.google.gr)

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ (SITES) ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

1. [http:// www.naftemporiki.gr](http://www.naftemporiki.gr)
2. [http:// www.kathimerini.gr](http://www.kathimerini.gr)
3. [http:// www.tovima.gr](http://www.tovima.gr)
4. [http:// www.newmoney.gr](http://www.newmoney.gr)
5. [http:// www.bankingnews.gr](http://www.bankingnews.gr)
6. [http:// www.euro2day.gr](http://www.euro2day.gr)
7. [http:// www.capital.gr](http://www.capital.gr)
8. [http:// www.mononews.gr](http://www.mononews.gr)
9. [http:// www.dealnews.gr](http://www.dealnews.gr)
10. [http:// www.thessaliaeconomy.gr](http://www.thessaliaeconomy.gr)
11. [http:// www.anex.gr](http://www.anex.gr)
12. [http:// www.grtimes.gr](http://www.grtimes.gr)
13. [http:// www.economy365.gr](http://www.economy365.gr)
14. [http:// www.haniotika-nea.gr](http://www.haniotika-nea.gr)

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ – ΑΡΘΡΑ – ΟΜΙΛΙΕΣ

1. Αθανάσιος Μπέλλας, Αν. Καθηγητής Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων Πανεπιστημίου Πατρών, «Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες στην Ελλάδα . Τα πλεονεκτήματα ενός θεσμού που προωθεί την κοινωνική και την περιφερειακή ανάπτυξη», ηλεκτρονική δημοσίευση 28.09.2009 στην ιστοσελίδα της Ε.Σ.Τ.Ε. (www.este.gr).
2. Θεόδωρος Μητράκος, Υποδιοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, Ομιλία στην Συνεταιριστική Τράπεζα Ηλείου με θέμα «Ο ρόλος των συνεταιριστικών τραπεζών στη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας», 12.06.2017 (www.bankofgreece.gr).
3. Μιχαήλ Μαρακάκης, Πρόεδρος Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων, Συνέντευξη στην εφημερίδα Χανιώτικα Νέα, στις 23.04.2015, αναφορικά με τους κινδύνους από την ανάκληση της άδειας της Πανελληνίας Τράπεζας (www.haniotika-nea.gr).

4. Ανδριανή – Άννα Μητροπούλου, Δικηγόρος τ. Νομικός Σύμβουλος ΠΑΣΕΓΕΣ, άρθρο της 24.10.2018 στην ιστοσελίδα www.keosoe.gr (Κεντρική Συνεταιριστική Ένωση Αμπελοοινικών Προϊόντων) με θέμα «Η νομολογία των δικαστηρίων για τους συνεταιρισμούς υπό το φως των διεθνών συνεταιριστικών αρχών».

ΝΟΜΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

1. ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΕΝΩΣΕΩΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Σ.Τ.Ε.) όπως τροποποιήθηκε και κωδικοποιήθηκε με την Νο. 3/30.11.96 απόφαση της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μελών της Ένωσης και τροποποιήθηκε με τις Νο 11/8.6.02, 12/28.6.03, 14/11.6.05, 15/2.7.06, 20/7.7.12, 23/19.7.14 και 24/29.7.15 αποφάσεις της τακτικής Γενικής Συνέλευσης (www.este.gr).
2. ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΣΥΝ.ΠΕ., μετά και την τροποποίηση με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των συνεταίρων της 14.05.2019 (www.bankothessaly.gr).
3. Αποφάσεις της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων (ΕΠΑΘ) της ΤτΕ και της Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης (ΕΜΕ) της ΤτΕ αναφορικά με τις ανακλήσεις αδειών λειτουργίας των Συνεταιριστικών Τραπεζών και αντιμετώπισης των περιουσιακών τους στοιχείων, από το 2012 έως το 2016, για τις Συνεταιριστικές Τράπεζες Αχαϊκή, Λέσβου-Λήμνου, Λαμίας, Ευβοίας, Δωδεκανήσου, Δυτικής Μακεδονίας και Πελοποννήσου (www.bankofgreece.gr).
4. Αποφάσεις της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων (ΕΠΑΘ) της ΤτΕ και της Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης (ΕΜΕ) της ΤτΕ αναφορικά με την Πανελλήνια Τράπεζα, το έτος 2015 (www.bankofgreece.gr).
5. Νόμος 1667 της 5/6.12.86 (ΦΕΚ Α' 196) - Αστικοί συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις. Κωδικοποιημένος με τις τροποποιήσεις που έγιναν μέχρι 01.11.2015 με τους Νόμους Ν.2166/93 (ΦΕΚ Α' 137) - Ν.2515/97 (ΦΕΚ Α' 154) - Ν.3156/03 (ΦΕΚ Α' 157) - Ν.3867/10 (ΦΕΚ Α' 128/3.8.2010) – Ν.4141/13 (ΦΕΚ Α' 81/5.4.2013) - Ν.4261/14 (ΦΕΚ Α' 107/2.4.2014) – Ν.4316/14 (ΦΕΚ 270/24.12.2014) – Ν. 4340/15 (ΦΕΚ Α' 134/2.11.2015) (www.este.gr).
6. Νόμος 4583/2018, άρθρο 76, - Θέματα συνεταιριστικών μερίδων των αστικών συνεταιρισμών του Ν.1667/1986, (ΦΕΚ Α 212 -18.1.2018). (www.et.gr)
7. Νόμος 2076/1992, (ΦΕΚ Α 130 – 1.8.1992). (www.et.gr)
8. Νόμος 3601/2007, (ΦΕΚ Α 178 – 1.8.2007). (www.et.gr)
9. Νόμος 4261/2014, (ΦΕΚ Α 107 – 5.5.2014). (www.et.gr και www.este.gr)
10. ΠΔΤΕ 2258/2.11.93 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (www.este.gr)

ΚΕΙΜΕΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

1. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς – ΔΠΧΑ), Χρήσεως 2017, της Συνεταιριστικής Τράπεζας Δράμας Συν. Π.Ε. (www.dramabank.gr).
2. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς – ΔΠΧΑ), Χρήσεως 2018, της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου Συν. Π.Ε. (www.epirusbank.gr).
3. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς – ΔΠΧΑ), Χρήσεως 2018, της Συνεταιριστικής Τράπεζας Θεσσαλίας Συν. Π.Ε. (www.bankofthessaly.gr).
4. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς – ΔΠΧΑ), Χρήσεως 2018, της Συνεταιριστικής Τράπεζας Καρδίτσας Συν. Π.Ε. (www.bankofkarditsa.gr).
5. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς – ΔΠΧΑ), Χρήσεως 2018, της Συνεταιριστικής Τράπεζας Κεντρικής Μακεδονίας Συν. Π.Ε. (www.serrescoopbank.gr).
6. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς – ΔΠΧΑ), Χρήσεως 2018, της Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων Συν. Π.Ε. (www.chaniabank.gr).
7. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς – ΔΠΧΑ), Χρήσεως 2018, της Παγκρήτιας Συνεταιριστικής Τράπεζας Συν. Π.Ε. (www.pancretabank.gr).
8. Οικονομικά στοιχεία (οικονομικές καταστάσεις, ισολογισμός, απολογισμός), Χρήσεως 2013, της Πανελλήνιας Τράπεζας (www.paneliniabank.gr).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις και αποσκοπούν σε μια γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και αποτελέσματα της Συνεταιριστικής Τράπεζας Θεσσαλίας ΣΥΝ.Π.Ε. Συνιστούμε στον αναγνώστη πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με την Τράπεζα, να ανατρέξει στη Διεύθυνση διαδικτύου www.bankofthessaly.gr, όπου έχει αναρτηθεί η ετήσια χρηματοοικονομική έκθεση καθώς και η έκθεση του ανεξάρτητου ορκωτού ελεγκτή λογιστή.

Στοιχεία Συνεταιριστικής Τράπεζας Θεσσαλίας ΣΥΝ.Π.Ε.		Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου	
Έδρα:	Τρίκαλα, οδός Κονούλη 61-63, τ.κ. 421-32	Πρόεδρος - εκτελεστικό μέλος: Λάμπρος Αναστάσιος	
Αριθμός ΓΕΜΗ:	010694153000	Α' Αντιπρόεδρος: Καλογερογιάννης Δημήτριος	
Αρμόδια Εταιρική Αρχή:	Τράπεζα της Ελλάδος	Β' Αντιπρόεδρος: Δημοθέλης Γεώργιος	
Ημερομηνία άσκησης από το Δ.Σ. των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων:	11η Ιουνίου 2019	Γραμματέας: Αλέγας Αθανάσιος	
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής:	Δέσποινα Μαρίνου - Α.Μ. ΣΟΕΛ 17681	Ταμίας: Τριπολιχωρίτης Ευάγγελος	
Ελεγκτική εταιρία:	PWC Πρώτος Γαυιώτκαρος Κούπερ - ΑΜ ΣΟΕΛ 113	Ανακληρωτής Γραμματέας: Τσίβανης Ιωάννης	
Διεύθυνση διαδικτύου Τράπεζας:	www.bankofthessaly.gr	Ανακληρωτής Ταμίας: Πλαγιούτης Στυλίους	
		Εκτελεστικό μέλος: Γάτος Δημήτριος	
		Μέλη: Λιάλιτς Γεώργιος, Μπαλατσός Στυλίους, Νάκης Βασίλειος	

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	31/12/2018	31/12/2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	6.033.503	5.988.851
Δάνεια και απαιτήσεις από πιστωτικούς ιδρυμάτων	8.824.925	3.276.995
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (μετά από προβλέψεις)	180.309.545	166.979.016
Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	38.505	34.147
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λοιπών εισόδων	46.070	46.070
Ηλεκτρονικώς αποτιμώμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	5.207.945	5.458.533
Άλλα στοιχεία ενεργητικού	121.517	146.776
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	9.669.472	8.887.360
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	10.392.458	6.909.759
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	220.643.940	197.727.507
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	822.940	1.219.360
Υποχρεώσεις προς πελάτες	198.486.372	175.260.844
Υποχρεώσεις με μισθώση εξασφάλισης	4.249.410	4.249.414
Υποχρεώσεις φορολογικές υποχρεώσεις	177.718	125.809
Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	355.754	349.350
Λοιπές υποχρεώσεις	4.388.225	2.759.240
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	208.480.419	183.963.511
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
Συνεταιριστικό κεφάλαιο	12.615.424	12.259.448
Διαφορά από έκδοση μερισμών υπέρ το άρτιο	14.374.061	14.319.494
Λοιπά απομεινάρια	4.331.087	4.189.600
Αποτελέσματα εις νέον	(19.157.051)	(17.004.546)
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	12.163.521	13.763.996
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	220.643.940	197.727.507

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	Χρήση που έληξε την	31/12/2018	31/12/2017
Ταμειακές ροές από Λειτουργικές δραστηριότητες			
Κέρδη/ (ζημιές) προ φόρων	1.236.225	852.476	
Προσαρμογή κερδών/ ζημιών προ φόρων:			
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και λοιπά στοιχεία ενεργητικού	2.093.868	2.291.796	
Αποσβέσεις ενσώματων και άυλων πάγιων στοιχείων	379.904	393.612	
Προβλέψεις απομειώσεως προμηθειών	128.422	46.382	
Λοιπά αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους	(4.358)	(7.596)	
Κέρδη από μίσθ/ χρεωρ/φών διακρατούμενων έως τη λήξη	0	(299.466)	
Ταμειακές ροές από Λειτουργικές δραστηριότητες πριν τη μεταβολή σε λειτουργική στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων	3.828.061	3.277.184	
Μεταβολές Λειτουργικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων			
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες	(19.561.914)	(21.189.462)	
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των λοιπών στοιχείων ενεργητικού	(3.776.470)	(2.159.444)	
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	(396.420)	(948.777)	
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πελάτες	23.225.528	16.041.481	
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των λοιπών υποχρεώσεων	1.687.804	1.286.045	
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν την καταβολή του φόρου εισοδήματος	1.178.528	(6.970.147)	
Φόρος εισοδήματος που καταβλήθηκε	27.384	829	
Καθαρή ταμειακή εισορ/ (εξορ/) από λειτουργικές δραστηριότητες	1.205.912	(6.969.318)	
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορά ενσώματων παγίων στοιχείων	(64.035)	(50.128)	
Αγορά άυλων στοιχείων ενεργητικού	(34.022)	(33.810)	
Επενδύσεις σε χρεωρ/φρα διαθέσιμων προς πώληση	0	0	
Επενδύσεις σε χρεωρ/φρα διακρατούμενων στη λήξη	0	3.000.000	
Καθαρή ταμειακή εισορ/ (εξορ/) από επενδυτικές δραστηριότητες	(98.057)	2.916.062	
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Εκδοση/ (αποπληρωμή) πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών κεφαλαίων	0	0	
Καθαρή αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	410.543	205.305	
Καθαρή ταμειακή εισορ/ (εξορ/) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	410.543	205.305	
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) του ταμείου και ταμειακών ισοδυνάμων (Α)	5.346.459	(570.767)	
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης χρήσης (Β)	8.133.033	8.703.800	
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα λήξης χρήσης (Α)+(Β)	13.479.492	8.133.033	

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	Χρήση που έληξε την	31/12/2018	31/12/2017
Τόκοι έσοδα	10.065.389	9.498.170	
Τόκοι έσοδα	(2.530.851)	(2.514.080)	
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	7.534.538	6.984.090	
Εσοδα προμηθειών	1.509.579	1.302.479	
Έξοδα προμηθειών	(459.905)	(315.636)	
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ	1.049.674	988.843	
Εσοδα από μερίσματα	2.646	2.439	
Κέρδη από απόληξη Χρηματοοικονομικών μέσων ενεργητικού αποτιμώμενων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	4.358	7.596	
Λοιπά λειτουργικά αποτελέσματα	13.052	392.661	
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	8.604.208	8.318.629	
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(3.277.535)	(3.049.752)	
Λειτουργικά έξοδα	(1.622.736)	(1.707.619)	
Αποσβέσεις	(373.904)	(393.612)	
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ	(5.274.175)	(5.150.983)	
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΕΡΗ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ, ΑΠΟΜΕΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ	3.330.033	3.167.646	
Πρόβλεψη απομειώσεων για τους πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	(2.093.868)	(2.310.170)	
ΚΕΡΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	1.236.225	852.476	
Φόρος εισοδήματος	(411.105)	(364.049)	
ΚΕΡΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ	825.120	488.427	
Καθαρά κέρδη (ζημιές) που αναλογούν σε συνεταιρείους της Τράπεζας - από συνεχόμενες δραστηριότητες	825.120	488.427	
Καθαρά κέρδη (ζημιές) ανά συνεταιριστική μερίδα - από συνεχόμενες δραστηριότητες	2.397	1.461,8	

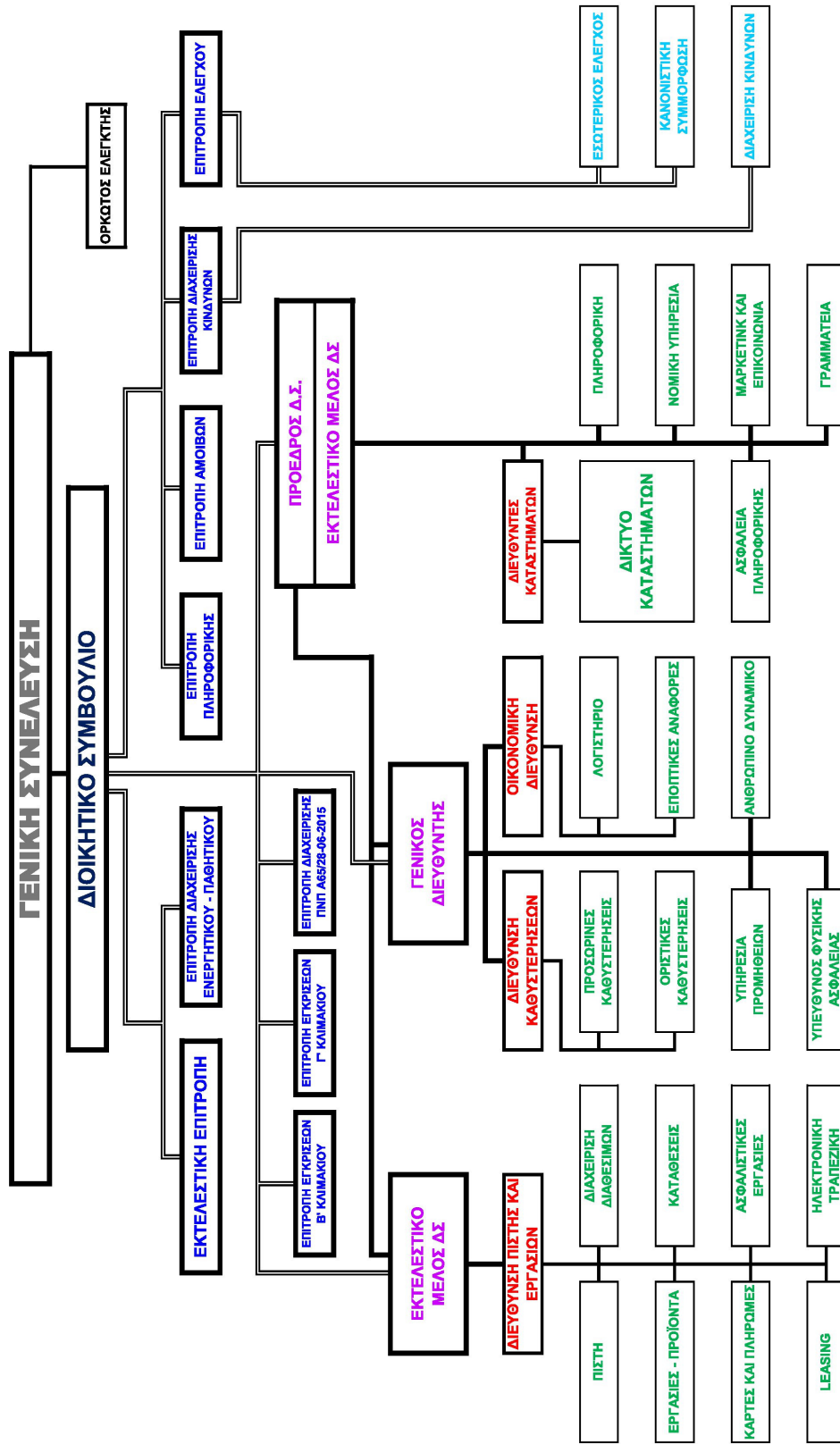
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ	Χρήση που έληξε την	31/12/2018	31/12/2017
Κέρδη/ (ζημιές) μετά από φόρους (Α)	0	0	
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους:			
Ποσά που δεν ανταποκρίνονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού από συνολικά κέρδη/ (ζημιές)	45.596	(11.831)	
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)	45.596	(11.831)	
Συνεταιριστικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α)+(Β)	45.596	(11.831)	
Καθαρά κέρδη (ζημιές) που αναλογούν σε συνεταιρείους της Τράπεζας - από συνεχόμενες δραστηριότητες	870.716	476.596	
Κέρδη/ (ζημιές) ανά συνεταιριστική μερίδα (σε ευρώ) - από συνεχόμενες δραστηριότητες	2,5323	1,4264	

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	Χρήση που έληξε την	31/12/2018	31/12/2017
Υπόλοιπο έναρξης	13.763.996	13.082.074	
Αποτελέσματα μετά φόρων	870.716	476.594	
Αύξηση κεφαλαίου	410.543	205.328	
Επίδραση ΔΠΧΑ 9	-2.912.561	0	
Απομειώσεις εργαζομένων οι οποίες πληρώνονται απευθείας από τον εργοδότη	30.828	0	
Υπόλοιπο Λήξης	12.163.521	13.763.996	

Πρόσθετα Στοιχεία και Πληροφορίες
 α) Δεν υπήρξαν μεταβολές στις λογιστικές πολιτικές, εκτιμήσεις, διορθώσεις λογιστικών λαθών, μεταξύ της χρήσης 2018 και της 2017, πλην της εφαρμογής του προτύπου ΔΠΧΑ 9, β) Δεν υπήρξε στη χρήση εταιρικό γεγονός όπως: ίδρυση, εξαγορά, συγχώνευση άλλης εταιρείας ή κλάδου, απόληξη κλάδου, αναδιάρθρωση ή διαστολή επμεταλλοσύνης, γ) Δεν άλλαξε η χρονική περίοδος της οικονομικής χρήσης της Τράπεζας, δ) Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας δεν συμπεριλαμβάνονται στις ενσωματωμένες οικονομικές καταστάσεις άλλου οργανισμού, ε) Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις είναι από 2015 έως την τρέχουσα, στ) Δεν υπάρχουν επίδραση ή από διαταγή διαφόρων αποφάσεων δικαστηρίων ή διαπραγματικών οργάνων που έχουν ή ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στη οικονομική κατάσταση της Τράπεζας, ζ) Τα ποσά προβλέψεων που έχουν λογιστικοποιηθεί είναι τα εξής: Προβλέψεις απομειώσεως προμηθειών €355.754, απομειώσεως απαιτήσεων πελατών €87.877.610, απομειώσεως συμμετοχών €3.142.215.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.	Τρίκαλα, 11η Ιουνίου 2019	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Ν. ΛΑΓΠΙΑΣ Α.Δ.Τ. ΑΚ 973020	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Δ. ΒΑΡΕΛΑΣ Α.Δ.Τ. Π 066098	ΘΩΝΑΣ Α. ΣΙΑΓΓΑΣ Α.Δ.Τ. ΑΕ 318883 ΑΡ.ΜΗΤΡ. ΑΔ. Ο.Ε.Ε. 10071 Α' ΤΑΞΗΣ

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ

ΑΙΤΩΛΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ΣΥΝ.Π.Ε.		
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ της 31/12/2018 (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2018 - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018) 22Η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ		
ΑΡ.ΓΕΜΗ: 028223912000		
Ποσά σε €		
	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		
Ενσώματα πάγια		
Ακίνητα	74.057,23	74.906,67
Μηχανολογικός εξοπλισμός	0,11	0,11
Λοιπός εξοπλισμός	1,20	1,20
Σύνολο	<u>74.058,54</u>	<u>74.907,98</u>
Άυλα πάγια στοιχεία		
Λοιπά άυλα	10.000,00	10.000,00
Σύνολο	<u>10.000,00</u>	<u>10.000,00</u>
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	127.842,11	144.944,27
Σύνολο	<u>127.842,11</u>	<u>144.944,27</u>
Αναβαλλόμενοι φόροι	0,00	0,00
Σύνολο μη κυκλοφορούντων	<u>211.900,65</u>	<u>229.852,25</u>
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		
Χορηγήσεις		
Χορηγήσεις	1.268.262,39	1.253.658,88
Σύνολο	<u>1.268.262,39</u>	<u>1.253.658,88</u>
Χρηματοοικονομικά στοιχεία και προκαταβολές		
Εμπορικές απαιτήσεις	0,00	0,00
Λοιπές απαιτήσεις	3.345,62	5.616,45
Προπληρωμένα έξοδα	0,00	0,00
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	5.445,29	4.649,99
Σύνολο	<u>8.790,91</u>	<u>10.266,44</u>
Σύνολο κυκλοφορούντων	<u>1.277.053,30</u>	<u>1.263.925,32</u>
Σύνολο ενεργητικού	<u>1.488.953,95</u>	<u>1.493.777,57</u>
Καθαρή θέση		
Καταβλημένα κεφάλαια		
Κεφάλαιο	908.486,81	912.086,81
Σύνολο	<u>908.486,81</u>	<u>912.086,81</u>
Διαφορές εύλογης αξίας		
Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέο		
Αποθεματικά νόμων ή καταστατικού	339.933,77	344.109,77
Αποτελέσματα εις νέο	-110.819,88	-113.840,15
Σύνολο	<u>229.113,89</u>	<u>230.269,62</u>
Συναλλαγματικές διαφορές	0,00	0,00
Σύνολο καθαρής θέσης	<u>1.137.600,70</u>	<u>1.142.356,43</u>
Υποχρεώσεις		
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Τραπεζικά δάνεια	259.566,15	260.089,49
Εμπορικές υποχρεώσεις	0,00	0,00
Φόρος εισοδήματος	0,00	0,00
Λοιποί φόροι και τέλη	1.896,15	1.418,16
Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης	314,44	289,86
Λοιπές υποχρεώσεις	89.576,51	89.623,63
Σύνολο	<u>351.353,25</u>	<u>351.421,14</u>
Σύνολο υποχρεώσεων	<u>351.353,25</u>	<u>351.421,14</u>
Σύνολο καθαρής θέσης, προβλέψεων και υποχρεώσεων	<u>1.488.953,95</u>	<u>1.493.777,57</u>

Κατάσταση Αποτελεσμάτων κατά λειτουργία		
	2018	2017
Κύκλος εργασιών (καθαρός)	64.085,35	88.693,42
Κόστος πωλήσεων	0,00	0,00
Μικτό αποτέλεσμα	64.085,35	88.693,42
Λοιπά συνήθη έσοδα	2.708,58	7.052,71
	66.793,93	95.746,13
Έξοδα διαίκησης	24.622,54	25.791,05
Λοιπά έξοδα και ζημιές	20.455,96	46.798,67
Έσοδα συμμετοχών και επενδύσεων	0,00	0,00
Αποτελέσματα προ τόκων και φόρων	21.715,43	23.156,41
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	0,05	0,04
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	18.695,21	20.639,70
Αποτέλεσμα προ φόρων	3.020,27	2.516,75
Φόροι εισοδήματος	0,00	0,00
Αποτέλεσμα περιόδου μετά από φόρους	3.020,27	2.516,75

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΛΥΜΠΟΥΡΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ-330216

ΤΑΛΑΜΑΓΚΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ-777786

Π Ι Σ Τ Ω Τ Ι Κ Ο Σ Σ Υ Ν Ε Τ Α Ι Ρ Ι Σ Μ Ο Σ Β Ο Ι Ω Τ Ι Α Σ

Α.Φ.Μ.:096126220 23η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ 01/01/2017-31/12/2017

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΕ ΚΟΣΤΟΣ ΚΤΗΣΗΣ 31/12/2017

	Σημείωση	31/12/2017	31/12/2016
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Εκδόματα πάγια			
Ακίνητα	0,01	0,01	681.048,50
Μηχανολογικός εξοπλισμός	0,00	0,00	0,00
Λοιπές εξοπλιστές	0,01	0,01	0,00
Επενδύσεις σε ακίνητα	0,00	0,00	0,00
Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία	0,00	0,00	681.048,50
Λοιπά ενσώματα στοιχεία	0,00	0,00	0,00
Σύνολο	0,02	0,02	0,00
Άλλα πάγια στοιχεία	0,00	0,00	0,00
Διαπύλες ανάπτυξης	0,00	0,00	0,00
Υπερτίτλοι	0,00	0,00	0,00
Λοιπά τίτλα	0,00	0,00	0,00
Σύνολο	0,00	0,00	0,00
Προκαταβολές και μη κυκλοφορούντα στοιχεία υπό κατασκευή			
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	0,00	0,00	-15.353,83
Δάνεια και απαιτήσεις	0,00	0,00	0,00
Χρεωστικοί τίτλοι	0,00	0,00	144.258,03
Συμμετοχές σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες	0,00	0,00	128.904,20
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	0,00	0,00	0,00
Λοιπά	0,00	0,00	809.952,70
Σύνολο	0,00	0,00	0,00
Αναβαλλόμενοι φόροι	0,00	0,00	0,00
Σύνολο μη κυκλοφορούντων	0,02	0,02	0,00
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Αποθέματα			
Έτοιμα και ημιτελή προϊόντα	0,00	0,00	0,00
Εμπορεύματα	0,00	0,00	0,00
Πρώτες ύλες και διάφορα υλικά	0,00	0,00	0,00
Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία	0,00	0,00	0,00
Προκαταβολές για αποθέματα	0,00	0,00	0,00
Λοιπά αποθέματα	0,00	0,00	0,00
Σύνολο	0,00	0,00	0,00
Χρηματοοικονομικά στοιχεία και προκαταβολές			
Εμπορικές απαιτήσεις	592.283,65	668.487,72	0,00
Δουλειμμένα έσοδα περιόδου	5.318,13	2.161,94	0,00
Λοιπές απαιτήσεις	53.521,07	0,00	0,00
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία	0,00	0,00	0,00
Προσληφθέντα έσοδα	164.834,65	99.405,50	0,00
Τιμησιακά διαθέσιμα και εισδηματα	815.957,50	770.055,16	0,00
Σύνολο	815.957,50	770.055,16	6.004,82
Σύνολο κυκλοφορούντων	815.957,52	770.055,18	6.004,82
Σύνολο ενεργητικού	815.957,52	770.055,18	815.957,52
Καθαρή θέση			
Καταβλημένα κεφάλαια			666.348,50
Υπερ το όριο			0,00
Καταθέσεις ιδιοκτητών			0,00
Τίτλοι τίτλοι			0,00
Σύνολο			666.348,50
Διαφορές ελλογής αξίας			0,00
Διαφορές αξίας ενσωμάτων περιών			0,00
Διαφορές αξίας διαθέσιμων για πώληση			0,00
Διαφορές αξίας στοιχείων ανταλλάξιμης τιμητικών ροών			0,00
Σύνολο			0,00
Αποθεματικά και αποσβέσιμα εις νέο			-15.353,83
Αποθεματικά νόμιμα ή καταστατικά			0,00
Αφρολόγητα αποθεματικά			144.258,03
Αποσβέσιμα εις νέο			128.904,20
Σύνολο			0,00
Συνάλλαγματικές διαφορές			0,00
Σύνολο καθακής θέσης			809.952,70
Προβλέψεις			
Προβλέψεις για παροχές σε εργαζομένους			0,00
Λοιπές προβλέψεις			0,00
Σύνολο			0,00
Υποχρεώσεις			
Μικροπρόθεσμες υποχρεώσεις			0,00
Δάνεια			0,00
Λοιπές μικροπρόθεσμες υποχρεώσεις			0,00
Κρατικές επιχορηγήσεις			0,00
Αναβαλλόμενοι φόροι			0,00
Σύνολο			0,00
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			0,00
Τραπεζικά δάνεια			0,00
Βραχυπρόθεσμο μέρος μικροπρόθεσμων δανείων			0,00
Εμπορικές υποχρεώσεις			501,89
Φόρος εισοδήματος			490,05
Λοιποί φόροι και τέλη			3.426,79
Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης			4.478,93
Λοιπές υποχρεώσεις			687,84
Εξοδα χρήσεως δουλειών			348,00
Εξοδα επίσημων χρήσεων			0,00
Σύνολο			6.004,82
Σύνολο υποχρεώσεων			6.004,82
Σύνολο καθακής θέσης, προβλέψεων και υποχρεώσεων			815.957,52

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ (01/01/2017-31/12/2017)

Κατάστασης Αποτελεσμάτων κατά λειτουργία – Ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις

	31/12/2017	31/12/2016
Κύκλος εργασιών (καθαρός)	0,00	0,00
Κόστος πωλήσεων	0,00	0,00
Μικτό αποτέλεσμα	81.773,60	82.070,84
Λοιπά συνήθη έσοδα	81.773,60	82.070,84
Έξοδα διοίκησης	58.011,97	56.205,21
Έξοδα διάθεσης	0,00	0,00
Λοιπά έξοδα και ζημιές	0,00	512,51
Απομειώσεις περιουσιακών στοιχείων (καθαρό ποσό)	0,00	0,00
Κέρδη και ζημιές από διάθεση μη κυκλοφορούντων στοιχείων	0,00	0,00
Κέρδη και ζημιές από επιμέτρηση στην εύλογη αξία	0,00	0,00
Έσοδα συμμετοχών και επενδύσεων	717,50	0,00
Κέρδος από αγορά οντότητας ή τμήματος σε τιμή ευκαιρίας	0,00	0,00
Λοιπά έσοδα και κέρδη	0,00	85,00
Αποτελέσματα προ τόκων και φόρων	24.479,13	25.438,12
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	0,00	0,00
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	258,69	250,83
Αποτελέσματα προ φόρων	24.220,44	25.187,29
Φόροι εισοδήματος	7.420,24	8.530,19
Αποτελέσματα περιόδου μετά από φόρους	16.800,20	16.657,10

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ & ΔΙΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΑΛΑΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΑΤ ΑΕ491967

ΤΑΜΙΑΣ Δ.Σ

ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΑΤ Χ311750

Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΚΟΥΡΟΥΜΠΑΛΗΣ ΤΡ.
Α.Δ.Τ ΑΖ 495199

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Αργύρης-Νεκτάριος Ζαχαρίου, Κωνσταντίνος Ορφανός 2020

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος, All rights reserved.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα. Οι απόψεις και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο εκφράζουν τον συγγραφέα και δεν πρέπει να ερμηνευτεί ότι αντιπροσωπεύουν τις επίσημες θέσεις του Πανεπιστημίου Πατρών.